

Ośrodek Pomocy Społecznej

www.milanowek.naszops.pl
ops@ops.milanowek.pl

05-822 Milanówek, ul. T. Kościuszki 16
Tel/fax 22 724-97-92, 22 755-86-35

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku
za 2019 rok**

Milanówek, marzec 2020r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.....	4
2. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej	8
3. Plan i wykonanie budżetu.....	9
4. Świadczenia z pomocy społecznej i charakterystyka świadczeniobiorców.....	11
5. Pomoc pozamaterialna.....	14
5.1. Pomoc w zapewnieniu posiłków: realizacja programu „Posilek w szkole i w domu”	14
5.2. Usługi opiekuńcze	15
5.3. Talony.....	18
5.5. Sprawienie pogrzebu.....	18
5.6. Praca socjalna	18
5.8. Wywiady środowiskowe.....	22
5.9.1. Poradnictwo specjalistyczne (terapeutyczne, psychologiczne, prawne).....	22
5.9.2. Charakterystyka świadczeniobiorców.....	23
6. Pomoc dla rodzin wielodzietnych.....	27
7. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje.	35
8. Inne formy pomocy na rzecz dziecka i rodziny.	40
8.1. Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne	40
8.2. Świadczenia alimentacyjne.....	41
8.3. Świadczenia wychowawcze (500+).....	41
8.4. Świadczenie „Dobry Start” (300+).....	42
8.5. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny	42
8.6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.....	42
8.7. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	42
8.8. Pomoc na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych.	42
9. Pozostała działalność statutowa Ośrodka	45
9.1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019	45
9.2. Monitorowanie realizacji Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów w Mieście Milanówek na lata 2018-2021.....	53
9.3. Monitorowanie realizacji zadań gminnych określonych w Powiatowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla powiatu grodzkiego na lata 2019-2020,.....	62
9.4. Monitorowanie przez Ośrodek w roku 2019 Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2019-2021 przyjętego przez Radę Miasta Milanówka.....	66
9.5. Monitorowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2019 realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Milanówek na lata 2016-2020.....	66
10. Projekty europejskie i pozyskiwanie środków zewnętrznych.....	66
11. Współpraca z innymi służbami i instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz firmami w zakresie realizacji zadań statutowych	74
Podsumowanie	75

Wstęp

Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku należy do instytucji sektora usług socjalnych, publicznej pomocy społecznej i jak każda instytucja podlega wpływom makro- i mikrootoczenia. Pomoc społeczna jest szczególnie wrażliwa na wszelkie zmiany zachodzące w otoczeniu, które z jednej strony determinują potrzebę jej funkcjonowania, z drugiej zaś decydują o jej charakterze, roli i pełnionych funkcji. Otoczenie pomocy społecznej kreuje odbiorców usług pomocy społecznej oraz generuje popyt na świadczenia i usługi, a także wpływa na ograniczenie tego popytu. Trwające zmiany społeczno-polityczne wywołują istotne zjawiska społeczne zauważalne także na terenie Gminy Milanówek. Jest to rozwarstwienie społeczne, różnice w standardach życia rodzin, nierówności w dostępie do pracy, edukacji, kultury, lecznictwa, marginalizacja i wykluczenie niektórych jednostek i grup społecznych tj. osoby niepełnosprawne, osoby chorujące psychicznie, seniorzy. Zmieniają się potrzeby społeczne, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej oraz ich oczekiwania.

Podstawą przeciwdziałania nierównościom społecznym jest skuteczna polityka społeczna samorządu terytorialnego, którą w Gminie Milanówek realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Skuteczna polityka społeczna prowadzona przez samorząd lokalny dąży do zapewnienia swoim mieszkańcom poczucia dobrostanu, kompleksową opiekę nad rodziną, wspomagania najsłabszych (dzieci, osoby niepełnosprawne, seniorzy), wsparcia w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz umożliwia pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Celem lokalnej polityki społecznej jest poprawa położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup ekonomicznie i socjalnie najsłabszych oraz do prowadzenie bieżących działań osłonowych, jak również diagnozowanie lokalnych zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców Milanówka w roku 2019 realizował wszystkie zadania statutowe stosując dostępne metody i techniki pracy oraz wykorzystując dostępne narzędzia do realizacji tych działań.

Wsparcie udzielane przez Ośrodek Pomocy Społecznej należy podzielić na cztery podstawowe grupy: materialną, usługową, szeroko rozumianą pracę socjalną i niekonwencjonalne formy pomocy. Sprawozdanie z funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku oparto na wynikach analiz dominujących czynników otoczenia zewnętrznego oraz sytuacji wewnętrznej instytucji. O realizacji polityki społecznej oraz uzyskanych efektach pracy traktuje niniejsze sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za rok 2019.

*Krystyna Kott
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Milanówku*

1. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Zakres działania Ośrodka wyznacza statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku przyjęty uchwałą nr 93/XIII/15 Rady Miasta Milanówka z dnia 22 października 2015r. w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku (z późn. zm.). Natomiast podstawą prawną działalności merytorycznej Ośrodka Pomocy Społecznej są:

1. *Uchwała nr 41/X/90 Miejskiej Rady Narodowej w Milanówku z dnia 23 kwietnia 1990r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na podstawie art. 58 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 1983r. o systemie rad narodowych i samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz.U. z 1983r. nr. 26 poz. 184).*
2. *Ustawa z dnia 12 marca 2014r. o pomocy społecznej t.j. (Dz. U. z 2018r. poz. 1508 z późn. zm.),*
3. *Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2018r. poz. 2096 z późn. zm.)*
4. *Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 2086 z późn. zm.),*
5. *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 1145 z późn. zm.),*
6. *Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 506 z późn. zm.),*
7. *Ustawa z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 1282),*
8. *Ustawa z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1040 z późn. zm.),*
9. *Ustawa z dnia 27 sierpnia 2014r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1373 z późn. zm.),*
10. *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1878 z późn. zm.),*
11. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U z 2020 poz. 218)*
12. *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 2277),*
13. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz. 852 z późn. zm.)*
14. *Ustawa z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2019r., poz. 1781),*
15. *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),*
16. *Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 1843 ze zm.),*
17. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019r., poz.1111 z późn. zm.),*
18. *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2018r. z 2019r. poz. 668 z późn. zm.),*
19. *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1482 z późn. zm.),*
20. *Ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 276 z późn. zm.),*

21. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym z administracji (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1438 z późn. zm.),
22. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 869 z późn. zm.),
23. Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2019r., poz. 351 z późn. zm.),
24. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1788),
25. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (t.j. Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.),
26. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. Nr 218, poz. 1439),
27. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (Dz.U. Nr 81, poz. 448),
28. Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z 2018r. poz. 1007),
29. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 2220)
30. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019r., poz. 473 z późn. zm.),
31. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 2092),
32. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466)
33. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31.07.2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018. poz. 1497)
34. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2019r., poz. 2407),
35. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (Dz.U. z 2019r., poz. 1177),
36. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 670 z późn. zm.),
37. Rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017r. poz. 1467),
38. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. 2018 poz. 1061),

39. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2019 poz.1390 z późn zm.),
40. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2133),
41. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz.U. Nr 156 poz. 1817 z późn. zm.),
42. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 75 z późn. zm.),
43. Obwieszczenie Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującego od dnia 1 maja 2019r. do 30 kwietnia 2020 r. (M.P. z 2019r. poz. 402),

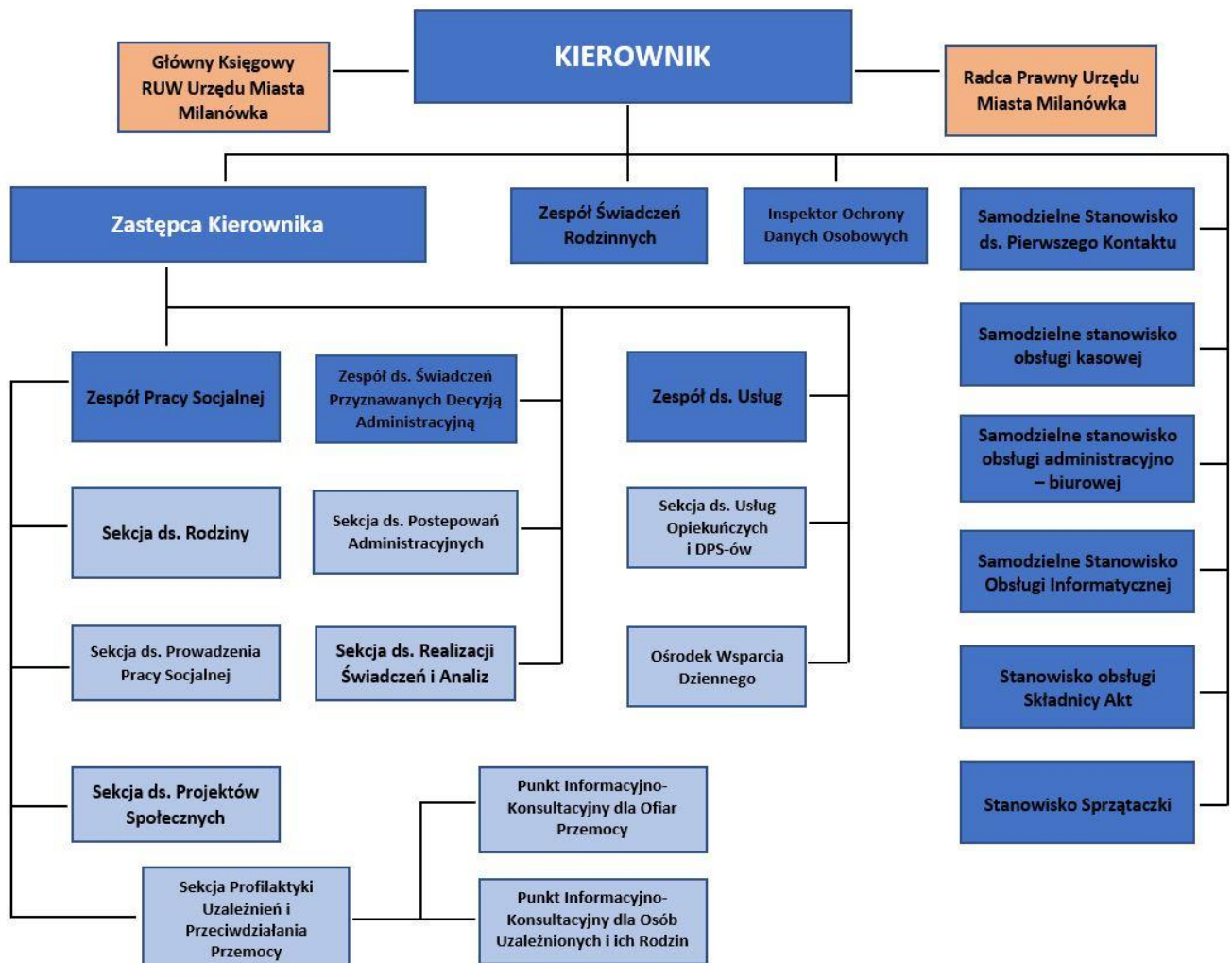
oraz przepisy prawa miejscowego:

1. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 294/XXVII/09 z dnia 16 czerwca 2009r. w sprawie ustalenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego, zasiłku okresowego i pomocy rzeczowej,
2. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 337/XXIX/13 z dnia 3 września 2013r. w sprawie przyjęcia programu działań promujących rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie Miasta Milanówka poprzez wspieranie ich warunków życiowych (ze zm.),
3. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 416/XXXV/14 z dnia 13 lutego 2014r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego dla osób, dzieci i uczniów objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (ze zm.),
4. Uchwała Nr 27/IV/19 z dnia 21 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2019-2021,
5. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 137/XVIII/16 z dnia 31 marca 2016r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020,
6. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 21/III/18 z dnia 19 grudnia 2018 roku – uchwała w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek na rok 2019,
7. uchwała Rady Miasta Milanówek Nr 24/8/XXX/17 z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi dla jednostek organizacyjnych Miasta Milanówka (ze zm.),
8. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 285/XXV/17 z dnia 18 maja 2017r. w sprawie ustalenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania,
9. uchwała Rady Miasta Milanówka Nr 366/XL/17 z dnia 28 listopada 2017r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Milanówka
10. uchwała Rady Miasta Milanówka 28/IV/19 z dnia 21.01.2019r. w sprawie ustalenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z nieodpłatnej pomocy społecznej w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia pieniężnego, w postaci zasiłku celowego na zakup żywności.
11. uchwała Rady Miasta Milanówka 28/IV/19 z dnia 21.01.2019r. w sprawie ustanowienia dla Miasta Milanówka wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W realizacji zadań Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

W 2019 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku była kontynuowana realizacja ministerialnego projektu pn. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014 – 2020. Zgodnie z zarządzeniem Nr 021.14.2018 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku z dnia 29 sierpnia 2018r. Ośrodek funkcjonował w oparciu o zmieniony Regulamin Organizacyjny. Poniższy schemat przedstawia organizację pracy obowiązującą w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2019 roku.

Schemat organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

2. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.

Według stanu na dzień 31.12.2019r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku zatrudnione były 44 osoby na 41,88 etatu. (poniższa tabela).

Tabela 1. Kadry

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB	W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ (ogółem:)	44	41,88
kierownik	1	1,00
zastępca Kierownika	1	1,00
pracownicy socjalni (ogółem:)	14	14,00
w tym:		
starszy specjalista pracy socjalnej	2	2,00
specjalista pracy socjalnej	3	3,00
starszy pracownik socjalny	2	2,00
pracownik socjalny	7	7,00
w tym: w rejonach opiekuńczych (ogółem:)	7	7,00
psycholog	1	0,50
asystent rodziny	2	2,00
koordynator ds. komputeryzacji	1	0,12
radca prawny	0	0
pozostali pracownicy	23	22,26

Źródło: dane własne OPS

W roku 2019 w Ośrodku zatrudnionych było 44 pracowników na 41,88 etatu. Pracownicy Ośrodka na bieżąco podnosili swoje kwalifikacje zawodowe podwyższając swoje wykształcenie oraz uczestnicząc w różnorodnych kursach, szkoleniach i konferencjach, organizowanych głównie w ramach projektu pn. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych

w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014 – 2020. Udział w projekcie pozwolił na zwiększenie kadry merytorycznej tj. pracowników socjalnych z 8 do 13 osób oraz utrzymanie wskaźnika zatrudnienia na tych stanowiskach także w roku 2019.

3. Plan i wykonanie budżetu

Tabela 2. Wykonanie planu finansowego w roku 2018 stanowi 97,38 % budżetu.

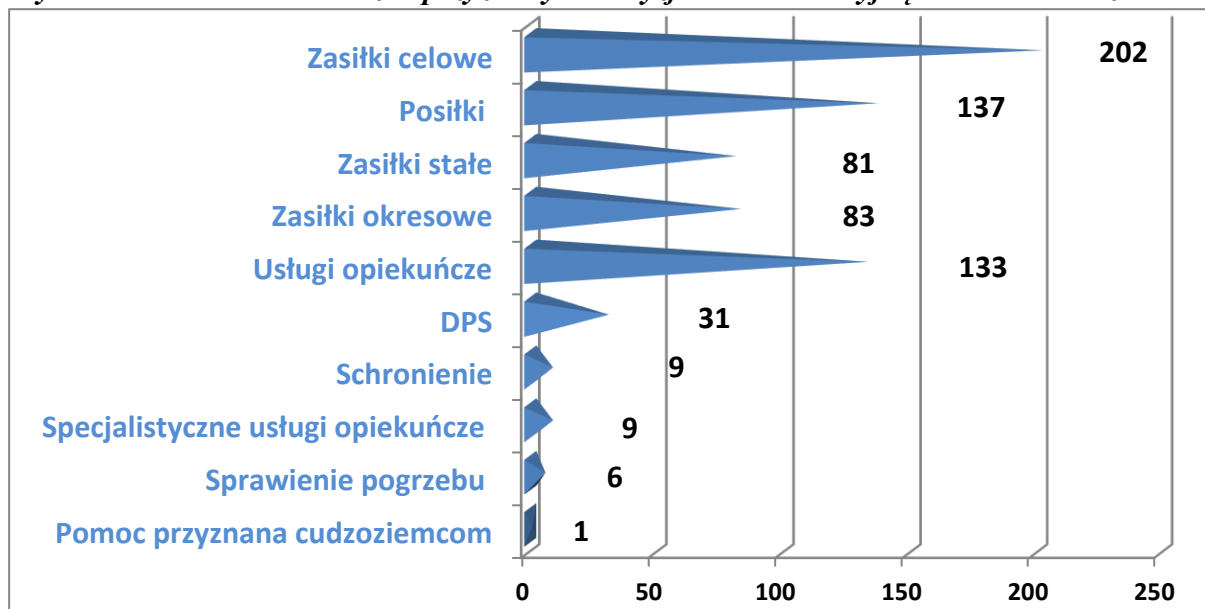
Zadanie	Nazwa	Plan	Wykonanie	%
Dział				
Rozdz				
Par				
WW	WYDATKI WŁASNE	4.816.021,17	4.750.821,85	98,65
851	Ochrona zdrowia	326 000,00	315 449,26	96,76
85153	Zwalczanie narkomanii	15.000,00	15.000,00	100,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	310000,00	297.383,13	95,93
852	Pomoc społeczna	3. 810.814,17	3.783.412,19	99,28
85202	Domy pomocy społecznej	1.012.040,17	1.012.040,17	100,00
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	15.300,00	15.298,72	99,99
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	3.267,00	533,28	16,32
4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	3.267,00	533,28,00	16,32
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	247.490,00	244.761,61	98,90
85215	Dodatki mieszkaniowe	292.800,00	292.740,01	99,98
85216	Zasiłki stałe	3.600,00	3.371,23	93,65
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1.886.884,00	1.869.571,07	99,08
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	262.233,00	262.132,75	99,96
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	87.200,00	82.963,35	95,14
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	12.500,00	6.573,00	52,58
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	12.500,00	6 573,00	52,58
3240	Stypendia dla uczniów	10300,00	6.573,00	63,82
3260	Inne formy pomocy dla uczniów	2.200,00	0,00	0
855	Rodzina	640987,00	625242,80	97,54
85503	Karta Dużej Rodziny	119.909,00	117.116,32	97,67
85504	Wspieranie rodziny	392.158,00	380.831,91	97,11
85508	Rodziny zastępcze	50.790,00	49.174,40	96,82
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	78.130,00	78.120,17	99,99
WWD OF	WYDATKI WŁASNE	943.378,00	939.392,22	99,58
	DOFINANSOWANE			
852	Pomoc społeczna	894249,00	890263,22	99,55
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za	35.000,00	35.000,00	100,00

osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej					
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	155.280,00	152.424,22	98,16
	85216	Zasiłki stałe	416.415,00	416.415,00	100,00
	85219	Ośrodki pomocy społecznej	187.554,00	186.424,00	99,40
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	100 000,00	100 000,00	100,00
	854	Edukacyjna opieka wychowawcza	29 400,00	23 986,77	81,59
	85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	15.613,00	15.613,00	100,00
	3240	Stypendia dla uczniów	15.613,00	15.613,00	100,00
	855	Rodzina	33.516,00	33.516,00	100,00
	85504	Wspieranie rodziny	33.516,00	33.516,00	100,00
WZ		WYDATKI ZLECONE	17.997.394,00	17.985.938,04	99,94
	852	Pomoc społeczna	70.397,00	70.070,54	99,54
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	35.000,00	35.000,00	100,00
	85215	Dodatki mieszkaniowe	1.397,00	1.259,54	90,16
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	22000,00	21.811,00	99,14
	85231	Pomoc dla cudzoziemców	12 000,00	12 000,00	100
	855	Rodzina	17.926.997,00	17.915.867,50	99,94
	85501	Świadczenie wychowawcze	13.504.000,00	13.497.778,12	99,95
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3.795.133,00	3.790.368,66	99,87
	85503	Karta Dużej Rodziny	1.464,00	1.335,51	91,22
	85504	Wspieranie rodziny	626.400,00	626.385,24	100,00
PROJEKTY		Q-współPRACY	338.690,68	236.012,79	69,68
		Rozwój Usług Społecznych	1.410.056,61	848.069,85	60,14
		Wdrożenie Usprawnień Organizacyjnych	198.365,92	198.365,92	100,00
		RAZEM	25.703.906,40	24.958600,07	97,10

Źródło: Dane zbiorcze OPS

4. Świadczenia z pomocy społecznej i charakterystyka świadczeniobiorców.

Wykres 1. Struktura świadczeń przyznanych decyzją administracyjną w 2019r. w liczbach

Źródło: sprawozdanie za rok 2019 MRPiPS

Zasilek celowy

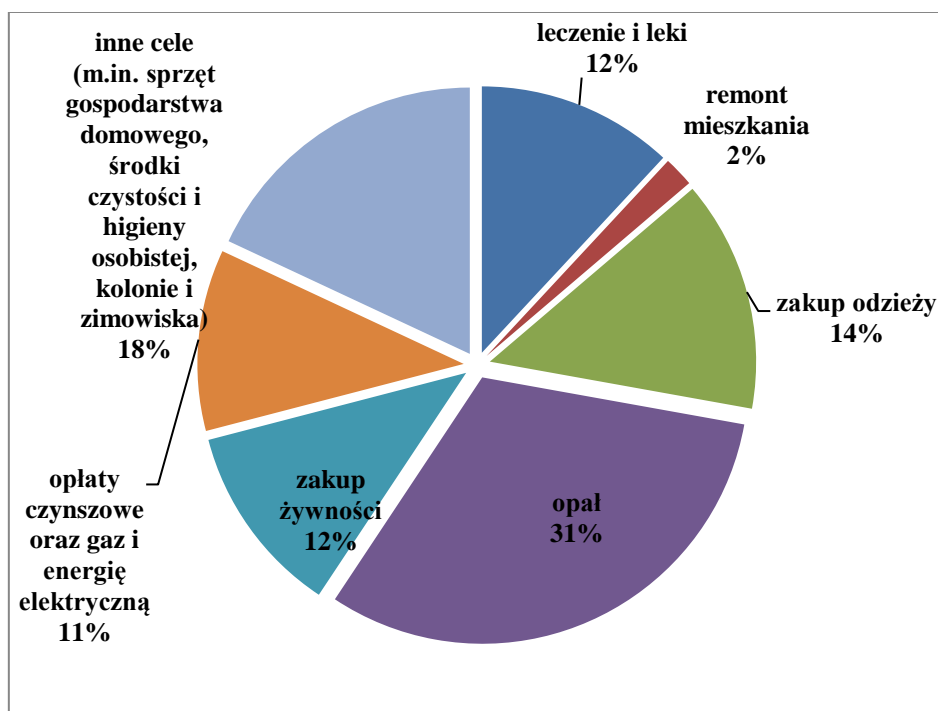
Tabela 3. Wybrane cele, na które przyznany został zasilek celowy w 2019 roku.

rodzaj świadczenia	liczba osób	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
leczenie i leki	39	85	15821,54	39	59
remont mieszkania	6	6	1597,21	6	12
zakup odzieży	46	57	10770	46	106
opał	103	127	50491,11	103	162
zakup żywności	38	68	11861,28	38	73
opłaty czynszowe oraz gaz i energię elektryczną	36	56	15216,17	36	59
inne cele (m.in. sprzęt gospodarstwa domowego, środki czystości i higieny osobistej, kolonie i zimowiska)	59	144	68526,69	59	119

Źródło: sprawozdanie za rok 2019 MRPiPS

W roku 2019 łącznie przyznano 543 świadczenia w formie zasiłku celowego. Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu, rodzinie lub osobie która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy przyznawany jest w przypadku osoby samotnie gospodarującej jeżeli dochód tej osoby jest niższy niż kryterium dla osoby samotnie gospodarującej tj. 701 zł, w przypadku rodziny jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium na osobę w rodzinie tj. 528 zł. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, zasiłek powyższy nie podlega zwrotowi.

Wykres 2. Procentowy udział poszczególnych celów przyznania pomocy w postaci zasiłku celowego w ogólnej liczbie przyznanych zasiłków celowych.

Źródło: sprawozdanie za rok 2019 MRPiPS

Zasiłek stały

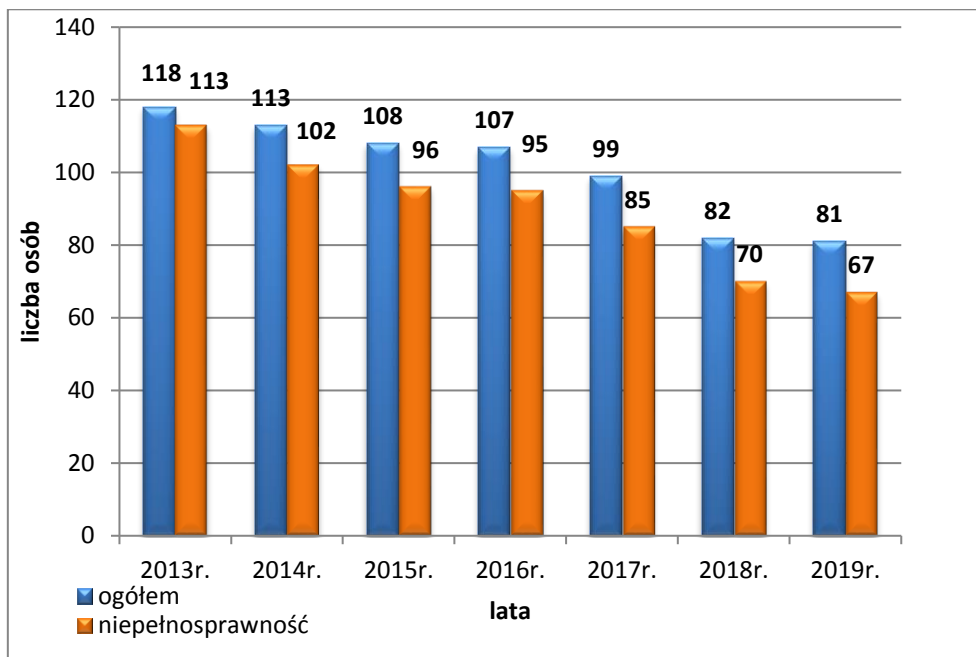
W roku 2019 wypłacono łącznie 81 osobom świadczenie w formie zasiłku stałego, w tym 66 osobom samotnie gospodarującym. Zasiłek stały jest świadczeniem obowiązkowym przyznawanym z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym albo z powodu wieku:

- **osobie samotnie gospodarującej** w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej – wysokość 701 zł, a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie.

- **osobie w rodzinie** w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie - 528zł, a dochodem na osobę w rodzinie.

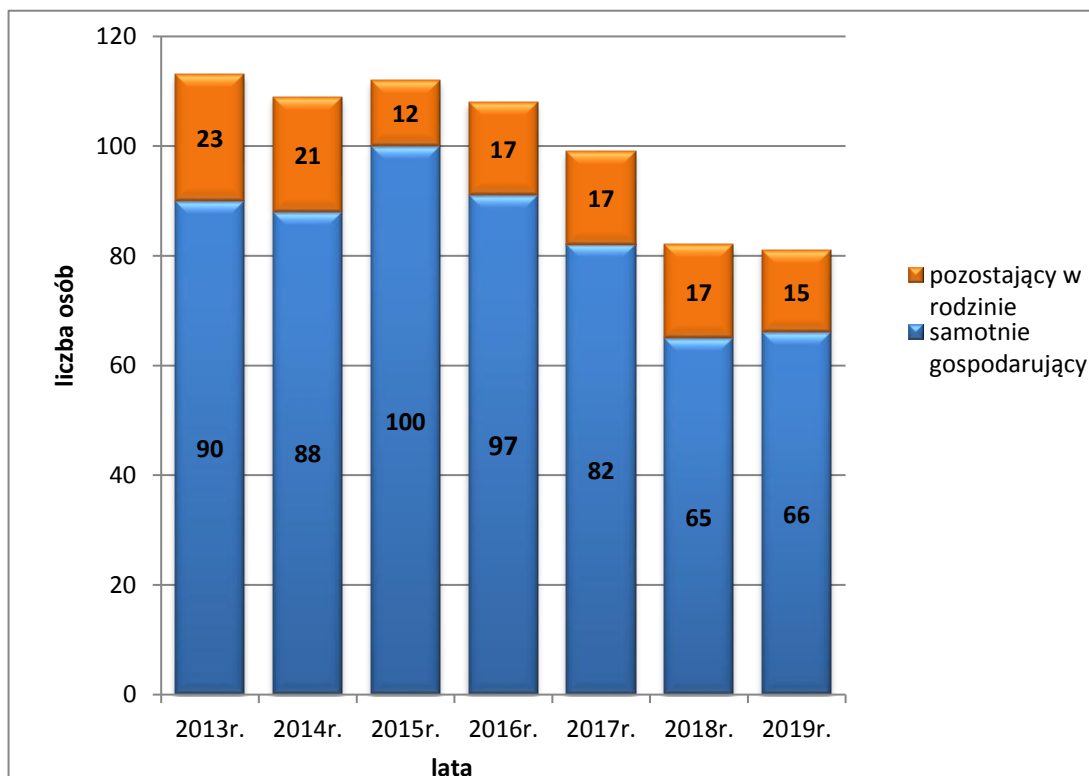
Od zasiłku stałego odprowadzana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% (w 2019r.) kwoty zasiłku stałego.

Wykres 3. Zasiłki stałe ogółem w tym z tyt. niepełnosprawności w latach 2013 – 2019.

Źródło: sprawozdanie za rok 2019 MRPiPS

Wykres 4. Zasiłki stałe przyznane osobom samotnie gospodarującym i pozostającym w rodzinie

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS

Zasilek okresowy

W roku 2019 zasiłek okresowy przyznano 83 osobom. Wydano 153 decyzji przyznających zasiłek okresowy oraz wypłacono 464 świadczeń na łączną kwotę 179.289,00zł. Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym, które przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Zasiłek okresowy ustala się: w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie; w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Tabela 4. Analiza świadczeń w formie zasiłków okresowych

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA ²⁾	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ ¹⁾ w zł	LICZBA RODZIN ²⁾	LICZBA OSÓB W RODZINACH ²⁾
Zasiłki okresowe ogółem	83	464	179 289	81	157
z tego:					
środki własne	X	X	26 865	X	X
Dotacja	X	X	152 424	X	X
Bezrobocie	43	256	104 019	42	88
długotrwała choroba	11	42	15 661	11	14
Niepełnosprawność	12	96	30 038	12	26
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	0	0	0
innego niż wymienione w wierszach 10-13	17	70	29 571	16	29

Źródło: Sprawozdanie MPiPS

5. Pomoc pozamaterialna

5.1. Pomoc w zapewnieniu posiłków: realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

W myśl art. 48 ustawy o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Zapewnienie posiłku, to zadanie własne o charakterze obowiązkowym. Pomoc w tej formie przysługuje osobom, które własnym staraniem nie są w stanie go sobie zapewnić.

W 2019r. przyznano posiłki 137 osobom o wartości 155.471,00zł w następującym podziale:

- ciepły posiłek (obiad) dla dzieci, młodzieży w placówkach szkolnych i przedszkolnych: pomoc przyznano dla 80 dzieci, łączna ilość przyznanych świadczeń wyniosła 6430 na kwotę 34.614,00 zł. Średnia cena jednego posiłku dla dziecka w roku 2019 wynosiła 5,44 zł; posiłki dla dzieci były realizowane w stołówkach prowadzonych w placówkach oświatowych.
- dwudaniowy obiad dla dorosłych, starszych, niepełnosprawnych, bezrobotnych przyznano dla 57 osób dorosłych, tj. 9145 świadczeń na kwotę 108.643,00 zł. Cena jednego obiadu - gorącego posiłku dla dorosłych w 2019 roku wynosiła 12,99zł. Posiłki dla dorosłych były realizowane przez wykonawcę wyłonionego w drodze zamówienia publicznego

W 2019r. średni koszt jednego posiłku ogółem wynosił 9,84 zł. Część świadczeń w formie posiłków realizowana była w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”. W ramach Programu udzielana jest pomoc w formie posiłku dla osób, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w *ustawie o pomocy społecznej*. Ogólny koszt realizacji tego programu wyniósł 173.891,00zł, Programem zostało objętych 225 osoby. Na realizację zadania Ośrodek otrzymał dotacje w wysokości 100.000,00zł, środki własne stanowiły kwotę 73.891,00zł. Najliczniejszą grupą osób objętą pomocą w formie dożywiania byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dożywianie prowadzone było przede wszystkim na terenie miasta Milanówka, w programie uczestniczyły wszystkie szkoły gminne. Ogółem posiłki były opłacane dla 27 dzieci w przedszkolach i 53 uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Dodatkowo pomocą w postaci gorących posiłków wspierane były 57 osoby dorosłe, dla których obiady wydawane były przez lokal gastronomiczny „Catering Cometa”.

W ramach programu była również udzielana pomoc dla rodzin w formie zasiłków na zakup żywności, co pozwoliło na objęcie programem wszystkich osób wymagających pomocy w tej formie. Wszystkie placówki oświatowe z terenu miasta na stałe współpracują z ośrodkiem i każdy przypadek wymagający udzielenia pomocy jest wspólnie rozpatrywany, a pomoc niezwłocznie udzielana.

5.2. Usługi opiekuńcze

Na podstawie *art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej* Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do zorganizowania i świadczenia usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i skierowane są do osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz osób w wieku podeszłym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn są ich pozbawione i wymagają pomocy innych osób.

W 2019r. **usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)** były wykonywane przez Agencję Służby Społecznej Kościelak Spółka Jawna w Warszawie ul. Kwiatowa 9. Z tej formy pomocy skorzystało 47 osób. Świadczenie realizowano ze środków własnych gminy

W 2019r. w ramach projektu unijnego pn. Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek realizowano **specjalistyczne usługi usprawniające** są skierowane do osób niesamodzielnych, samotnych i wymagających zabiegów kinezyterapii i masażu na podstawie skierowania od lekarza specjalisty. Wykonawca tych usług przeprowadzi po 12 zabiegów kinezyterapii i masażu (łącznie 24 zabiegi) w miejscu zamieszkania uczestnika projektu. Ilość osób przewidziana we wsparciu to minimum 60, ale już teraz znacznie przekroczony został ten wskaźnik bowiem na koniec 2019 roku z tych usług skorzystało 72 osoby (Miesięcznie 6 osób otrzymuje zabiegi). Na usługi usprawniające (masaż i kinezyterapię) wykonywane w domu podopiecznego w roku 2019 wydatkowano kwotę 35 640,00 zł. Wykonawcą usług

usprawniających realizowanych w ramach projektu był Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji Domowej w Milanówku. W 2019 roku dzięki usługom opiekuńczym usprawniającym wykonywanym w domach, 72 mieszkańców Milanówka skorzystało z tego typu wsparcia. Głównie były to osoby starsze, które z uwagi na swoją niedołężność nie mogły pójść o własnych siłach na rehabilitację prowadzoną w stacjonarnej placówce, do lekarza, a często nie mogły nawet wykonywać samodzielnie codziennych czynności życiowych. Wykonano 1 728 zabiegów w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych usprawniających w tym 864 zabiegi kinezyterapii i 864 zabiegów masażu. Usługi były przyznawane na podstawie decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej i wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego. Wszystkie osoby objęte wsparciem musiały przedstawić skierowanie od lekarza prowadzącego na potrzebę skorzystania z usług usprawniających, które w razie potrzeby mogło być zweryfikowane przez lekarza rehabilitanta Wykonawcy, pod względem dostosowania usługi do faktycznych możliwości podopiecznego. Specjalista z zakresu rehabilitacji medycznej weryfikował skierowania w odniesieniu do bieżących schorzeń ograniczających sprawność podopiecznego. Następnie wspólnie z pracownikiem socjalnym ustalano, jakie usługi usprawniające należy dopasować do konkretnego przypadku oraz jaki powinien być ich wymiar. Jednorazowo usługa trwała 30 minut na każdy rodzaj usprawnienia w zależności od kondycji chorego i rodzaju schorzenia. Podopieczny otrzymywał prawo do 24 świadczeń zrealizowanych w okresie 4 miesięcy od dnia wydania decyzji Średni koszt jednej usługi wynosił 45,00 zł. Świadczenie realizowano ze środków zewnętrznych w ramach projektu "Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek".

W 2019r. w ramach projektu unijnego pn. Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek realizowano także **sąsiedzkie usługi**, skierowane do osób wymagających pomocy przy codziennych czynnościach, takich jak: sprzątanie, wizyta u lekarza/ umówienie wizyty domowej, przygotowanie i podanie posiłku, spacer, dotrzymanie towarzystwa, codzienne czynności, z którymi uczestnik projektu sobie nie radzi. Przyznanie sąsiedzkich usług opiekuńczych odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej na wniosek osoby zainteresowanej i wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania. Założenia w projekcie przewidywały wsparcie dla min. 15 osób. Do końca 2019 roku (od początku realizacji projektu) wsparcie w postaci sąsiedzkich usług opiekuńczych uzyskały 24 osoby. Łączna ilość godzin przeznaczona na sąsiedzkie usługi opiekuńcze to 6 964 godzin. W roku 2019 usługi realizowano dla 23 osób. Na ten cel wydatkowano w roku 2019 kwotę 153 215,42 zł. Zrealizowano 6 964 godzin usług. Cena za godzinę sąsiedzkich usług opiekuńczych wynosi 22.00zł (brutto/brutto) przez cały czas realizacji projektu. Usługi sąsiedzkie są świadczone nie rzadziej, niż raz na dobę, od poniedziałku do piątku. W wyjątkowych sytuacjach mogą to być weekendy. Do realizacji usług sąsiedzkich zatrudniono dotychczas 21 sąsiadów/opiekunów. Po analizie zapotrzebowania na sąsiedzkie usługi opiekuńcze, wnioskowano do Instytucji Pośredniczącej o przedłużenie trwania tego zadania. Pierwotnie sąsiedzkie usługi opiekuńcze miały trwać do 31.07.2020 r., jednak udało się przedłużyć czas ich realizacji do 31.12.2020 r. W 2019r. w ramach projektu unijnego pn. Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek realizowano również **e-usługi (teleopieka) wykonywane w domu podopiecznego** i wydatkowano kwotę 13 320,00 zł. Wykonawcą usług usprawniających realizowanych w ramach projektu był Comarch Healthcare. W 2019 roku dzięki teleopiece wykonywanej w domach, 32 mieszkańców Milanówka skorzystało z tego typu wsparcia. Głównie były to osoby starsze, które z uwagi na swoją niedołężność i samotność były zagrożone, a często nie mogły nawet wykonywać samodzielnie codziennych czynności życiowych. Wykonano 12 miesięcy monitoringu dla podopiecznych, uzyskiwano comiesięczne raporty z wykonanego monitoringu. Usługi były przyznawane na podstawie decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej i wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego. Wszystkie osoby objęte wsparciem musiały przedstawić swoją kartę zdrowia oraz schorzeń i przyjmowanych leków na potrzebę skorzystania z usług teleopieki, aby w razie alarmowej

sytuacji (jak np. wezwanie karetki pogotowia, na podstawie analizy funkcji życiowych z bransoletki życia) przekazać odpowiednie informacje zespołowi ratowników. Podopieczny uzyskiwał bransoletkę życia na czas trwania zadania w projekcie, tj. do 28.02.2021r. Każda usługa monitoringu u podopiecznego trwa całą dobę. W sytuacji, gdy parametry pozyskiwane z bransoletki życia są niepokojące, konsultant z Centrum Monitoringu dzwoni do Podopiecznego na bransoletkę i pyta o stan zdrowia i samopoczucie. Średni koszt jednej usługi wynosił 1110,00 zł/miesięcznie. Świadczenie realizowano ze środków zewnętrznych w ramach projektu "Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek".

Realizowano również pomoc w **formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi**. Jest to zadanie zlecone, którego zakres i szczegółowe uwarunkowania reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Milanówku w roku 2019 objętych zostało 9 osób (w tym 6 z zaburzeniami psychicznymi, a 3 z upośledzeniem intelektualnym). Usługi realizowało 3 terapeutów zatrudnionych przez Agencję Służby Społecznej Kościelak Spółka Jawna w Warszawie ul. Kwiatowa 9. Zostało wykonanych 641,5 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Koszt 1 godziny usług wynosił 34,00zł. Świadczenie realizowano ze środków zleconych MUW. Poniższa tabela przedstawia analizę realizacji usług opiekuńczych w gminie Milanówek w roku 2018.

Tabela 5. Usługi opiekuńcze w 2019 roku

Rodzaj świadczenia	Cena usług/zł.	Liczba osób	Liczba godzin usług (świadczeń)	Kwota środków w złotych Środki MUW (zlecone)	Kwota środków w złotych (środki własne/)	Kwota środków w złotych (środki zewnętrzne)
Usługi opiekuńcze (zadanie własne)	19,90zł/godz.	47	13 172,50	X	262 132,75	X
Usługi specjalistyczne psychiatryczne (zadanie zlecone)	34,00zł/godz.	9	641,5	21 811,00	X	X
Specjalistyczne usługi usprawniające (zadanie finansowane ze środków UE)	45,00zł/usługa	72	1728 Liczba świadczeń	X	x	35 640,00
Sąsiedzkie usługi Opiekuńcze	22,00zł,godz	24	6964 Liczba świadczeń	X	X	153 215,42
Teleopieka	1110,00zł/ Średni roczny koszt jednej osoby objętej usługą teleopieki	32	Świadczenia realizowane są 24 godz. na dobę maks. 40 godz. w m-cu	x	X	13 320,00

Źródło: opracowanie własne

W roku 2019 z pomocy w formie usług opiekuńczych łącznie 133 osoby (liczba osób otrzymujących decyzją świadczenie przy zachowaniu zasady, że osobę wymieniono tylko raz bez względu na liczbę, kwotę i częstotliwość otrzymanych świadczeń

5.3. Talony

W roku 2019 udzielano pomocy najbardziej potrzebującym także w talonach uprawniających do zakupu artykułów spożywczych i higienicznych. Tę formę wypłaty świadczenia przyznano 35 osobom. Łączna kwota przyznanych świadczeń w tej formie wyniosła 20.252,12zł. Talony wydawane przez Ośrodek upoważniają do zakupu artykułów spożywczych oraz podstawowych artykułów czystościowych i higienicznych w sklepie P.S.S. „Społem” w Milanówku, ul. Warszawska 37 /wykonawca wyłoniony w drodze zamówienia publicznego/. Świadczenia w formie talonów przyznawano osobom, co do których zaistniały wątpliwości, iż mogą zmarnotrawić otrzymaną pomoc albo sami o tę formę pomocy wystąpili.

5.4. Zakup opału

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu m.in. opału. W roku 2019 z tej formy pomocy skorzystało łącznie 118 osób na kwotę 43 941,00zł, w tym 64 osób skorzystało z pomocy rzeczowej w formie dostarczenia opału do komórki przez Firmę BATAREJA z siedzibą Wity 7 k/ Kałuszyna, która świadczyła tę formę usługi.

5.5. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu należy do zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Dotyczy osób, które nie posiadają rodziny, która mogłaby dokonać pochówku zmarłego. W 2019r. dokonano pochówku 2 osób przeznaczając na ten cel 6.980,00zł średni koszt jednego pogrzebu wyniósł 3.490,00zł. W roku 2019 usługę pogrzebową w zakresie pochówku zmarłych realizował Zakład Usług Pogrzebowych, Milanówek, ul. Kościuszki 42. Firma została wyłoniona w trybie uproszczonym zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych.

5.6. Praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Jest obowiązkowym, niepieniężnym świadczeniem z pomocy społecznej, realizowanym przez wykwalifikowanych, wyspecjalizowanych w tym zakresie pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej i stanowi podstawowy instrument działania pracownika socjalnego. Praca socjalna jest świadczeniem nieodpłatnym. W roku 2019 praca socjalna była prowadzona:

- indywidualnie - w oparciu o kontrakt socjalny - z osobami i rodzinami w celu odzyskania, rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- grupowo – z wykorzystaniem projektu socjalnego - w celu wspólnego rozwiązania problemu życiowego i wzmocnienia w aktywności i samodzielności życiowej grupy osób,
- ze środowiskiem/ze społecznością lokalną - z wykorzystaniem projektu socjalnego - w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna *na rzecz uzyskania przez osoby i rodziny doświadczających trudności życiowych środków materialnych obejmowała:* pomoc w uzyskaniu świadczeń z pomocy

społecznej, emerytalno-rentowych, zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych i alimentacyjnych, pomoc w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego, dodatku energetycznego lub ulgi czynszowej, a także informowanie osób i rodzin o możliwościach skorzystania z innego rodzaju ulg i uprawnień. To także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem – wspólne planowanie wydatków z pracownikiem socjalnym poprzez ustalanie hierarchii potrzeb.

Praca socjalna *na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych* to m.in. pomoc w uregulowaniu sytuacji mieszkaniowej klientów /np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, udzielanie porad/skierowania o poradę w zakresie praw do mieszkania/, pomoc w dostosowaniu mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, pomoc w uzyskaniu usług w zakresie wymiany bądź napraw w mieszkaniu oraz sprzętów, organizacja usług porządkowych, w przypadku osób bezdomnych - pomoc w uzyskaniu schronienia w placówce stacjonarnej lub pomoc w powrocie do poprzedniego miejsca zamieszkania).

Praca socjalna *na rzecz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu* była prowadzona w formie:

- ✓ Kontynuacji projektu socjalnego „*Sami Swoim - wirtualny bank pomocy rzeczowej*” przekazując potrzebującym mieszkańcom pozyskane sprzęty, odzież, zabawki. Celem projektu było wyeliminowanie braków w zakresie wyposażenia gospodarstw domowych w niezbędne sprzęty, a tym samym poprawa jakości życia wielu osób. Zgłoszenia o osobach chcących nieodpłatnie przekazać rzeczy otrzymywaliśmy drogą telefoniczną, mailową, osobiście a osoby potrzebujące zgłaszały się same lub wskazywali je pracownicy socjalni. Cieszy aktywna postawa i zaangażowanie mieszkańców, którzy przekazywali różne rzeczy. Ten projekt socjalny pozwolił uzupełnić niedostatki w wyposażeniu gospodarstw domowych doświadczających problemów ekonomicznych, dodatkowo zrealizowano cel ekologiczny, przedmioty uzyskiwały drugie życie i mogły służyć innym a nie trafiać na śmietnik.
- ✓ Kontynuacji projektu socjalnego p.n. „*Sąsiedzie! Otwórz drzwi sąsiadowi!*”. Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku miał na celu rozszerzenie wachlarza pomocy udzielanej potrzebującym bez ponoszenia nakładów finansowych.

W roku 2019 w wolontariacie pracowało 3 osób, które podejmowali działania społeczne, świadcząc pomoc dzieciom i młodzieży w odrabianiu lekcji i nadrabianiu zaległości szkolnych – w placówce wsparcia dziennego - Środowiskowym Klubie Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin w Milanówku, na ul. Skraju 2, ul. Szkolna 12. Podpisano 3 porozumień na wykonywanie świadczeń wolontarystycznych. Realizując ten projekt zauważamy, że wolontariat propaguje na terenie Miasta Milanówka postawy aktywne i integruje społeczność lokalną oraz zmienia wizerunek instytucji pomocy społecznej, która nie jest kojarzona wyłącznie jako „biuro wypłaty zasiłków” osobom najuboższym. Dzięki wolontariuszom rozszerzony został zakres świadczeń oferowanych przez Ośrodek. Stali się oni ważnym uzupełnieniem działań pracownika socjalnego.

Praca socjalna *na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego* obejmowała działania wspierające, edukację, poradnictwo w obszarze opieki i wychowania dzieci, w tym pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, działania w obszarze pomocy w rozwiązywaniu i łagodzeniu konfliktów rodzinnych, wsparcia dla osób doznających przemocy, udzielanie informacji o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z grup pomocowych, pomoc w zakresie uzyskania miejsca w placówce interwencji kryzysowej lub domu samotnej matki.)

Z ww. form wsparcia skorzystało w 2019r. 70 rodzin z dziećmi. Praca socjalna odbywała się w większości metodą indywidualnych przypadków. W 40 rodzinach zdiagnozowano problem w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Z rodzinami tymi podjęto szczególne działania (poradnictwo, motywowanie, wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych, objęcie asystenturą rodziny – 27 rodzin, współpraca z pedagogami, kuratorami). Efekty prowadzenia pracy socjalnej z rodzinami przejawiającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej:

- a) wzrost wiedzy nt. prawidłowych metod wychowawczych,
- b) wzmocnienie bądź nabycie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie przestrzegania higieny, prawidłowego żywienia i gospodarowania budżetem, organizowania przestrzeni w domu, właściwego podziału obowiązków w rodzinie,
- c) wzrost lub nabycie wiedzy na temat problemów i potrzeb rozwojowych dzieci,
- d) mała ilość dzieci z rodzin objętych wsparciem Ośrodka umieszczonych w pieczy zastępczej (4 dzieci z 3 rodzin).

Na rzecz osób pozostających bez pracy w 2019 roku prowadzono pracę socjalną z 78 rodzinami, w których zdiagnozowano problem bezrobocia. Pracownicy socjalni współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy w Grodzisku Mazowieckim w zakresie aktywizacji zawodowej osób korzystających z pomocy tutaj Ośrodka. W ramach prowadzonej pracy socjalnej motywowali klientów pozostających bez pracy do skorzystania z warunków sprzyjających ich powrotowi na rynek pracy. Działania te mają również na celu zmiany postaw klientów wobec własnego bezrobocia oraz pomoc w zdobyciu zdolności adaptacyjnych w ewentualnym środowisku pracy, a także motywowanie do wzrostu własnych umiejętności zawodowych. Pracownicy pozyskiwali oferty pracy dla klientów, a także kierowali osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (jednocześnie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej) do wykonywania prac społecznie użytecznych. Prace te wykonywane były w wymiarze do 10 godzin tygodniowo i odbywały się bez nawiązania stosunku pracy ani umowy o pracę. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne są wykonywane. W 2019 r. w pracach społecznie użytecznych wzięło udział łącznie **7 osób**. Osoby te zdobyły nowe doświadczenia zawodowe, a także otrzymywały świadczenia za wykonywaną pracę, nie tracąc statusu osoby bezrobotnej. Jedna z osób podjęła pracę i obecnie nie korzysta z pomocy tutaj Ośrodka. Ponadto w okresie od **stycznia do grudnia 2019r. realizowano projekt unijny pn. „Q-współPracy”** Działania realizowane w projekcie opisano w dalszej części sprawozdania;

Na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych w roku 2019 prowadzono pracę socjalną w wymiarze indywidualnym oraz grupowym z wykorzystaniem projektu socjalnego. Z dużym powodzeniem kontynuowano zapoczątkowany w 2017 roku **projekt socjalny pn. „Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora”**. Przypomnieć warto, że głównym celem projektu było niwelowanie wykluczenia społecznego osób starszych, zamieszkujących tereny Milanówka. Zadania, które realizowano w roku sprawozdawczym były zgodne z harmonogramem i polegały na prowadzeniu ruchowych zajęć korekcyjnych oraz spotkań integracyjnych. Grupa beneficjentów liczy 60 osób. Warsztaty korekcyjne są prowadzone w 4 grupach w formie ćwiczeń z użyciem sprzętu gimnastycznego. Realizowane są przez wykwalifikowanego instruktora, usprawniające motorykę oraz wzmacniające fizyczność milanowskich seniorów. Atutem zajęć jest ich regularność, która przyczynia się do niwelowania osamotnienia osób starszych. Uczestnicy projektu często mieszkają sami lub tylko z małżonkiem, co w sposób naturalny zawęża grono znajomych. W grupach warsztatowych zawiązują się przyjaźnie oraz stwarzają sposobności do spędzenia czasu z osobami o podobnych zainteresowaniach czy problemach. Uczestnicy wyrażają też ogromną aprobatę dla kompetencji i wysokiej kultury osobistej prowadzącej gimnastykę. Zajęcia ruchowe dla dwóch grup ćwiczeniowych (30 osób) były prowadzone w sali przy ul. Brzozowej 1 udostępnionej przez Grodziską Spółdzielnię Mieszkaniową (na podstawie zawartego porozumienia o nieodpłatnym użyczeniu miejsca na realizację projektu).

W roku 2019 był kontynuowany program pn. **Ogólnopolska Karta Seniora**. Zawarte jeszcze w roku 2017 porozumienie ze organizatorem programu Stowarzyszeniem MANKO, wydawcą magazynu „Głos Seniora” umożliwia milanowskim seniorom korzystanie z Ogólnopolskiej Karty Seniora. Program przeznaczony jest dla seniorów powyżej 60-go roku życia, posiadających obywatelstwo polskie, którzy dzięki karcie mogą korzystać z ofert przygotowanych przez partnerów w całej Polsce. Ogólnopolska Karta Seniora uprawnia do korzystania z ulg, zniżek lub innych uprawnień oferowanych przez podmioty prywatne i firmy

w całej Polsce (m.in. przy zakupie leków, usług uzdrowiskowych, rehabilitacyjnych, na bilety do teatru lub kina, itp.)

Ogólnopolska Karta Seniora (awers i rewers)

Każdy senior, który skończył 60 lat może bezpłatnie wyrobić własną kartę seniora. Niniejsza karta wydawana jest na bezterminowo. Podstawą wydania karty jest wypełnienie formularza zgłoszeniowego. Formularz można pobrać ze strony internetowej http://www.glosseniора.pl/uploads/extra_files//58eb84fe6b9b1.pdf lub zgłosić się z dokumentem tożsamości i wypełnić formularz w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku. W roku 2019 wydaliśmy milanowskim seniorom 53 Ogólnopolskie Karty Seniora. Łącznie w okresie realizacji Programu Kartę Seniora otrzymało 128 osób.

Reasumując:

W 2019 roku ze świadczeń w formie pracy socjalnej metodą indywidualnego przypadku skorzystało 326 osób, w tym wyłącznie w formie pracy socjalnej 55 osób. Natomiast metodą pracy grupowej objęto 288, a metodą pracy środowiskowej objęto ok. 260 mieszkańców Milanówka. Zatem z usługi pracy socjalnej skorzystało łącznie ok. 1000 mieszkańców naszego miasta

Świadczenie pracy socjalnej wymaga od pracowników socjalnych specjalistycznej wiedzy z wielu dziedzin: socjologii, psychologii, pedagogiki a także sięgania do źródeł wiedzy prawniczej i lekarskiej. Jednocześnie należy podkreślić, że praca socjalna jest źródłem satysfakcji zawodowej pracowników socjalnych, ale również z uwagi na jej trud i to, że jest najbardziej niewymiernym elementem podejmowanych działań wobec osób i rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka, trudności w natychmiastowym oszacowaniu efektów jej stosowania, wynikające z długofalowości działań, złożoności problemów i dysfunkcji osoby/rodziny oraz zdarzających się powrotów do dysfunkcji, bywa przyczyną wypalenia zawodowego pracowników socjalnych. Wówczas, skuteczność prowadzonej pracy socjalnej bywa znikoma. Sytuacja taka wymaga od pracodawcy (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) zapewnienia pracownikowi socjalnemu możliwości uczestniczenia w szkoleniach i doskonaleniu umiejętności oraz superwizji. W roku 2019 pracownicy socjalni nadal mogli korzystać z szerokiej oferty szkoleń w ramach realizowanego projektu ministerialnego pn. Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w ośrodku pomocy społecznej oraz innych bezpłatnych szkoleń doskonalących ich umiejętności zawodowe.

5.7. Kontrakty socjalne

W celu rozwinięcia i wzmocnienia aktywności i samodzielności osób i rodzin oraz poprawy ich funkcjonowania w środowisku społecznym, pracownicy socjalni świadczą pracę socjalną wykorzystując ustawowe narzędzie jakim jest kontrakt socjalny.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej z rodziną i klientem pracownicy socjalni w 2019r. zawarli 30 kontraktów socjalnych ukierunkowanych na wzmocnienie potencjału i aktywności klienta w celu rozwiązania problemów, poprawy trudnej sytuacji i usamodzielnienia klienta.

5.8. Wywiady środowiskowe

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego jest rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy socjalni oprócz wywiadów środowiskowych w celu udzielenia pomocy przeprowadzają także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji w celu oceny sytuacji osoby lub rodziny oraz wykonują szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków. W 2019r. przeprowadzono 1217 wywiadów środowiskowych.

5.9.1. Poradnictwo specjalistyczne (terapeutyczne, psychologiczne, prawne)

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne, rodzinne/ terapeutyczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Tabela 6. Poradnictwo specjalistyczne w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2019r.

L.p.	NAZWA DANYCH	PORADY TEREPEUTY UZALEŻNIEŃ	PORADY PSYCHOLOGA	PORADY PSYCH. DZIECIECEGO	PORADY PRAWNE	SUMA
1.	Liczba klientów (ogółem)	212	460	310	92	1.074
a)	pierwszy kontakt	73	61	62	58	254
b)	kolejny kontakt	139	399	248	34	820
c)	dorośli	212	455	146	92	905
d)	dzieci	0	5	164	0	169
2.	FORMA KONSULTACJI					
a)	konsultacje telefoniczne	7	5	20	0	32
b)	kontakt osobisty	205	455	290	92	1.042
3.	STRUKTURA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z PORADNICTWA W 2018 R.					
a)	osoba pełnosprawna	212	442	308	83	1042
b)	osoba niepełnosprawna	0	18	2	9	29
3.1.	PLEĆ					
a)	Kobieta	119	394	234	63	810
b)	Mężczyzna	93	66	76	29	264
3.2.	WIEK					
a)	>13	0	2	63	0	65
b)	14-18	0	3	101	0	104
c)	19-45	123	169	120	36	448
d)	46-59	69	198	22	30	319
e)	60+	20	88	4	26	138
3.3.	WYKSZTAŁCENIE					
a)	podstawowe	9	8	185	13	188
b)	średnie	87	200	44	35	366
c)	zawodowe	56	64	55	24	199
d)	wyższe	60	188	53	20	321
3.4.	STAN CYWILNY					
a)	panna	0	4	123	4	131
b)	kawaler	13	5	43	3	64
c)	wolny	42	114	23	30	209
d)	żonaty	40	36	13	11	100
e)	mężatka	65	135	56	28	284
f)	w związku nieformalnym	52	166	52	14	286
4.	PRZEDMIOT KONSULTACJI /PORADNICTWA (rodzaje problemów)					
a)	Sprawy dot. przemocy (ofiara)	0	202	32	0	234
b)	Sprawy dot. przemocy (sprawca)	0	16	0	0	16

c)	interwencja kryzysowa	1	26	1	0	28
d)	problemy prawne (z przemocą)	0	48	2	55	50
e)	osoba nadużywająca alkoholu	105	25	11	0	141
f)	członek rodziny nadużywającej alkohol	85	100	41	0	126
g)	Dorośle dzieci alkoholików (DDA)	32	45	1	0	78
h)	Sprawy dot. narkotyków	26	12	2	0	40
i)	problemy prawne (z uzależnieniami)	0	0	15	92	107
j)	Inne problemy- sytuacje kryzysowe (bez problemu przemocy/alkoholu)	0	223	1	0	224
9.	Konsultacje wychowawcze dla rodziców	0	32	102	0	134
10.	Konsultacje psychologiczne dla dzieci i młodzieży	0	3	180	0	183
11.	Mediacje rodzinne	0	0	0	0	0
13.	Liczba godzin dyżurów zrealizowanych przez konsultantów	334 h	447 h	403 h	225 h	1.409 h
14.	Liczba sporządzonych kart konsultacji	212	457	274	92	1.035

Źródło. Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

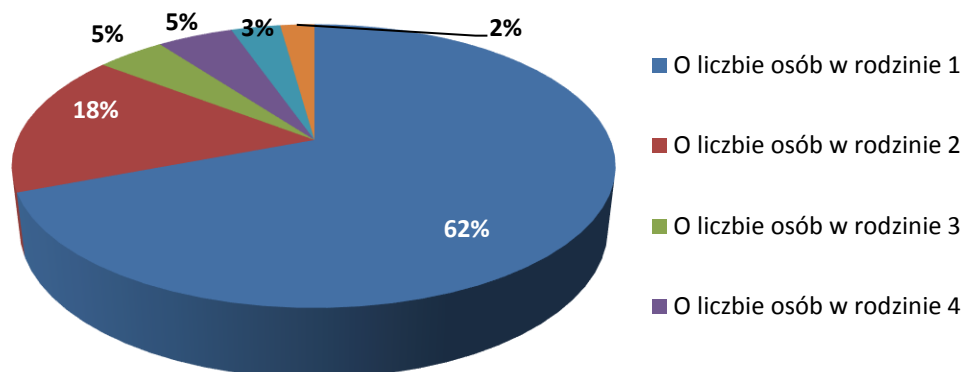
W roku 2019 z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 1074 mieszkańców Milanówka. Poradnictwo:

- prawne realizowano w formie udzielania informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów;
- psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.
- rodzinne/terapeutyczne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną w tym problemy opiekuńczo-wychowawcze lub problemy związane z przemocą i uzależnieniem.

5.9.2. Charakterystyka świadczeniobiorców

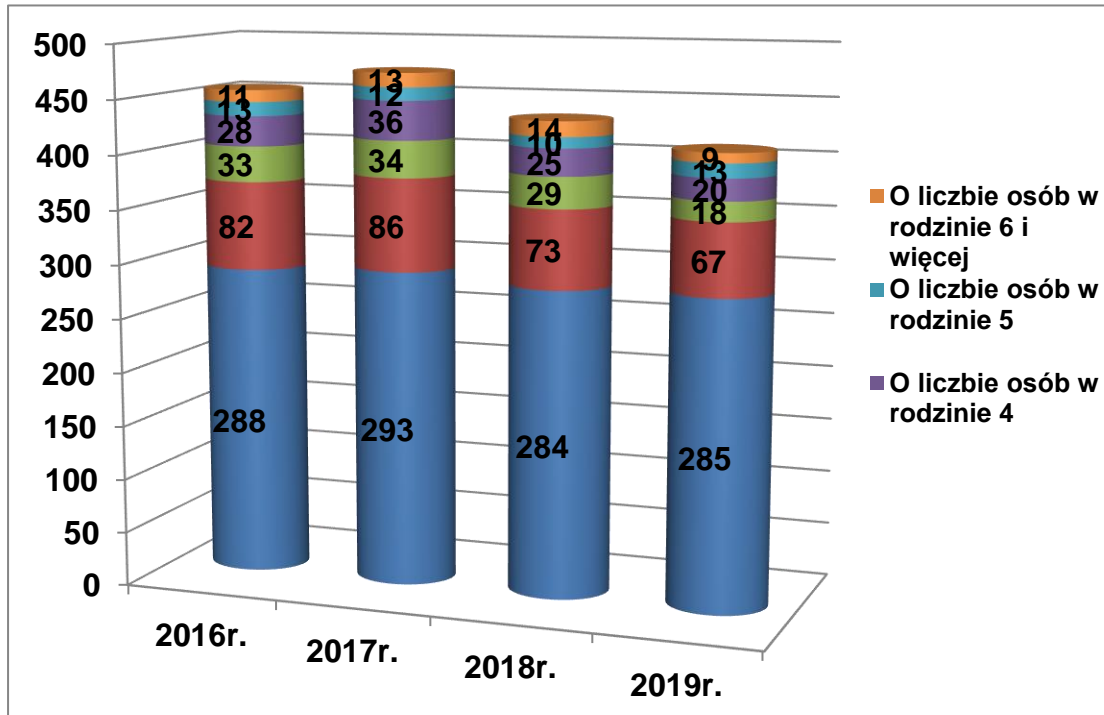
Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku objął różnymi formami pomocy społecznej 412 rodzin, w których łącznie było 675 osób, co stanowiło **4,78% ogółu mieszkańców Milanówka tj. 16.496 osób (stan na dzień 31.12.2019r.)**. Wśród osób korzystających z pomocy 85 to osoby, które zgłosiły się w 2019 r. do Ośrodka po raz pierwszy lub nie korzystały z pomocy w okresie dwóch ostatnich lat. Największą grupę osób wymagających wsparcia, stanowią osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (285 osoby). Strukturę rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019 roku obrazują poniższe wykresy.

Wykres 5. Struktura rodzin objętych pomocą w 2019r.

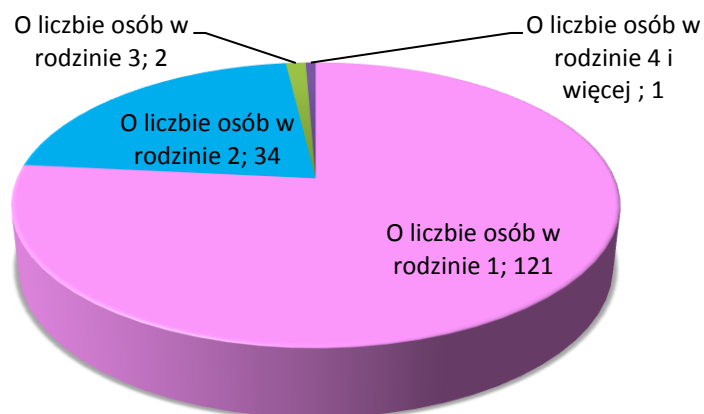
Źródło: Sprawozdanie MRPiPS za rok 2019

Wykres 6. Struktura rodzin objętych pomocą w latach 2016 – 2019 w liczbach

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS za rok 2019

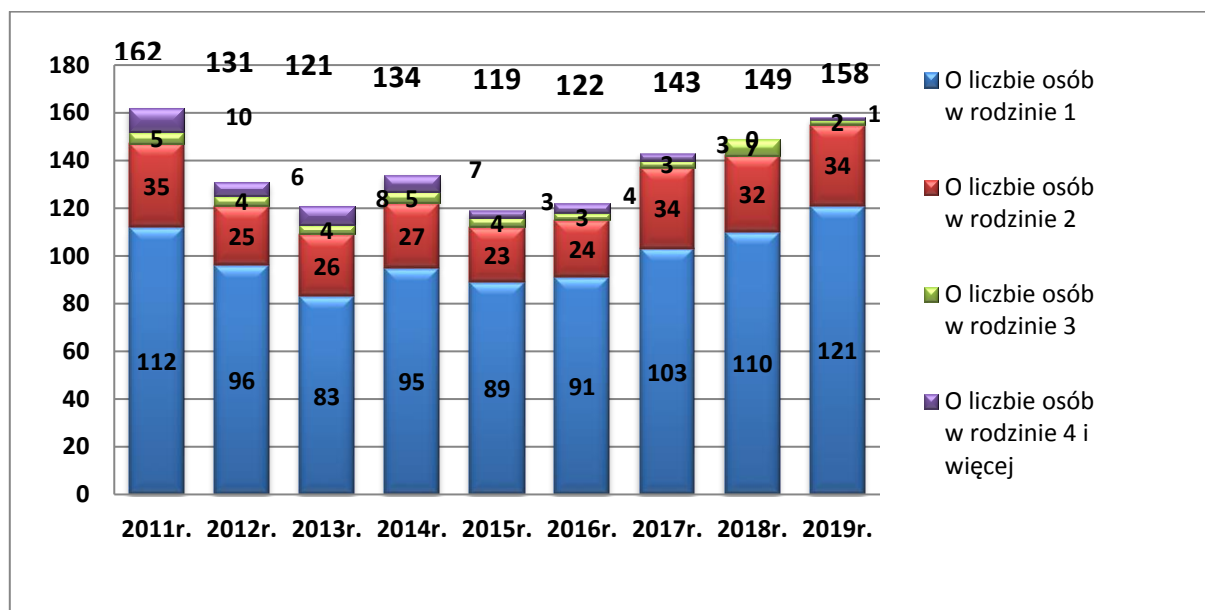
Wykres 7. Struktura rodzin emerytów i rencistów korzystających ze wsparcia w 2019r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS

W 2019 roku 158 rodziny emerytów i rencistów skorzystało z pomocy społecznej, w tym 121 to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe.

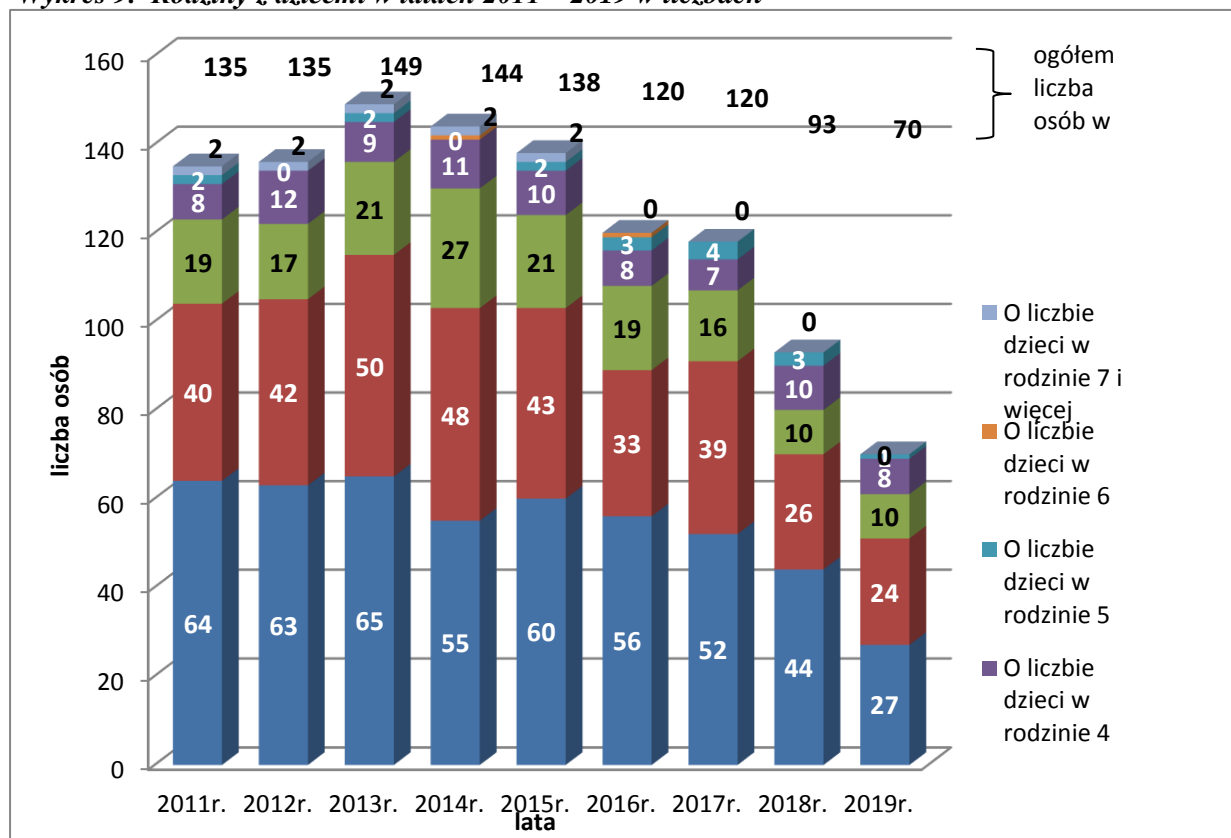
Wykres 8. Rodziny emerytów i rencistów w latach 2012 – 2019 w liczbach

Źródło: sprawozdanie MRPiPS za lata 2011 – 2019.

Z analizy powyższych danych wynika, że liczba rodzin w których źródłem utrzymania jest emerytura lub renta w latach 2015 -2019 wzrosła z 23 do 34. Co może świadczyć, iż posiadane świadczenie nie jest wystarczające na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych osób w tych rodzinach.

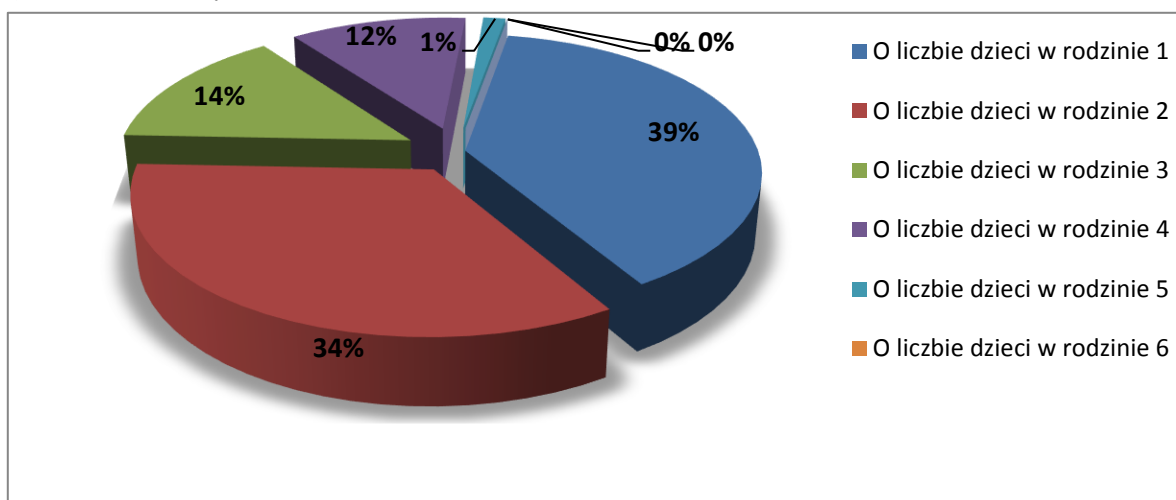
Wykres 9. Rodziny z dziećmi w latach 2011 – 2019 w liczbach

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

Z analizy ww. wykresu wynika, iż liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w okresie od 2011 roku do 2019 roku znacznie zmniejszyła się, co może być wynikiem wprowadzenia przez rząd świadczeń gwarantowanych, którymi są świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze i alimentacyjne, które nie wymagają ingerencji pracownika socjalnego polegającej na bezwzględnej konieczności monitorowania sytuacji tych rodzin w środowisku (konieczność przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w okresie korzystania ze świadczeń pomocy społecznej).

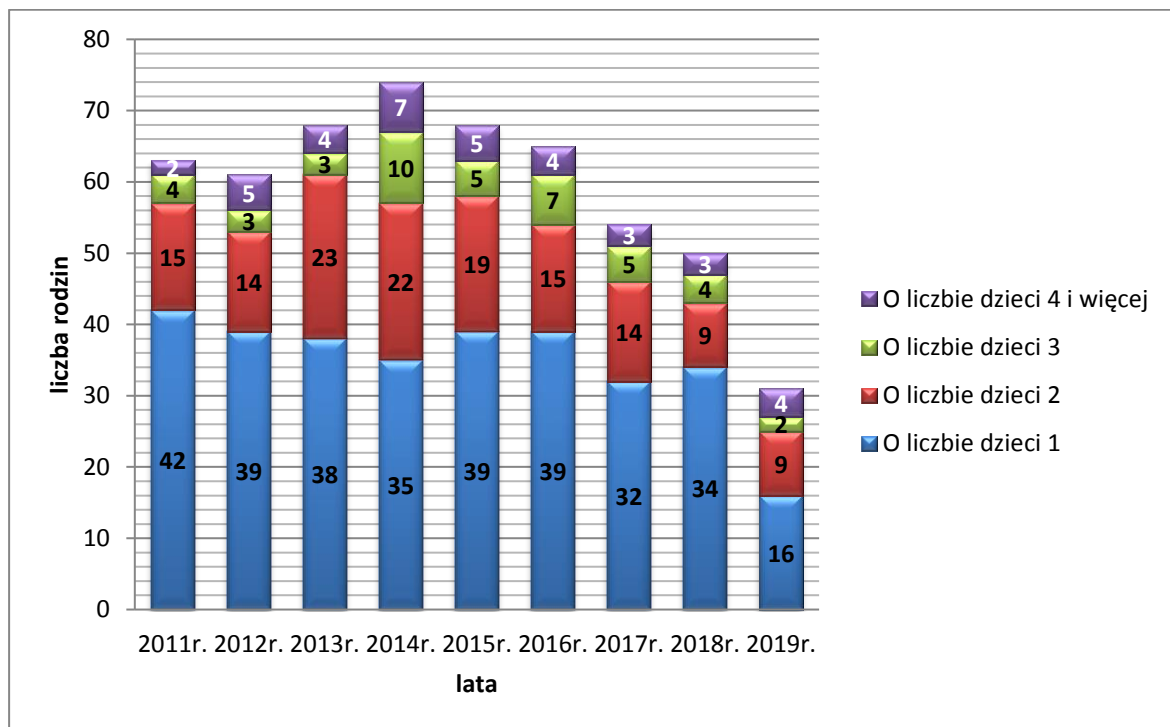
Wykres 10. Rodziny z dziećmi w 2019r.

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

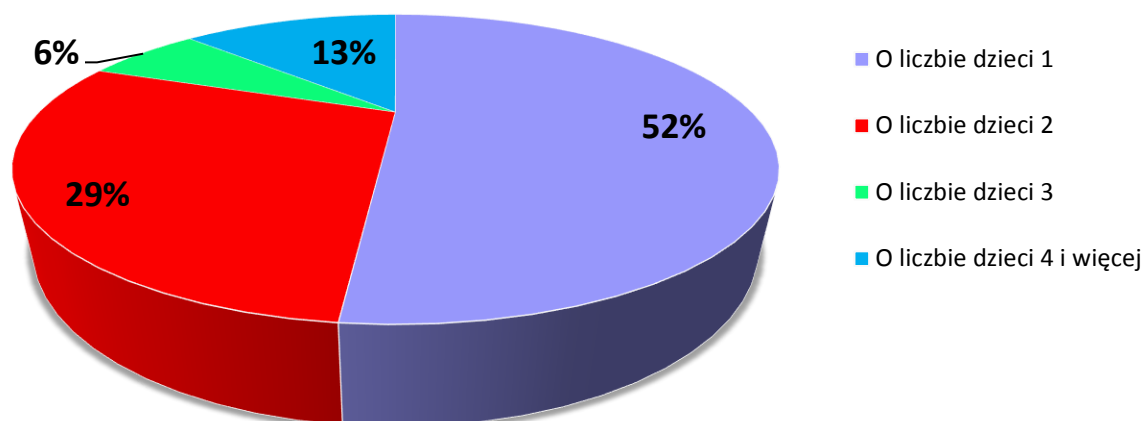
W ogólnej liczbie 70 rodzin z dziećmi 31 rodziny to rodziny niepełne. Rodzinom tym udzielana była przede wszystkim pomoc celowa w okresie zimowym na zakup węgla lub pomoc w opłaceniu rachunków za energię elektryczną, jak również wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup leków lub zakup żywności.

Wykres 11. Rodziny niepełne z dziećmi w latach 2011 – 2019 w liczbach

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

Wykres 12. Rodziny niepełne w 2019r.

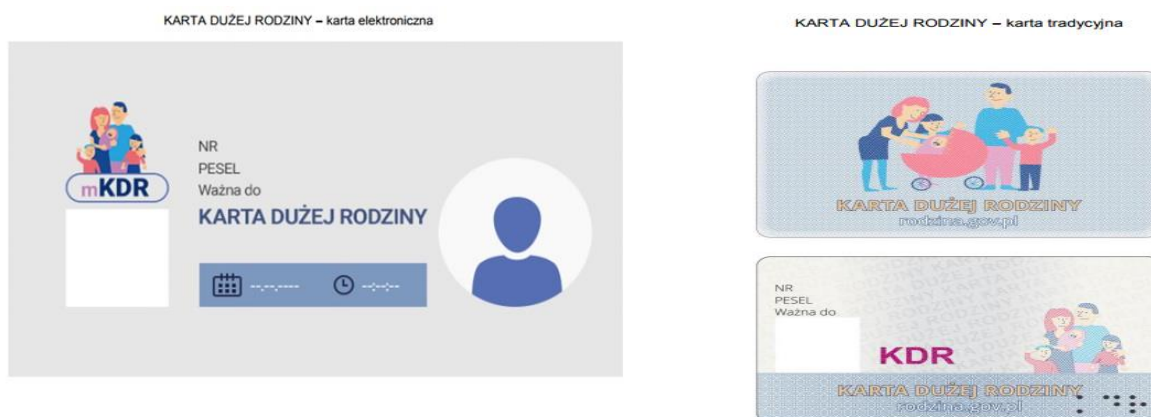
Źródło: sprawozdanie MRPiPS

6. Pomoc dla rodzin wielodzietnych.

Pomoc dla rodzin wielodzietnych wyznacza w Gminie Milanówek Program wspierania rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2019-2021 ” obejmujący działania wspierając dla rodzin wielodzietnych oraz rodzin z problemami w wypełniani swoich funkcji. Są to min program rządowy pn. Karta Dużej Rodziny oraz program lokalny pn. Milanowska Karta Rodziny 3+.

Program Karta Dużej Rodziny

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. do systemu informatycznego KDR zostało wprowadzone 185 wniosków o przyznanie **Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny**. W roku 2019 przyznano 495 kart.

Program Milanowska Karta Rodziny 3+.

Zgodnie z Uchwałą Nr 337/XXIX/13 Rady Miasta Milanówka z dnia 3 września 2013r. w sprawie przyjęcia programu działań promujących rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie Miasta Milanówka poprzez wspieranie ich warunków życiowych wraz z Uchwałami zmieniającymi program przewidywał wsparcie dla rodzin wielodzietnych w następujących formach:

1. **Milanowskie Centrum Kultury** oferujące bezpłatny dostęp do zajęć i warsztatów;
2. **Przedszkole Nr 1 w Milanówku** oferujące 50% zniżki od obowiązujących opłat za pobyt;
3. **Europejskie Przedszkole Niepubliczne KASPEREK** oferujące 50% zniżki od obowiązujących opłat za pobyt;
4. **Komunikacja Miejsca w Milanówku** oferująca bezpłatne przejazdy;
5. **50% zniżki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;**
6. **Centrum Kultury w Grodzisku Mazowieckim** oferujące 50% zniżki od obowiązujących cen biletów do kina;
7. **Pływalnia „Wodnik 2000” w Grodzisku Mazowieckim** oferująca 50% zniżki od obowiązujących cen biletów;

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2019r. z programu Milanowska Karta Rodziny 3+ skorzystało 198 rodzin. W tym okresie wydano 983 karty.

Tabela 5. Liczba kart Milanowskiej Karty Rodziny 3+ wydanych w 2019r.

Ilość wydanych kart Milanowskiej Karty Rodziny 3+ w 2019r.		
miesiąc	ilość rodzin	ilość wydanych kart
styczeń	15	78
luty	19	101
marzec	12	65

kwiecień	14	74
maj	19	86
czerwiec	11	58
lipiec	18	84
sierpień	20	94
wrzesień	13	73
październik	27	118
listopad	18	92
grudzień	12	60
SUMA	198	983

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 6. Oferta Przedszkola Nr 1 w Milanówku, wsparcie rodzin 3+.

Wsparcie dla rodzin 3+ w postaci dostępu do oferty Przedszkola Nr 1 w Milanówku poprzez zastosowanie 50% zniżki od obowiązujących opłat za pobyt w roku 2019r.			
miesiąc	ilość dzieci w miesiącu	ilość godzin w m-u	Dofinansowanie 50%
styczeń	46	1957	978,50
luty	49	1897	948,50
marzec	48	2475	1 237,50
kwiecień	47	1943	971,50
maj	47	2604	1 302,00
czerwiec	46	1907	953,50
lipiec			
sierpień	46	708	354,00
wrzesień	36	2084	1042,00
październik	40	2155	1077,50
listopad	37	1735	867,50
grudzień	38	1331	665,50
SUMA	480	20796	10398,00

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Łączna ilość godzin w Przedszkolu Nr 1 w Milanówku to 20796. Dofinansowanie do oferty w roku 2019r. wyniosło 50% opłaty za pobyt czyli 10.398,00 zł.

Tabela 7. Oferta Europejskiego Przedszkola Niepublicznego KASPEREK, wsparcie rodzin 3+

Wsparcie dla rodzin 3+ w postaci dostępu do oferty Europejskiego Przedszkola Niepublicznego w Milanówku poprzez zastosowanie 50% zniżki od obowiązujących opłat za pobyt w roku 2019r.			
miesiąc	ilość dzieci w miesiącu	ilość godzin w m-u	Dofinansowanie 50%
styczeń	3	137	68,50
luty	2	141	70,50
marzec	3	194	97,00
kwiecień	3	167	83,50
maj	2	191	95,50

czerwiec	3	172	86,00
lipiec			
sierpień			
wrzesień	5	421	210,50
październik	4	352	176,00
listopad	4	218	109,00
grudzień	0	0	0.00
SUMA	29	1993	996,50

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Dofinansowanie do oferty **Europejskiego Przedszkola Niepublicznego KASPEREK** w roku 2019r. wyniosło 50% zniżki od obowiązującej opłaty i wyniosło 996,50 zł.

Tabela 8. Oferta Milanowskiego Centrum Kultury

Bezpłatny dostęp dla dzieci i młodzieży do zajęć i warsztatów organizowanych przez Milanowskie Centrum Kultury w 2019r.			
miesiąc	ilość dzieci w miesiącu	ilość godzin	Dofinansowanie 100%
styczeń	37	104	1570,00
luty	40	83	1395,00
marzec	73	186	3070,00
kwiecień	56	121	2295,00
maj	66	141	3150,00
czerwiec	23	63	1 105,00
lipiec			
sierpień			
wrzesień	0	0	0,00
październik	61	183	3565,00
listopad	15	15	600,00
grudzień	57	193	3500,00
SUMA	428	1089	20.250,00

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2019r. oferta Milanowskiego Centrum Kultury wyniosła łącznie 1089 godzin zajęć. Roczna kwota dofinansowania wyniosła 20.250,00 zł.

Tabela 9. Oferta Centrum Kultury w Grodzisku Mazowieckim

Wsparcie dla rodzin 3+ w postaci dostępu do oferty kina w Centrum Kultury w Grodzisku Mazowieckim poprzez zastosowanie 50% zniżki od obowiązujących cen biletów w roku 2019		
miesiąc	ilość biletów w miesiącu	dofinansowanie 50%
styczeń	188	1622,50
luty	169	1498,50
marzec	153	1393,50
kwiecień	95	876,00
maj	67	589,00
czerwiec	90	753,00
lipiec	217	1 810,50
sierpień	176	1 462,50
wrzesień	101	844,50
październik	144	1 263,50
listopad	192	Rozliczenie I/20
grudzień	116	Rozliczenie I/20
SUMA	1708	12.113,50

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2019r. z oferty 50% zniżki od obowiązujących cen biletów do kina w Centrum Kultury w Grodzisku Mazowieckim skorzystało łącznie 1708 osób. Zakupiono 1708 biletów. Roczna kwota dofinansowania w 2019r. wyniosła 12.113,50 zł. (w tym; kwota 1393,50 dotyczy zobowiązania za 2018).

W roku 2019 z oferty 50% zniżki od obowiązujących cen biletów na basen skorzystało łącznie 1072 osoby. Zakupiono 391 biletów normalnych, 664 bilety ulgowe oraz 17 biletów studenckich. Roczna kwota dofinansowania wyniosła w 2019r. 6975,10 zł.

Tabela 10. Oferta Pływalni „Wodnik 2000” w Grodzisku Mazowieckim

Wsparcie w postaci dostępu do korzystania z pływalni „Wodnik 2000” w Grodzisku Mazowieckim poprzez zastosowanie 50% zniżki od obowiązujących cen biletów w roku 2019					
miesiąc	Bilety normalne	Bilety ulgowe	Bilety studenckie	Suma biletów	Dofinansowanie
styczeń	32	84	4	120	837,30
luty	30	53	4	87	521,30
marzec	27	51	3	81	529,90
kwiecień	24	57	1	82	502,90
maj	38	60	0	98	775,20
czerwiec	49	74	1	124	908,20
lipiec	0	0	0	0	0,00
sierpień	24	44	0	68	476,80
wrzesień	41	60	2	103	870,40
październik	54	56	1	111	781,20
listopad	43	58	1	102	771,90
grudzień	29	67	0	96	Rozliczenie I/20
Suma	391	664	17	1072	6975,10

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Partnerzy programu Milanowskiej Karty Rodziny 3+ w 2019r.

W realizacji działań w ramach programu wzięły udział w roku 2019 następujące podmioty gospodarcze proponujące ulgi według własnych możliwości, z którymi zostały zawarte porozumienia o współpracy:

- 1. Integracyjna Społeczna Szkoła Podstawowa** przy ul. Spacerowej 3 oferująca 5% zniżki na 1 dziecko, 25 % zniżki na kolejne dziecko; **Przedszkole Społeczne** z 5 % zniżką na 1 dziecko, 15% zniżką na kolejne dziecko oraz **Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogicznej "Promyk"** oferujące zniżkę 5% na 1 dziecko oraz 10 % zniżki na kolejne dziecko;
- 2. Sklep Społem PSS w Grodzisku Mazowieckim ul. 11 Listopada 33** oferuje 5% zniżki na artykuły spożywcze i przemysłowe z wyłączeniem artykułów tytoniowych i doładowań telefonu;

3. **Market Budowlano-Dekoracyjny „Mrówka”** Kozery, ul. Gen. Orlicz-Dreszera 2a w Grodzisku Mazowieckim oferuje: 5% zniżki na zakupy powyżej 200 zł (na cały asortyment z wyłączeniem produktów promocyjnych, ofert tygodnia i przecen);
4. **Szkoła Językowa OLYMPIC KIDS w Milanówku** oferuje 15% zniżki na kursy językowe dla dzieci i młodzieży;
5. **Zakład Pracy Chronionej "Andrea"** ul. Pasieczna 8a w Milanówku oferuje 10% zniżki na cały asortyment marki Andrea;
6. **NZOZ MILANMED ul. Niezapominajki 10** w Milanówku oferuje 10% zniżki na badania laboratoryjne;
7. **MPM AGD S.A ul. Brzozowa 3** w Milanówku oferuje 5% zniżki na sprzęt AGD;
8. **Szkoła Językowa LANGUAGE STATION** ul. Piłsudskiego 28 w Milanówku oferuje zniżkę 150 zł na dowolny kurs dla każdego członka rodziny;
9. **Szkoła Muzyczna YAMAHA** z siedzibą w Milanówku przy ul. Podwiejskiej 39. Każda rodzina wielodzietna, która zechce skorzystać z oferty Szkoły Muzycznej YAMAHA otrzyma 20% zniżki na drugiego ucznia z rodziny na wszystkie kursy, 20% na trzeciego ucznia z rodziny na wszystkie kursy oraz 100% zniżki na czwartego ucznia z rodziny na wszystkie kursy. Bogaty program edukacji muzycznej jest skierowany do dzieci i młodzieży;
10. **Modern Art. Group Sp.** z o.o. przy ul. Sienkiewicza 45 - nowa siedziba Egurrola Dance Studio w Grodzisku Mazowieckim. Rodzina wielodzietna, która zechce skorzystać z szerokiej oferty Modern Art. Group Sp. z.o.o, może liczyć na 10% zniżki na zakup karnetu na zajęcia taneczne;
11. **Gabinet Kosmetyczny AGA** z siedzibą w Milanówku przy ul. Łąkowej 73, oferuje zniżkę w wysokości 15% na wszystkie zabiegi;
12. **Gabinet Terapii i Wspomagania Rozwoju Dziecka „Huśtawka”** przy ul. Elizy Orzeszkowej 5G w Grodzisku Mazowieckim oferuje: 10% zniżki na diagnozy i konsultacje, 10% zniżki na terapię (częstotliwość min 2 x w tygodniu) oraz 5% zniżki na terapię (częstotliwość 1 x w tygodniu). Więcej informacji o Gabiniecie Terapii i Wspomagania Rozwoju Dziecka „Huśtawka" na stronie: <http://www.hustawka.edu.pl>;
13. **Uczniowski Klub Sportowy Budo Grodzisk Mazowiecki** oferuje: 20% zniżki od składki członkowskiej we wszystkich placówkach, w których są prowadzone zajęcia na terenie powiatu grodziskiego. Więcej informacji o zajęciach w Klubie Sportowym BUDO na stronie: <http://www.budogrodzisk.pl>;
14. **HUMATERA Pracownia terapii i rozwoju Urszula Lipner** z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim na ul. 11 listopada 48 oferuje: 10% zniżki na warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców oraz 5 % zniżki na terapię indywidualną i par;
15. **NZOZ MALVITA z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim ul. Traugutta 30** oferuje: 10% zniżki na zabiegi fizjoterapeutyczne, 10% na wizyty internistyczne, pediatryczne, 10% zniżki na konsultacje alergologiczne, kardiologiczne, 10% zniżki na konsultacje neurologiczne, laryngologiczne;
16. **ZIELONA RESTAURACJA w Grodzisku Mazowieckim** ul. Daleka 3E oferuje: 10% zniżki na danie dnia od poniedziałku do piątku oraz 10% zniżki na dania z karty od poniedziałku do piątku;
17. **ROWER MOJE ŻYCIE w Grodzisku Mazowieckim** ul. Krupińskiego 3 oferuje: 5% zniżki na akcesoria i rowery, 5% zniżki na przegląd, 10% zniżki na poszczególne usługi serwisowe oraz 10% zniżki na wypożyczenie sprzętów;
18. **WARSZAWSKIE CENTRUM AIKIDO BIS z siedziba w Milanówku** przy ul. Stawy 2d oferuje: 12% zniżki na zajęcia Aikido dla dwóch osób ćwiczących z jednego gospodarstwa domowego, 20% zniżki na zajęcia Aikido dla trzech osób ćwiczących z jednego gospodarstwa domowego lub 30 % zniżki na zajęcia Aikido dla czterech osób ćwiczących z jednego gospodarstwa domowego;

19. Rawat International – Little England – Szkoła Języków Obcych z siedzibą w Brwinowie przy ul. Rynek 19 oferuje: 10% zniżki na kurs języka angielskiego, 10% zniżki na wybrany kurs języka obcego, 10% zniżki na konwersacje z języka angielskiego.

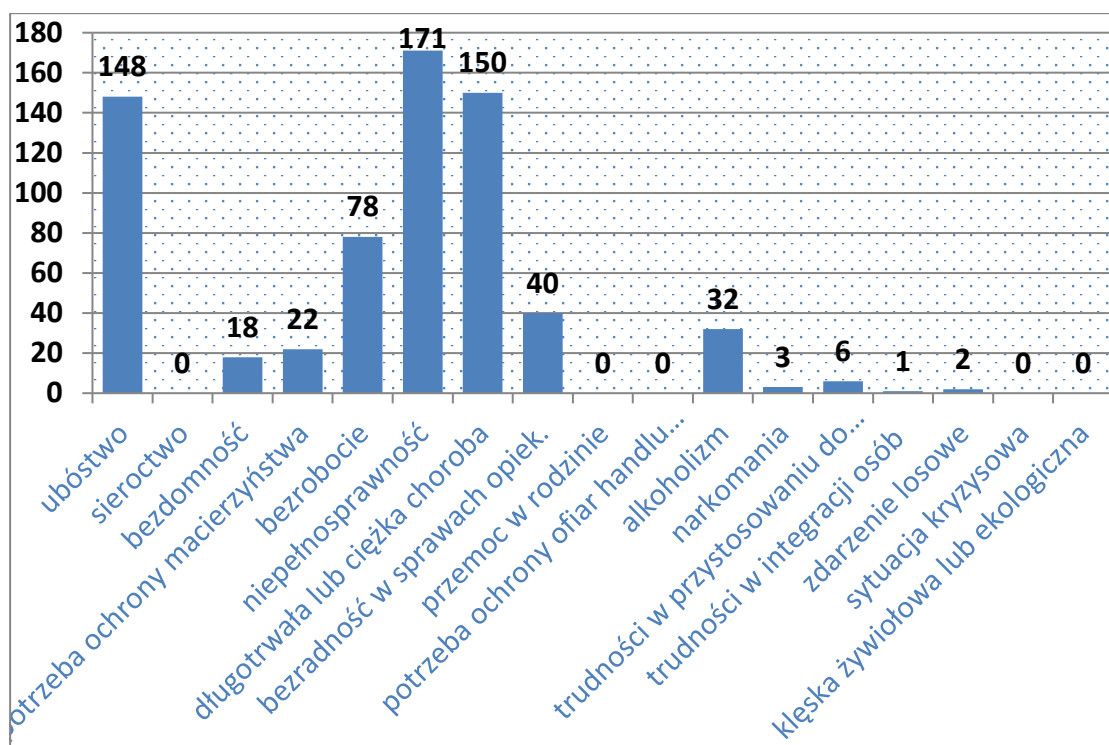
20. Klubokawiarnia Stare Kino z siedzibą w Milanówku przy ul. Piłsudskiego 33 oferuje: 10% zniżki na kawę, herbatę, napoje, 10% zniżki na desery, ciasta, 10% zniżki na menu wytrawne. Wszystkie zniżki będą realizowane w placówce przy ul. Piłsudskiego 33 w Milanówku. email: a.jakacka@by-lam.pl

21. BLACK-TEAM Dąbrowski Sebastian z siedzibą w Grodzisku Maz. przy ul. 1-go Maja 2 oferuje: 20% zniżki na usługi fryzjerskie i kosmetyczne w salonie fryzjerskim „Maja”.

Zgodnie z Uchwałą Nr 132/XVIII/16 Rady Miasta Milanówka z dnia 31 marca 2016r., program umożliwia również członkom rodziny wielodzietnej korzystanie z **50% zniżki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi** w Milanówku. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. z ww. ulgi skorzystało łącznie 490 osób. Roczna kwota dofinansowania w 2019 r. wyniosła 37.610 zł.

7.Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje.

Wykres 13. Dysfunkcje w rodzinie korzystającej z pomocy społecznej w liczbach w 2019r..

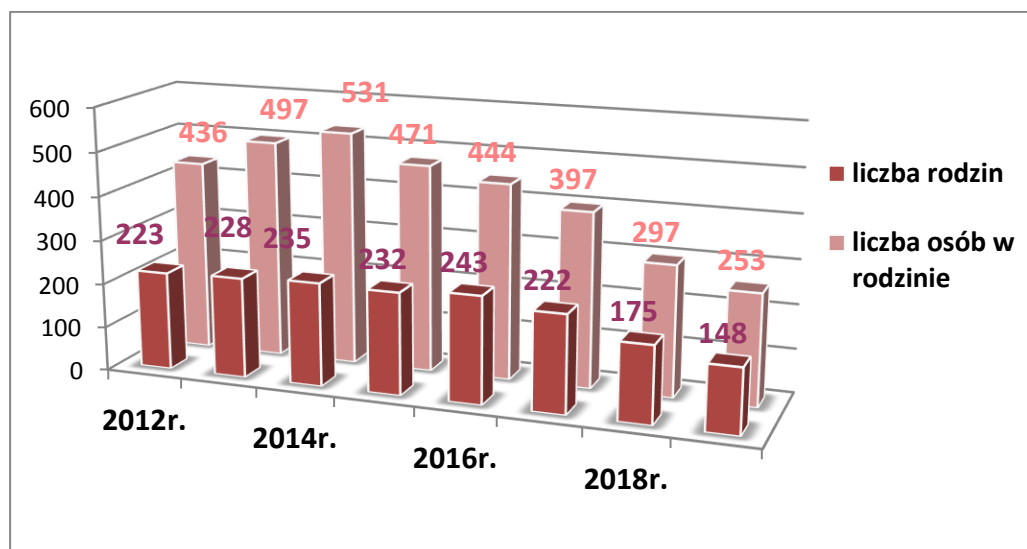
Źródło: sprawozdanie MRPiPS

Wśród głównych powodów korzystania z pomocy społecznej w 2019r. dominującymi powodami były w kolejności: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, alkoholizm i narkomania, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

7.1. Ubóstwo.

W 2019 roku zdiagnozowano łącznie 148 rodzin, które osiągały najniższe dochody tzn. poniżej obowiązującego kryterium dochodowego. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej do września 2019 roku wynosiło dla osoby samotnej 701 zł, dla osoby w rodzinie 528 zł. Większość rodzin korzystających z pomocy osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi.

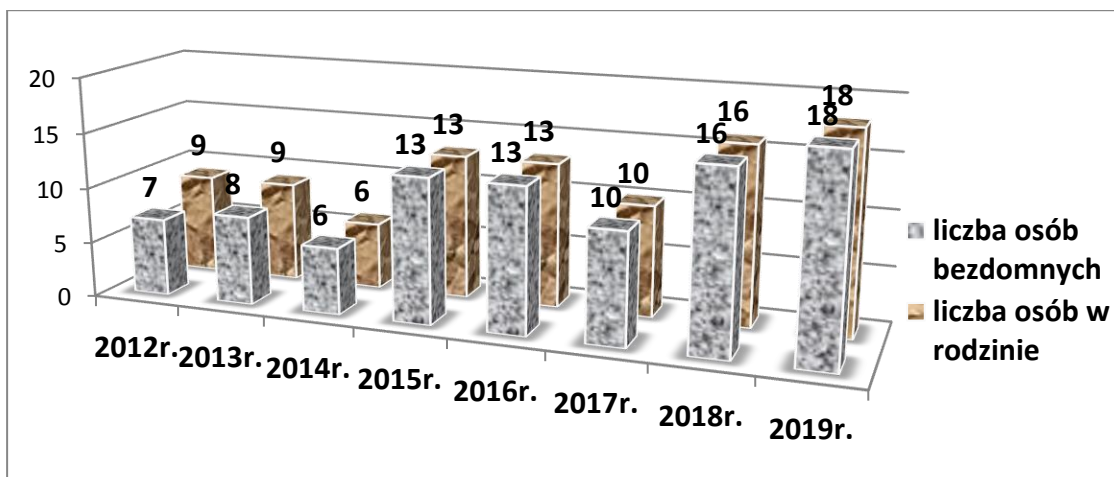
Wykres 14. Ubóstwo - lata 2012 – 2019

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

7.2. Bezdomność.

Zjawisko bezdomności dotyka głównie osób samotnych. W skali miasta Milanówek problem bezdomności nie dotyczy dużej grupy osób, w ubiegłym roku z tej przyczyny udzieliliśmy wsparcia 18 osobom. Natomiast 9 osobom bezdomnym w roku 2019 zapewniliśmy w okresie chłódów (styczeń- kwiecień i listopad-grudzień) pobyt w schronisku dla osób bezdomnych Mar-Kot w Ożarowie Mazowieckim. Wśród nich były osoby, które w poprzednich latach utraciły prawo do lokalu lub osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Wśród większości osób bezdomnych z terenu miasta lub zagrożonych bezdomnością występuje problem uzależnienia alkoholowego. W okresie zimowym w szczególności w czasie występowania i nasilenia minusowych temperatur pracownicy socjalni dokonują kontroli miejsc, gdzie mogą przebywać osoby bezdomne. Wspólnie z pracownikami Straży Miejskiej w 2019r. prowadzono interwencje wobec osób bezdomnych, których celem było udzielenie pomocy rzeczowej, materialnej i w formie schronienia oraz w formie pracy socjalnej. W roku 2019 z powodu bezdomności udzielono wsparcia łącznie 18 osobom, w tym zapewniano schronienie 8 osobom bezdomnym w Schronisku dla Osób Bezdomnych prowadzonym przez Stowarzyszenie Mar-Kot w Ożarowie Mazowieckim. W roku 2019 łączne koszty poniesione przez Gminę Milanówek na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wyniosły 67.855,00zł.

Wykres 20. Bezdomność -w latach 2012 - 2019

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

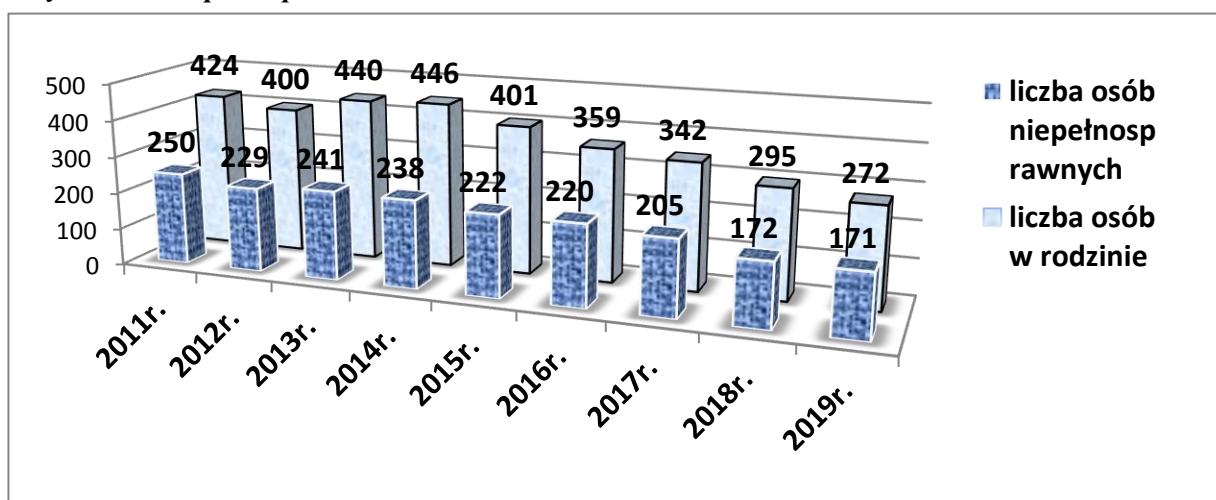
7.3. Niepełnosprawność.

Wśród głównych przyczyn dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, oprócz niskich dochodów, była niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Z pomocy ośrodka skorzystało w 2019 roku ogółem 171 rodziny, w których są osoby niepełnosprawne.

Najtrudniejsze problemy w pracy z osobami posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności występują w grupie osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do tej grupy klientów w 2019 roku były kontynuowane działania mające na celu ograniczenie marnotrawienia środków.

Osoby niepełnosprawne wspierane materialnie przez ośrodek to jedynie mała grupa niepełnosprawnych w Milanówku, stąd do objęcia większym wsparciem niepełnosprawnych konieczne jest wspólne działanie różnych instytucji i organizacji.

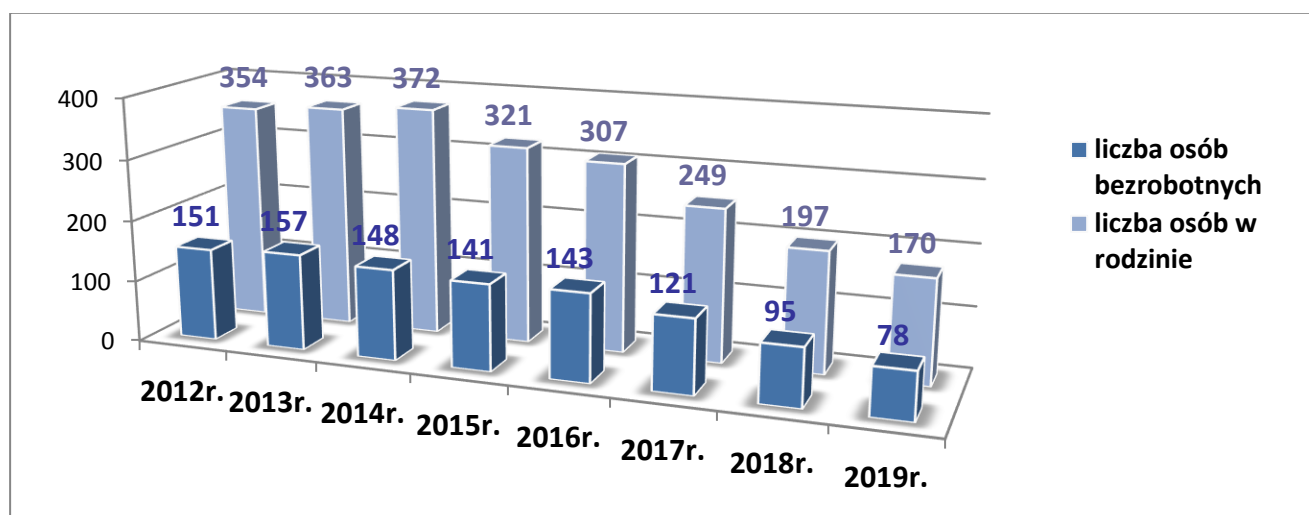
Wykres 15. Niepełnosprawność – w latach 2012 – 2019

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

7.4. Bezrobocie.

Trzecią z najczęściej występujących dysfunkcji było bezrobocie. W celu aktywizacji osób bezrobotnych w roku 2019 kontynuowano rozpoczęte w 2006 r. wspólne działania z PUP, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, polegające na prowadzeniu prac społecznie użytecznych (miejsce pracy wskazuje Urząd Miasta Milanówka), osoba bezrobotna jest zobowiązana do przepracowania 40 godzin miesięcznie i otrzymuje wynagrodzenie nie wliczane do ogólnych dochodów (od 1 czerwca 2019 w wysokości 8,50 zł za godzinę). Łącznie w roku 2019 w pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 7 osób bezrobotnych. Z powodu bezrobocia w roku 2019 udzielono pomocy 78 rodzinom.

Wykres 16. Bezrobocie - w latach 2012 – 2019

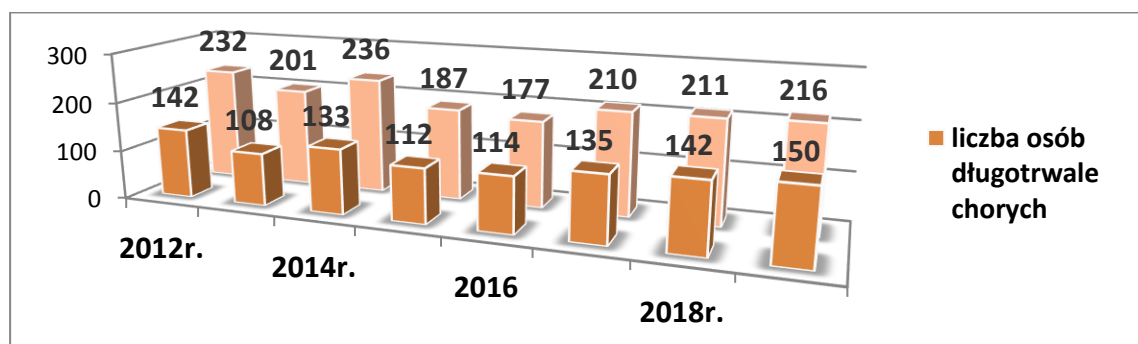
Źródło: sprawozdanie MRPiPS

Kolejną znaczącą grupą rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są rodziny z dysfunkcją długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Z tej przyczyny w roku 2019 udzielono pomocy 150 rodzinom. Większość świadczeń była udzielana jednorazowo na zakup leków lub pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w miejscu zamieszkania. Kilka osób prosiło o pomoc w pokryciu kosztów dojazdu do specjalistycznej placówki medycznej.

Pomoc z powodu długotrwałej choroby jest udzielana w większości osobom starszym, które mają niskie świadczenia emerytalne lub rentowe.

Wykres 17. Długotrwała choroba w latach 2012 - 2019

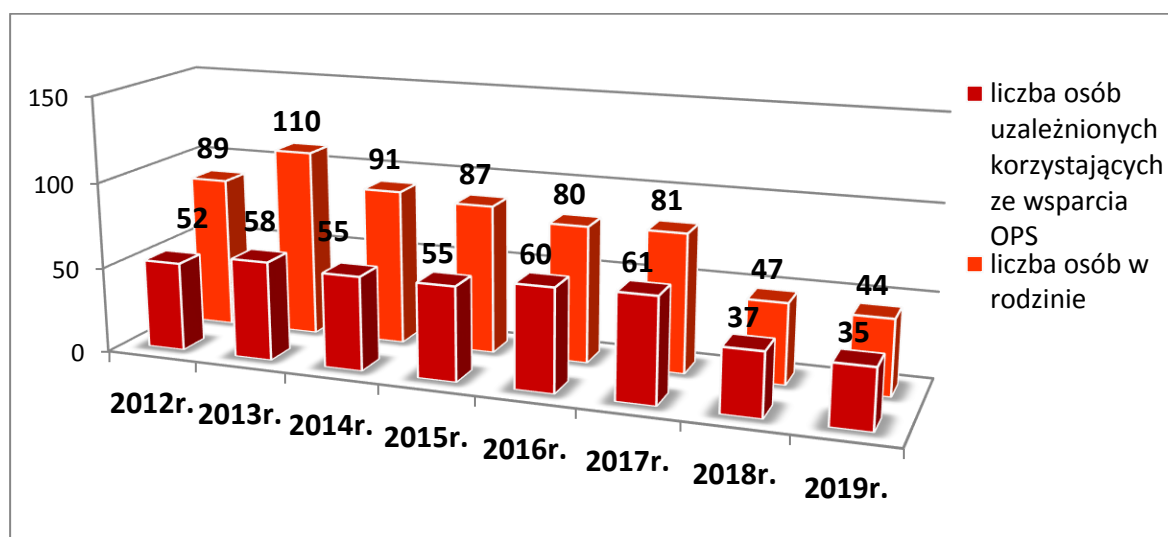
Źródło: sprawozdanie MRPiPS

Osobom niepełnosprawnym znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, wymagającym pomocy w codziennych czynnościach życiowych była udzielana pomoc w formie usług opiekuńczych, świadczonych przez opiekunki zatrudnione przez wykonawcę wyłonionego w drodze postępowania przetargowego na zakup usług. W roku 2019 usługi opiekuńcze były świadczone dla 47 osób, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 9 osób z zaburzeniami psychicznymi a specjalistyczne usługi usprawniające dla 32 osób. Pogarszający się stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania były przyczyną umieszczenia osób w domach pomocy społecznej. Łącznie w roku 2019 gmina monitorowała pobyt w domu pomocy społecznej 31 swoich mieszkańców.

7.6. Alkoholizm i narkomania.

Wśród klientów ośrodka w 2019 roku problemy alkoholowe występowały w 33 rodzinach. Natomiast problemy związane z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 4 rodzinach korzystających ze świadczeń.

Wykres 18. Alkoholizm i narkomania - lata 2012 - 2019

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

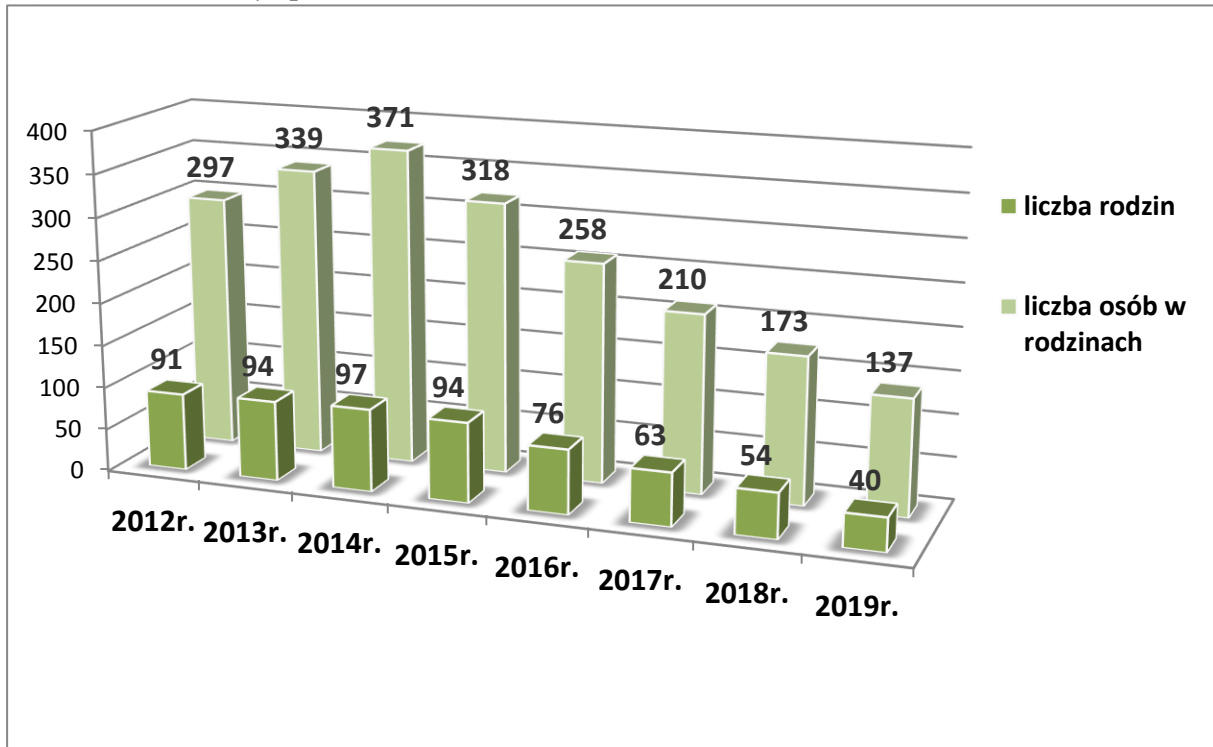
Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice. Sytuacja taka została zdefiniowana w 4 rodzinach, są one objęte nadzorem kuratorskim. Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie przez klientów ośrodka alkoholu i marnotrawienie środków było w 2019 roku jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenia jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepu lub zapewnienia gorącego posiłku. W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni wnioskują o wszczęcie procedury przymusowego leczenia. Problem alkoholizmu mimo dobrej współpracy różnych służb na terenie miasta jest widoczny. Brak skutecznych procedur i profesjonalnych ośrodków diagnostyki i leczenia uzależnień jest jedną z przyczyn ograniczających możliwość niesienia skutecznej pomocy. W związku z powyższym ważnym jest prowadzenie wczesnej profilaktyki szczególnie wobec dzieci i młodzieży.

7.7. Problemy opiekuńczo - wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Pomoc dla rodzin, w których występował problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej była udzielana w 2019 roku dość często i dotyczyła 54 rodzin, w których pozostawało 137 osób.

Wykres 19. Problemy opiekuńczo – wychowawcze - lata 2012-2019

Źródło: sprawozdanie MRPiPS

Większość rodzin korzystających z pomocy społecznej, to rodziny z dziećmi i korzystały one z wielu form wsparcia nie tylko materialnego. Praca z rodzinami, w których występują problemy wychowawcze jest szczególnie trudna, gdyż w rodzinach występuje często wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładają. W większości przypadków wspólne działania pomocowe placówek oświatowych, pomocy społecznej, wsparte przez działania kuratorów sądowych straży miejskiej i policji pozwalają na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci i członków tych rodzin.

8. Inne formy pomocy na rzecz dziecka i rodziny.

8.1. Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne

Realizacja ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 111) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie następujących świadczeń: zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych oraz świadczenia pielęgnacyjne, a następnie wypłata przyznanych świadczeń.

1. W 2019 roku wydano **562 decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych** oraz wypłacono:

a) **zasiłki rodzinne wraz z dodatkami - 8811 świadczeń, na kwotę 1001476,95 zł.**

b) **dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:**

- urodzenia dziecka –11, kwota świadczeń – 11000,00zł

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 212, kwota świadczeń – 83234,88zł
- samotnego wychowywania dziecka – 273, kwota świadczeń – 49963,48zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 475, kwota świadczeń – 49613,05zł
- rozpoczęcia roku szkolnego – 625, kwota świadczeń – 30336,92zł
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 441, kwota świadczeń – 29023,78zł
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1039, kwota świadczeń – 94198,51zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe” - 50, kwota świadczeń – 50000,00zł
- jednorazowe świadczenie „za życiem” – 1 świadczenia – 4 000zł,
- świadczenie rodzicielskie – 306, kwota 284477zł

2. świadczenia pielęgnacyjne , w tym:

- zasiłek pielęgnacyjny – 4141 świadczeń na kwotę 785519zł
- świadczenie pielęgnacyjne – 574 świadczeń na kwota 906283zł
- zasiłek dla opiekuna – 14 świadczeń na kwotę 8680,00 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 46 świadczeń na kwotę 27941zł.
- składka emerytalno-rentowa – 553 świadczeń, na kwotę 224331,00zł
- składka zdrowotna od świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna – 229 świadczeń na kwotę 28777,72,00zł.

3. jednorazowe świadczenie „Za Życiem”- wypłacono 1 świadczenia na kwotę 4000,00 zł

Łącznie na świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz składkę emerytalno-rentową wydano w roku 2019 kwotę 3688900,46 zł.

Na obsługę wypłaty świadczeń w ramach Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego wydano kwotę 101468,20 zł.

8.2. Świadczenia alimentacyjne

Realizacja ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 670 ze zm.) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a następnie wypłata przyznanych świadczeń.

W roku 2019 wydano 68 decyzji dotyczących funduszu alimentacyjnego oraz wypłacono łącznie 840 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 364 526,00 zł.

Średnia wysokość jednego świadczenia alimentacyjnego wynosiła 433,96 zł.

Łącznie na świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz składkę emerytalno-rentową wydano w roku 2018 kwotę 3521510,38zł.

Na obsługę wypłaty świadczeń w ramach Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego wydano kwotę 96 638,00zł.

8.3. Świadczenia wychowawcze (500+)

Realizacja ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 2407) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie świadczenia wychowawczego, a następnie wypłatą przyznanych świadczeń.

W 2019 roku wydano 199 decyzji oraz 1966 informacji dotyczących prawa do świadczenia wychowawczego oraz wypłacono 26 834 świadczeń wychowawczych na kwotę 13.378.356,10 zł.

8.4. Świadczenie „Dobry Start” (300+)

Realizacja rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” z dnia 30 maja 2018r. (Dz.U. z 2018r. Poz. 1061) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie świadczenia „Dobry Start”, a następnie wypłatę przyznanych świadczeń.

W 2019 roku wypłacono 2024 świadczeń dotyczących programu „Dobry Start” na kwotę 607.200,00 zł.

8.5. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

Realizacja ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2018r. poz. 2096 z późn. zm.) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego, a następnie wypłaty przyznanych świadczeń. W 2019 roku z dodatku mieszkaniowego skorzystały 115 gospodarstwa domowe. Wydano 186 decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego, w tym: 2 wstrzymujące ze względu na niedopłacanie do pełnej wysokości czynszu, 1 wznawiającą wypłatę po uregulowaniu zaległości, 8 odmawiających przyznania dodatku i 1 decyzję uchylającą. Łącznie w roku 2019 wydatkowano na dodatki mieszkaniowe kwotę 292 740,01 zł. Z dodatku energetycznego skorzystało 10 gospodarstw domowych, wydano 21 decyzji na łączną kwotę 1 234,84zł plus koszty obsługi w kwocie 24,70.

8.6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1481) Ośrodek realizował postępowania administracyjne dotyczące przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Milanówek, a następnie wypłacał te świadczenia.

W 2019 roku z pomocy w formie stypendium socjalnego skorzystało 32 uczniów na łączną kwotę 22.186,00 zł. Wydano 27 decyzji przyznających stypendia szkolne w formie świadczenia pieniężnego na cele o charakterze edukacyjnym.

8.7. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019r. poz.1373 ze. zm.) Ośrodek w 2019r. prowadził postępowania w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W 2019 roku prowadzono 42 postępowania w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zakończonych wydaniem decyzji.

8.8. Pomoc na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych.

W roku 2018 Ośrodek organizował i świadczył pomoc na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie:

- udzielania wsparcia i pomocy w formie materialnej oraz niematerialnej,
- udzielania poradnictwa specjalistycznego,
- możliwości uczestnictwa w działaniach środowiskowych na rzecz osób starszych oraz w grupie wsparcia dla seniorów (udział w klubie seniora)
- usług społeczne, w tym opiekuńcze w miejscu zamieszkania, gospodarcze, pielęgnacyjne, specjalistyczne usprawniające, sąsiedzkie)
- praca socjalna i aktywizacja społeczna
- pomocy instytucjonalnej (skierowania i pobyt w placówkach zapewniających całodobową opiekę).
- nieodpłatnej dostępności do wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Tabela 12.: Struktura osób w wieku po 60-tym roku życia korzystających z różnych form wsparcia w Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2015-2019

Rodzaj udzielanej pomocy	2015	2016	2017	2018	2019
Pomoc finansowa (Zasilek stały , okresowy, celowy)	114	134	135	100	108
Pomoc rzeczowa (posiłki, opał)	38	49	56	57	59
Usługi społeczne (usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze i usługi usprawniające, usługi sąsiedzkie, e-usługi)	67	68	125	74	114
Pomoc instytucjonalna (pobyt w DPS)	18	23	28	32	31
Praca socjalna aktywizacja społeczna seniorów (projekty socjalne i unijne)	15	45	85	320	313
Dostępność do nieodpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	0	0	0	19	38

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Udzielanie wsparcia, pomocy materialnej i niematerialnej seniorom oraz osobom niepełnosprawnym w roku 2019 dotyczyło wszystkich form pomocy społecznej.

W roku 2019 w placówkach zapewniających całodobową opiekę tj. w domach pomocy społecznej przebywało 30 mieszkańców Milanówka (w tym: w roku 2019 do domu pomocy społecznej skierowano 12 osób). Rotacja skierowań wynika ze śmiertelności osób przebywających w domach pomocy społecznej. Prowadzone w roku 2019 działania środowiskowe na rzecz seniorów polegały m.in. na realizacji projektów socjalnych oraz unijnych mających na celu aktywizację seniorów polegającą m.in. na koordynowaniu edukacyjnej grupy wsparcia dla seniorów. Spotkania uczestników grup odbywały się w pomieszczeniach Klubu Seniora (przy ul. Piłsudskiego 33, ul. Krakowskiej 11a, ul. Podgórznej 92 oraz ul. Królewskiej 61a), oraz w sali udostępnionej nieodpłatnie przez Grodzką Spółdzielnię Mieszkaniową ul. Brzozowa 7 oraz sali udostępnionej nieodpłatnie przez Willę Milanówek Rezydencję Seniora przy ul. Warszawskiej 1a. Seniorzy spotykali się w celu uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych - nauki języka angielskiego i francuskiego, treningów ruchowych i psychologicznych, wymiany użytecznych informacji, dzielenia się wsparciem emocjonalnym, doświadczeniem w pokonywaniu codziennych trudności, a także budowania siły, nadziei i poczucia własnej wartości wśród uczestników spotkań. Członkowie grup często

sami decydowali o przebiegu spotkania. Obecnie senioralne grupy wsparcia liczą łącznie ponad 313 osób.

Tabela 13.: Struktura wydatków ponoszonych przez Gminę Milanówek na opłacenie pobytu mieszkańców Milanówka skierowanych do domów pomocy społecznej w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Kwota wydatków (ogółem w zł)	448 651,00	602 172,00	757 605,00	913 688,00	1.012.038,40
Liczba osób przebywających w DPS	18	23	28	32	31
Średni roczny koszt pobytu jednego mieszkańca w DPS (w zł)	24 925,00	26 181,00	27 057,00	28 553,00	32 646,40
Średni miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca w DPS (w zł)	2 077,00	2 182,00	2 255,00	2 379,00	2 720,53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, koszty utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej finansowanym ze środków budżetu państwa ustala Starosta Powiatu na terenie, którego funkcjonuje DPS. Jak wynika z powyższych statystyk koszty te mają tendencję wzrostową. Wzrost miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca Milanówka skierowanego do DPS w okresie od 2015 do 2019 roku wyniósł o 643,53 zł, co przy starzeniu się społeczeństwa ma wpływ na zwiększanie się liczby osób korzystających z tej formy wsparcia, a w konsekwencji wzrastającą kwotę środków finansowych, jaką samorząd jest zobowiązany zapewnić na opłaty za pobyt w DPS swoich mieszkańców. Ta forma opieki jest bardzo kosztowna dla każdego samorządu.

Zatem, co zamiast domów pomocy społecznej? W udzielaniu wsparcia osobom starszym wymagającym opieki i pomocy gminy mogą korzystać – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej – z szerokiego wachlarza możliwości: poczynając od usług opiekuńczych i specjalistycznych usług świadczonych w warunkach domowych, przez różne formy wsparcia dziennego i środowiskowego, po opiekę całodobową, w domach pomocy społecznej czy rodzinnych domach pomocy. Możliwości te nie są optymalnie i równomiernie wykorzystane, a przebadane samorządy stosowały (zazwyczaj prawidłowo) przede wszystkim najbardziej typowe formy pomocy, czyli usługi opiekuńcze oraz opiekę w ramach domów pomocy społecznej. W Milanówku dotychczas wykorzystywano trzy podstawowe formy wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych tj. usługi opiekuńcze, uczestnictwo w ośrodkach wsparcia typu dziennego - Klubie Seniora (od 2018 roku) i skierowania do domów pomocy społecznej. Nie wykorzystywano zaś takich form wsparcia, jak: domy dziennego pobytu, mieszkania chronione lub wspomagane, środowiskowe domy samopomocy. Warto dodać, na przykładzie samorządów, które stosują już powyższe formy wsparcia dla seniorów, że koszty środowiskowych form wsparcia okazują się zdecydowanie niższe dla samorządów niż finansowanie pobytu swoich mieszkańców w tradycyjnych domach pomocy społecznej. Powyższe potwierdza również Najwyższa Izba Kontroli. Jedną z istotnych ofert wsparcia seniorów jest aktualnie realizowany rządowy program Senior +, który zdobywa uznanie jako pozytywny bodziec rozwoju wsparcia środowiskowego dla seniorów. Wszystkie działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej służące budowaniu oparcia społecznego dla

osób potrzebujących ukierunkowane m.in. na współpracę z innymi instytucjami (w tym z służbą zdrowia, strażą miejską, policją, prokuraturą, sądami), organizacjami pozarządowymi, środowiskiem lokalnym, a także z rodzinami osób starszych w zakresie aktywizacji, jak też usprawniania funkcjonowania osoby starszej oraz chorej w środowisku.

8.9. Pomoc żywnościowa w roku 2019 w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FEAD)

Z pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FEAD) mieszkańcy Milanówka korzystają od lutego 2015 roku. W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w sprawie wydawania żywności współpracował na mocy zawartego porozumienia z Polskim Czerwonym Krzyżem w Grodzisku Mazowieckim. W okresie od stycznia 2019 roku do czerwca 2019 roku wydano w sumie 220 skierowań dla 411 osób. Natomiast od września 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku wydano w sumie 115 skierowań dla rodzin, w których były w sumie 242 osoby. Żywność wydawana była raz w miesiącu. W skład paczki żywnościowej wchodzi m.in. następujące produkty: mleko, buraczki wiórki, makaron jajeczny, ryż biały, herbatniki, ser podpuszczkowy dojrzewający szynka drobiowa, szynka wieprzowa, filet z makreli w oleju, cukier, olej kasza gryczana, koncentrat pomidorowy. Średnia waga łącznej rocznie udzielanej pomocy żywnościowej dla jednej osoby w rodzinie wynosi ok. 50kg żywności.

9. Pozostała działalność statutowa Ośrodka.

9.1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu może przyczynić się do powstawania takich szkód społecznych jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Dlatego też działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym rozwiązywania ich powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy, które reguluje ustawa: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku, o przeciwdziałaniu narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku. W myśl ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin należy do zadań własnych gmin”. Zadanie to, jest realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiących część strategii rozwiązywania problemów społecznych. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek na 2019 r. został uchwalony na sesji Rady Miasta Milanówka w dniu 19 grudnia 2018 roku – uchwała Nr 21/III/18.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zawiera wiele aspektów funkcjonowania społeczności lokalnej. W środowisku lokalnym alkohol jest kupowany i sprzedawany. W najbliższym otoczeniu kształtują się również przekonania i zachowania dzieci związane z alkoholem. Tu powstają i są

podtrzymywane określone normy i zwyczaje związane z jego spożywaniem. W społeczności lokalnej najbardziej widoczne są także konsekwencje nadużywania alkoholu, a szkody spowodowane nadmiernym piciem obciążają budżet lokalny. W związku z tym treść programu obejmowała: profilaktykę, leczenie, reintegrację społeczną, wszechstronną pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, narkotykowym i przemocą, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa.

Dlatego ważną sprawą jest nie tylko zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkotykowych, ale również minimalizowanie skutków oraz edukowanie, uświadamianie i wspieranie. Realizując dyspozycję art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 4-5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizację i koordynację Gminnego Programu powierza się Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Przy realizacji Programu Ośrodek współpracował z następującymi podmiotami:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisarzatem Policji w Milanówku,
- Strażą Miejską w Milanówku,
- Sądem Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim,
- Placówkami oświatowymi znajdującymi się na terenie Gminy Milanówek,
- Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Grodzisku Mazowieckim,
- Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Pruszkowie,
- Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie,
- Środowiskowym Klubem Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin,
- Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”,
- Grupą AA „MILA”,
- Organizacjami pozarządowymi
- Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Krajowym Biurem ds. Zapobiegania Narkomanii.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 roku na realizację przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek wydano 312 383,13 zł., w tym na realizację przedsięwzięć w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi 297 383,13 zł., a na przeciwdziałanie narkomanii 15 000,00 zł.

Tabela 14: Wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek 2019 roku.

Paragraf	Plan	Wykonanie	%
Dział 851- Rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi	310 000,00	297 383,13	95,93
Dział 851- Rozdział 85153- przeciwdziałanie narkomanii	15 000,00	15 000,00	100

Opis szczegółowy zadań i celów realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek w roku 2019.

Realizacja zadania nr 1. „Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin” oraz zadania 2. „Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególność ochrony przed przemocą domową” . W ramach w/w zadań zrealizowano:

Prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin oraz Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy.

W celu zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz w celu zapewnienie osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególność ochrony przed przemocą prowadzono poradnictwo specjalistyczne w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin oraz w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy. Dyżury w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym pełnili specjaliści: dwóch psychologów dla dorosłych, którzy są również specjalistami pomocy ofiarom przemocy, od stycznia do końca czerwca 2019 dwóch psychologów dla dzieci, młodzieży i rodziców, natomiast od lipca 2019 jeden psycholog dla dzieci, młodzieży i rodziców, dwóch certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień, oraz adwokat. W 2019 roku specjaliści w sumie odbyli 1.409 godzin dyżurów, co średnio w miesiącu daje 117 godzin. Warto podkreślić, iż Punkt Konsultacyjno- Informacyjny był dostępny dla mieszkańców Milanówka, od poniedziałku do soboty. Od 8.00 do 16.00 można było uzyskać pomocy od osoby świadczącej tzw. pierwszy kontakt, zaś w godzinach popołudniowych i wieczornych od specjalistów pracujących w Punkcie. Dodatkowo osoby w sytuacji kryzysowej mogły zawsze skorzystać z kontaktu telefonicznego na numer komórkowy, który był odbierany zarówno popołudniami jak i w weekendy przez pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej zajmującego się profilaktyką i uzależnieniami. W ramach Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego specjalista prowadził grupę wsparcia dla osób współuzależnionych, skierowana do osób, które pozostają w bliskim związku z osobą nadużywającą alkohol lub inne substancje psychoaktywne. Uczestnictwo w spotkaniach grupy pozwala osobom współuzależnionym zrozumieć nieskuteczność działań zmierzających do powstrzymanie alkoholika od picia, potrzebę pracy nad sobą, a w rezultacie umożliwia odnalezienie stabilizacji emocjonalnej. Dłuższy czas udziału w grupie korzystnie wpływa na rozwój osobisty, wzmacnia odporność na manipulacje i uczy pozytywnego spojrzenia na siebie i innych, a także stwarza szansę naprawy wzajemnych relacji z niepijącymi członkami rodziny, przede wszystkim z dziećmi. W 2019 roku odbyło się 111 godziny spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio od 7 do 10 osób.

W formie indywidualnej w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym odbywały się:

- Konsultacje udzielane przez specjalistów psychoterapii uzależnień.
W 2019 roku zrealizowano 223 godzin dyżurów, podczas których udzielono łącznie 212 porad. W ramach porad specjaliści motywowali osoby uzależnione do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego lub ambulatoryjnego.
- Porady prawne.
Zrealizowano łącznie 225 godzin dyżurów, udzielono 92 porad. Prócz wsparcia psychologicznego, zabezpieczenie prawne osób w kryzysie jest niezbędne.
- Konsultacje psychologiczne dla osób dorosłych współuzależnionych, będących w kryzysie, doświadczających przemocy lub będących sprawcami przemocy. Zrealizowano łącznie 457 godzin dyżurów, podczas których udzielono łącznie 460 porad.
- Konsultacje świadczone przez psychologów dziecięcych skierowane dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, opiekunów. Zrealizowano łącznie 403 godzin dyżurów podczas których udzielono łącznie 310 porady.

Zakup i prenumerata tematycznych książek , publikacji i czasopism.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek zastały zaprenumerowane miesięczniki „Świat Problemów” oraz „Remedium”. Czasopisma te są fachową literaturą, bardzo przydatną dla konsultantów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym, pracowników Sekcji Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku oraz członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Miesięczniki są poświęcone profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień, działaniom dążącym do przeciwdziałania przemocy, psychoedukacji, metodologii pracy wychowawczej w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Zakupiono 300 sztuk ulotek dotyczących bezpłatnej oferty pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej świadczonej przez profesjonalistów w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym. We współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym prowadzono kampanię informacyjną polegającą m.in. na rozpowszechnianiu (urząd, szkoły, przychodnie, instytucje) profilaktycznych materiałów edukacyjnych. Materiały, ulotki dotyczyły możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego oferowanego przez Punkt Informacyjno – Konsultacyjny i dotyczyły informacji na temat zjawiska przemocy. Zakupiono również do rozpowszechniania dla Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych ulotki pn. „Żółta Karta” informujące o uruchomieniu procedury „Niebieskiej Karty”. Nabyto również książki edukacyjne ze wzorami wniosków na potrzeby Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zakupiono książki o tematyce uzależnień, depresji wśród nastolatków, asertywności. Książki są dostępne dla specjalistów pracujących w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej jak również wszystkich osób, które są zainteresowane tą tematyką. Ponadto na stronach internetowych Urzędu Miasta Milanówka, jak również Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczono informację o możliwościach uzyskania wsparcia na terenie miasta Milanówka skierowaną do osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA oraz osób doświadczających przemocy. Współdziałając z Komisariatem Policji w Milanówku oraz Strażą Miejską rozdano kierowcą zatrzymanym do rutynowej kontroli ulotki „Nie prowadzę po alkoholu, zastrzone kary”, które zostały zakupione w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek.

Dążąc do zwiększenia kwalifikacji grup zawodowych pracujących z rodziną w obszarze profilaktyki i uzależnień, jak również przemocy odbyły się liczne szkolenia zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych. Zorganizowano również szkolenie z programu profilaktycznego „Unplugged” skierowanego dla osób zajmujących się pracą z młodzieżą. Program dotyczy profilaktyki uniwersalnej. Celem jest ograniczenie inicjonowania używania substancji psychoaktywnych – tytoń, alkohol, narkotyki oraz ograniczenie rozwoju intensywności używania tj. przejścia od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z członkami grup roboczych, jak również pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w szkoleniu z zadań Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych oraz pracy z osobami doświadczającymi przemocy w ramach Procedury „Niebieska Karta” przeprowadzonym przez wykwalifikowanego pracownika Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którzy też czynnie działają w Zespole Interdyscyplinarnym i biorą udział w grupach roboczych, uczestniczyli w szkoleniu pn. „Przegląd najważniejszych zagadnień z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Zadania i rola Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych. Ponadto w 2019 roku, pracownicy OPS realizujący Gminny Program uczestniczyli między innymi w następujących szkoleniach i konferencjach :

- szkolenie „Przeciw uzależnieniom- skuteczny samorząd” (24 godziny) realizowane w ramach Narodowego Programu Zdrowia i współfinansowane ze środków Funduszy

Rozwiązywania Problemów Hazardowych;

- szkolenie „Edukator Profilaktyki Uzależnień II stopnia”(100 godzin) organizowanym przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej;
- szkolenie pn. ” Motywowanie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu – trudności osoby motywującej oraz wynikające z istoty choroby alkoholowej”;
- konferencja metodyczna „ Dlaczego młodzi ludzie ryzykują? Nowe uzależnienia - narkotyki, NSP, technologie cyfrowe”;
- konferencje w ramach kampanii społecznej „Życie warte jest rozmowy” dotycząc zjawisku jakim jest samobójstwo’
- konferencja pn. „ Podwójna diagnoza. I co dalej? Specyfika procesu diagnostyczno-terapeutycznego, dla osób uzależnionych” w siedzibie Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia w Pruszkowie;
- konferencja dotycząca przeciwdziałania przemocy w rodzinie organizowana przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

Realizacja zadania nr 3. „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży” współpracowano ściśle z innymi instytucjami.

W ramach środków finansowych pochodzących z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zostały zakupione materiały profilaktyczno - edukacyjne do przeprowadzania, realizacji w klasach rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów profilaktycznych takich jak „Przyjaciele Zippiego” czy „Domowi Detektywi”. Materiały zostały zakupione według wcześniej zgłaszanych przez milanowskie szkoły zapotrzebowania. Dla Szkoły Podstawowej nr 2 im. Armii Krajowej zakupiono około 50 sztuk materiałów profilaktycznych potrzebnych do realizacji rekomendowanego programu profilaktycznego pn. „Domowi Detektywi”. Sfinansowano również program profilaktyczny „Bezpieczna Szkoła” mający na celu podniesienie bezpieczeństwa, oraz likwidację agresji i wymuszenia w szkole. W programie brało udział 25 uczniów. Program profilaktyczny pn. „ Zagrożenia młodzieży” w którym wzięło udział 65 uczniów. Zrealizowano również następujące programy profilaktyczne pt. „ Radość bez złości” oraz „Komputery, Internet, Gry – nauka i zabawa, czy uzależnienie”. Przeprowadzono również rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych program pn. „Deбата”. Zadaniem programu jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy trzeźwości. Spotkanie służy przyjrzeniu się przekonaniom normatywnym młodzieży i próbie ich modyfikacji. Sfinansowano wydatki związane z wyjazdem milanowskiej młodzieży wraz z opiekunami (50 osób) ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. ks. Piotra Skargi oraz Szkoły Podstawowej nr 3 im. Fryderyka Chopina na program profilaktyczny z cyklu „Niećpa 2019”, który odbył się 15 marca 2019r. w Ursynowskim Centrum Sportu i Rekreacji w Warszawie. Pierwsza część imprezy – poświęconą była profilaktyce uzależnień. Główną atrakcją wieczoru stanowiło show wykonane przez Annę Wyszconi wraz z zespołem. Oprócz fantastycznej zabawy uczniowie mogli wysłuchać specjalistów od zapobiegania narkomanii i uzależnień. Dowiedzieli się, gdzie szukać pomocy, jak się wyleczyć z nałogu oraz jak rozpoznać osobę uzależnioną.

W Szkole podstawowej nr 3 w Milanówku zorganizowano 17.10.2019r. podczas zebrań spotkanie dla Rodziców na temat „Nadążyć za dzieckiem-uzależnieni i zagrożenia w pigułce”. Jak również program pod nazwą „Bezpieczna szkoła”. W szkole Podstawowej Nr 1 sfinansowano warsztaty pn. „Zagrożenia młodzieży”. Warsztaty zrealizowano we wszystkich VII i VIII klasach.

Dofinansowanie do 14 dniowego wycieczki letniego odbywającego się w Ośrodku wypoczynkowym w Sianożętach k/Ustronia Morskiego, w terminie 28.07-10.08.2019r. współorganizowanego przez Stowarzyszenie Parafiada z programem zawierającym treści socjoterapeutyczne i profilaktyczne skierowane dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemami uzależnień, ubóstwa, przemocy czy niewydolności wychowawczej. W obozie uczestniczyła grupa 35 dzieci i młodzieży z terenu miasta Milanówka.

W 2019 roku wykwalifikowani pracownicy Ośrodka wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu milanowskich szkół podstawowych na prewencję w zakresie substancji psychoaktywnych prowadzą zajęcia profilaktyczno – edukacyjne. Tematyką zajęć były zagrożenia związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. Pierwsza część spotkania z uczniami ma charakter informacyjny (prezentacja multimedialna). W drugiej części zajęć młodzież w celu lepszego zrozumienia i zobrazowania poruszanych tematów ma możliwość założenia alkogogli i narkogogli. Alkogogle są edukacyjnym narzędziem symulującym wpływ alkoholu na organizm człowieka: spowolnienie czasu reakcji, zmiany w ocenie odległości, podwójne widzenie, obniżenie koncentracji. Narkogogle symulują wiele skutków używania narkotyków lub przedawkowanie leków: dezorientacja, zaburzenia percepcji przestrzeni, zawroty głowy, brak koncentracji, zaburzenia obrazu. Młodzież zakładając alko/narkogogle musiała wykonać określone zdania: rzucanie piłką do kosza, łapanie piłki, przejście po linii, otwieranie kluczem zamka w drzwiach. Uczniowie wypełniając proste ćwiczenia mogli przekonać się, w jaki sposób alkoholowe i narkotykowe zamroczenie zawęża pole widzenia, zaburza równowagę, a także obniża zdolności motoryczne. Zajęcia były bardzo dobrze odebrane przez uczniów, aktywnie uczestniczyli w części informacyjnej, zadawali pytania, wykazywali duże zainteresowanie tematem, byli skupieni na przekazywanych im treściach edukacyjno - profilaktycznych. Młodzieży szczególnie przypadła do gustu część z użyciem alko/narkogogli było sporo śmiechu, ale ćwiczenia te pokazują, jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły i jak wykonywanie pozornie prostych czynności staje się trudniejsze po spożyciu substancji psychoaktywnych. Zajęcia mają uzmysłowić młodzieży, że sięgając po substancję psychoaktywną można zrobić sobie lub innym osobom krzywdę. W zajęciach uczestniczyło około 300 uczniów.

Zostały zakupione i przekazane na ręce pedagogów milanowskich szkół podstawowych Poradniki dla rodziców - „Jak rozmawiać z dzieckiem o alkoholu”(1000 szt.) oraz ulotki informacyjne gdzie szukać pomocy na terenie miasta Milanówka (1000 szt.). Przekazano również w ramach zasilenia księgozbiorów bibliotek szkolnych milanowskich szkół podstawowych po 6 pozycji dotyczących tematyki profilaktycznej. Sfinansowano dla 33 nauczycieli i pedagogów szkolenie z rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Społecznych programu „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. Program należy do profilaktyki uniwersalnej i ma na celu rozwijanie u dzieci podstawowych umiejętności społecznych oraz do radzenia sobie z trudnościami. Zakupiono również niezbędne materiały edukacyjne dla każdego nauczyciela do przeprowadzenia programu w klasach.

Zlecono realizację usługi polegającej na przygotowaniu i przeprowadzaniu cyklu 18 godzin zegarowych warsztatów dla Rodziców pn. „Pozytywna dyscyplina” w okresie od października do listopada 2019r. Metoda jaką jest „Pozytywna Dyscyplina” polegała na okazywaniu szacunku dla innych ludzi; postrzeganiu dziecka, które się źle zachowuje jako dziecka zniechęconego oraz wspieraniu i uczeniu umiejętności życiowych. W programie uczestniczyło 20 rodziców. Na zakończenie zostały rozdane książki pn. „Pozytywna dyscyplina”. Zakupiono realizację usługi szkoleniowej „Szkola dla Rodziców i Wychowawców” rekomendowanej przez ORE. Sfinansowano usługę polegającą na przeprowadzaniu cyklu 6 spotkań-warsztatów:

- 1) „Rozmawiać i zdążyć – komunikacyjne rodzicielskie zamieszanie.”
- 2) „O samoocenie i poczuciu wartości u dzieci”
- 3) „Nadążyć za dzieckiem – uzależnienia i zagrożenia w pigułce.”
- 4) „Dorastanie i seksualność a nastolatki.”

- 5) „Depresja, obniżenie nastroju i zachowania ryzykowne u młodzieży”
- 6) „Zaburzenia odżywiania się (anoreksja, bulimia, kompulsywne jedzenie) a nastolatek.”

trwających po 3 godziny zegarowe, dotyczące współczesnych problemów i ich rozwiązań skierowanych do rodziców, jak również wszystkich mieszkańców Milanówka zainteresowanych tą tematyką. Warsztaty odbywały się w Szkole Podstawowej nr 1 w Milanówku. „Bezpieczne Mikołajki” i „Dzień Odblasku 2019” to wspólna coroczna akcyjna Straży Miejskiej, Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej. 6 grudnia 2019r. na ulicach Milanówka podczas swoich czynności funkcjonariusze sprawdzali trzeźwość kierowców jednocześnie uczulając ich, aby zwracali szczególną uwagę na niechronionych uczestników ruchu drogowego. Pieszycy i rowerzystów informowano jak ważne jest noszenie odblasku. Odpowiedzialni za przeprowadzenie akcji zadbali o świąteczny nastrój – każdej osobie wręczone były prezenty: odblaski i informatory profilaktyczny, poruszające problematykę nadmiernego spożywania alkoholu. Działania nie tylko przypominają użytkownikom o rozważnym korzystaniu z drogi. Cykliczne akcje zachęcają do noszenia odblasków, co bezdyskusyjnie poprawia bezpieczeństwo niechronionych uczestników ruchu drogowego.

Realizacja zadania nr 4. „Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych”.

W dniu 13 kwietnia i 21 grudnia 2019r. miały miejsca spotkania integracyjne lokalnych przedstawicieli instytucji publicznych, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z przedstawicielami i członkami Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”. W swojej codziennej pracy Stowarzyszenie wspiera osoby o krótszym stażu abstynencji poprzez porady, jak również udziela informacji na temat uzależnień, możliwości oraz form uzyskania pomocy. Dofinansowano również do noclegów w Domu Wczasowym „U Wdowca” pod Wykrotem dla 10 członków Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis” podczas „XXVIII” Ogólnopolskiego Wiosennego Zlotu Rodzin Abstynenckich – Tatry 2019 w terminie od 28 kwietnia do 01 maja 2019r.

Realizacja zadania nr 5. „Interweniowanie w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i artykule 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.”

Członkowie MKRPA są przedstawicielami różnych instytucji działających na terenie Naszego Miasta i reprezentują różne zawody, co pozwala na wieloaspektowe spojrzenie i rozwiązywanie problemu alkoholowego. W komisji działają przedstawiciele: oświaty, Ośrodka Pomocy Społecznej, Środowiskowego Klubu Wsparcia, Straży Miejskiej, PIK, Policji. W 2019r. MKRPA zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości, realizowała zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w mieście Milanówek na 2019 rok, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i zdrowotnych, które wynikają z nadużywania alkoholu i narkotyków. Działania MKRPA są spójne ze strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Milanówek na lata 2016 – 2021 oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2019r. odbyło się 19 posiedzeń (w tym; styczeń - marzec 7 posiedzeń, kwiecień – sierpień 3 posiedzenia, wrzesień-grudzień 9 posiedzeń), a jednocześnie dyżury poszczególnych członków komisji. Nowe osoby zgłoszone do MKRPA w 2019r.: 20 osób. Wysłano 28 zaproszeń/przeprowadzono rozmowy motywujące do leczenia oraz wspierające rodziny - skierowano zainteresowanych do terapeutów i psychologów działających w PIK w Milanówku. W 3 sprawach przedstawiciel Komisji występował w sądzie jako oskarżyciel wspomagający. Sprawy skierowane do sądu i do biegłych (umorzenie postępowania wykonawczego przez sąd - skierowanie na leczenie stacjonarne lub ambulatoryjne) 9 osób. Ilość wydanych opinii dot. zezwoleń na sprzedaż

napojów alkoholowych; 10. W trzech sprawach występowało przez sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego. Na terenie Milanówka w 2019r. ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejsce sprzedaży wynosiła 25 (limit – 30). Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosiła 11 (limit - 15) Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zainicjował przeprowadzenie przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z Warszawy, usługi szkoleniowej” Badanie dostępności napojów alkoholowych, szkolenie sprzedawców pn. „Praktyczne porady dla osób handlujących napojami alkoholowymi” oraz audyt dla 33 punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Milanówka”.

Dostępność napojów alkoholowych dla nieletnich została sprawdzona poprzez tzw. zakup kontrolowany w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. To badanie polegające na próbie dokonania zakupu napoju alkoholowego przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią. Osoba próbująca dokonać zakupu alkoholu była osobą pełnoletnią, która w danym roku kalendarzowym ukończyła 18r. życia, ale jej wygląd fizyczny oraz zachowanie budziły wątpliwości co do jej wieku. Badaniu zostało poddanych 36 punkty sprzedaży alkoholu.

W większości punktów alkoholem kupowanym przez „tajnego klienta” było piwo. Wyjątek stanowi Rossman, gdzie „małolat” próbował kupić wino. W czasie kontroli w punktach sprzedaży „małolat” został poproszony o pokazanie dowodu tożsamości i alkohol nie został sprzedany. Zdecydowana większość sprzedawców nie pytała małolata o dowód o okazanie dowodu osobistego. Ważną rzeczą jest regularne kontynuowanie podobnych kampanii w przyszłości, ponieważ zwiększają one czujność sprzedawców i dają możliwość kontroli punktów sprzedaży. Dodatkowo, w czasie badania wykazano, że inni klienci, robiący zakupy, również nie reagują na wiek osoby kupującej alkohol. Należy uświadamiać społeczność lokalną, aby w sytuacji, kiedy sprzedawca nie reaguje, nie bali się przeszkodzić w zakupie.

Realizacja zdania nr 6. „Diagnoza lokalnych problemów związanych z alkoholem, narkomanią i przemocą.”

Diagnoza społeczna środowiska była dokonywana na podstawie danych pochodzących z różnych dokumentów, sprawozdań, statystyk, które pokazywały, że Milanówek tak jak każde inne miasto nie jest wolne od zagrożeń związanych z uzależnieniami.

W 2019 r. na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej firma Oficyna Profilaktyczna zrealizowała usługę polegającą na „Przeprowadzeniu i sporządzaniu Diagnozy zagrożeń społecznych na terenie Miasta Milanówka”. Celem badań było zidentyfikowanie problemów społecznych występujących wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży z miasta Milanówka takich jak: spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie narkotyków, dopalaczy, palenie papierosów, uzależnienia behawioralne, przemoc w rodzinie, przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc. Ocena sytuacji bytowo-społecznej i bezpieczeństwa w środowisku lokalnym oraz identyfikacja form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców miasta Milanówka. Określenie skali oraz zakresu występujących problemów wśród dorosłych mieszkańców Miasta oraz dzieci i młodzieży. Pokazanie rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków. W badaniu wzięło udział 130 dorosłych mieszkańców Milanówka, 526 uczniów z milanowskich szkół oraz 30 sprzedawców napojów alkoholowych. Wyniki diagnozy były zaprezentowane w czasie komisji zdrowia i są dostępne na stronie internetowej Ośrodka. Interdyscyplinarna współpraca między instytucjami działającymi na polu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwiększa świadomość mieszkańców w zakresie zagrożeń uzależnień oraz możliwych form pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, dotkniętym przemocą domową. Dane statystyczne dotyczące problemów związanych z uzależnieniami są przedstawione i przeanalizowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w mieście Milanówek na 2019r. Realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019 przyczyniła się w szczególności do promowania zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień i różnego rodzaju środków psychoaktywnych. Działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej. Podsumowując podczas realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019 uzyskano zakładane rezultaty.

9.2. Monitorowanie realizacji Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów w Mieście Milanówek na lata 2018-2021

Program Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów w Mieście Milanówek na lata 2018-2021 przyjęto uchwałą Nr 427/XLIV/18 Rady Miasta Milanówka z dnia 26 kwietnia 2018r. Celem tego programu jest budowanie warunków do działań promujących aktywność seniorów, zapewniających poczucie bezpieczeństwa oraz określa zadania mające na celu przystosowanie infrastruktury do potrzeb i możliwości osób starszych oraz zmianę sposobu postrzegania seniorów przez społeczeństwo, w szczególności przez dzieci i młodzież. Realizowany od kwietnia 2018 roku Program Aktywizacji Seniorów jest odpowiedzią na wyzwania współczesności, a przede wszystkim zmieniającą się sytuację demograficzną. Poprawa warunków życia osób starszych oraz wspieranie ich integracji ze środowiskiem oraz rozwój usług społecznych dla seniorów i osób niepełnosprawnych to główne cele realizowane w ramach Programu roku sprawozdawczym. W roku 2019 realizowano działania w ramach określonych w programie czterech priorytetów:

1. Edukacja osób starszych i niepełnosprawnych – działania mające na celu rozwój oferty edukacyjnej skierowanej do seniorów, wykorzystanie potencjału wzajemnego uczenia się, rozwój innowacyjnych form edukacji, w tym nieformalnej i poza formalnej, promowanie tzw. wolontariatu kompetencji;
2. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz i międzypokoleniową – zakłada rozwój różnych form aktywności osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej (takich jak np. biblioteki publiczne, domy kultury) oraz włączenie do wspólnych działań młodszego pokolenia, co pozwoli na budowanie wzajemnego zrozumienia oraz rozwój umiejętności społecznych;
3. Partycypacja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych – działania na rzecz zwiększenia udziału osób starszych w życiu publicznym, społecznym, gospodarczym, kulturalnym i politycznym, co przyczyni się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Bardzo istotną rolę odgrywają w tym zakresie organizacje reprezentujące interesy i potrzeby osób starszych, które sprzyjają ich zaangażowaniu w życie lokalnych społeczności, jak np. związki emerytów i rencistów, uniwersytety trzeciego wieku, rady seniorów działające przy samorządach.
4. Usługi społeczne dla osób starszych i niepełnosprawnych – działania służące rozwojowi różnych form wsparcia poprzez zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług społecznych dla osób starszych. Kluczowe znaczenie ma tutaj tworzenie lokalnych sieci wsparcia opartych na działaniach wolontariuszy i pomocy sąsiedzkiej w celu tworzenia środowiska samopomocy.

Cele szczegółowe Programu Wsparcia i Aktywizacji Społecznej Seniorów to:

1. Wzrost jakości i dostosowywanie oferty usług społecznych służących wyrównywaniu szans i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu seniorów oraz bezpieczeństwu społecznemu,
2. Wspieranie działań w ramach profilaktyki zdrowotnej seniorów,
3. Wspieranie różnych form aktywności społecznej seniorów,
4. Zwiększanie efektywności oddziaływań poprzez zacieśnienie współpracy instytucji

i organizacji działających na rzecz osób starszych w zakresie kultury, edukacji, sportu, dostępności, adaptacji przestrzeni itp.

Poniżej przedstawiono sprawozdania z realizacji programu przez wybrane podmioty polityki społecznej, które kształtują i organizują senioralną politykę społeczną w naszej gminie. Podmioty te reprezentują:

- sektor publiczny: są to podmioty programujące i realizujące politykę państwa, finansowaną ze środków publicznych;
- sektor pozarządowy lub obywatelski, tworzą bardzo zróżnicowane podmioty – funkcjonujące w różnych formach prawnych, realizujące różne cele, obejmujące zasięgiem swojego działania obszary o bardzo różnej wielkości oraz zaspokajające potrzeby i interesy bardzo różnych zbiorowości. Tym, co łączy te podmioty jest działanie nienastawione na zysk, dobrowolność członkostwa oraz formalna niezależność od władzy publicznej. Poniżej prezentujemy sprawozdania kluczowych podmiotów działających na rzecz seniorów w Mieście Milanówek.

Sprawozdanie z działań Milanowskiej Rady Seniorów w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów w roku 2019

Rada Seniorów - Głównym celem działalności Rady jest działanie w celu poprawy jakości życia seniorów we wszystkich obszarach i dziedzinach dotyczących seniorów, w zakresie planowania i realizacji polityki senioralnej oraz pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych mieszkających na terenie Miasta Milanówka. Rada wspierała działania podejmowane na rzecz seniorów poprzez działania o charakterze doradczym i inicjatywnym. Funkcję konsultacyjną Rada Seniorów realizowała poprzez opiniowanie działań, mających wpływ na jakość życia osób starszych np. programy wsparcia, zdrowotne, społeczne, ośrodki wsparcia dziennego, kluby dla seniorów, usługi społeczne i zdrowotne, karty seniora itp. Funkcję doradczą Rada Seniora wypełniała poprzez możliwość inicjatywnego zgłaszania uwag i sugestii w zakresie działań gminy. W tym zakresie Rada Seniora mogła zgłaszać własne pomysły na działania wspierające osoby starsze, poszerzając w ten sposób perspektywę władz lokalnych. Rada Seniorów wnioskowała o ustawienie wiat na przystankach komunikacji miejskiej oraz wprowadzenie "Ogólnej Karty Seniora" Trzecią funkcją wypełnianą przez Radę Seniorów była funkcja uchwałodawcza, którą realizowano poprzez wydawanie opinii i stanowisk w sprawach dotyczących seniorów. W roku 2019 Rada Seniorów podjęła następujące uchwały w sprawie:

- ustawienia wiat na przystankach komunikacji miejskiej,
- ustawienia dodatkowych ławek na ulicach Miasta Milanówek,
- przeprowadzenia w 2019 r. II tury badań densytometrycznych dla seniorów,
- w umożliwienia milanowskim seniorom posiadającym Ogólnopolską Kartę Seniora na bezpłatne parkowanie w strefie płatnego parkowania,
- zabezpieczenia w budżecie Miasta Milanówka środków finansowych na wykonywanie dla seniorów badań przesiewowych w zakresie wczesnego wykrywania nowotworów,
- zabezpieczenia w budżecie Miasta środków finansowych na wykonanie dla seniorów badań w zakresie zakażenia boreliozą,
- refundowania milanowskim seniorom 50% ceny biletu za korzystanie z krytego basenu w Grodzisku Mazowieckim.

Tabela 15. Sprawozdanie z działań Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów w roku 2019.

L-p.	NAZWA ZADANIA/ PROGRAMU/	CEL DZIAŁANIA	REZULTATY	LICZBA UCZESTNIKÓW	KOSZT

	INICJATYWY/ DZIAŁANIA				
1.	Pomoc materialna (finansowa i rzeczowa) dla osób w wieku powyżej 60 r. ż.	Podniesienie jakości życia	Zwiększenie budżetu domowego	175	640 708,09zł
2.	Pomoc w formie usług opiekuńczych (gospodarcze, pielęgnacyjne, specjalistyczne, usprawniające, sąsiedzkie)	Podniesienie jakości życia	Ułatwienia w zakresie funkcjonowania w środowisku zamieszkania	127	305 407,35zł
3.	Projekt socjalny pn. Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora	Poprawa stanu zdrowia fizycznego i psychicznego	Zwiększenie sprawności fizycznej seniorów, umocnienie integracji	60	22 080,40
4	Projekt unijny pn. Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek.	Podniesienie jakości życia	Wzrost aktywizacji społecznej seniorów	200	848 069,85 zł.
5	Ogólnopolska Karta Seniora	Wzbogacenie oferty usług społecznych	Wzrost jakości życia	53	bezkosztowo

Tabela 16 : Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Milanówku na rzecz realizacji Programu Aktywizacji i Wsparcia Seniorów w roku 2019

L.p.	NAZWA ZADANIA/ PROGRAMU/ INICJATYWY/ DZIAŁANIA	CEL DZIAŁANIA	REZULTATY	LICZBA UCZESTNIKÓW
1.	Kursy Komputerowe dla seniorów	Zwiększenie kompetencji cyfrowych seniorów	Zwiększone kompetencje w korzystaniu z komputerów	45
2.	SOS Nowe technologie	Pomoc przy obsłudze własnych sprzętów komputerowych (laptopy)	Sprawną obsługę przenośnych komputerów osobistych	60
3.	Obsługa smartfonów	Zwiększenie kompetencji przy obsłudze smartfonów	Usprawnione użytkowanie smartfonów	25
4.	„Nocna Strefa”	Otwarcie placówki w godzinach wieczornych i nocnych, aby jak najwięcej czytelników mogło skorzystać z biblioteki w dogodnych dla siebie godzinach	Aktywizacja czytelników starszych podczas spotkania z autorami książek, wernisażu wystawy i pokazu filmu	

Zródło: Miejska Biblioteka Publiczna w Milanówku

1.Kursy komputerowe dla seniorów są organizowane w Miejskiej Bibliotece Publicznej od 5 lat. Są to działania mające na celu zwiększenie kompetencji cyfrowych osób starszych. Ponadto w ramach innych działań dedykowanych seniorom organizujemy spotkania mające na celu doraźną pomoc w obsłudze sprzętu komputerowego (SOS Nowe Technologie). Zajęcia dla seniorów odbywają się w działającym przy Miejskiej Bibliotece Publicznej - Lokalnym Centrum Kompetencji. W Lokalnym Centrum Kompetencji dysponujemy pięcioma stanowiskami komputerowymi, z których seniorzy korzystają w ramach prowadzonych kursów.

Kursy odbywają się 3 razy w tygodniu. Tematyka spotkań to między innymi: obsługa poczty elektronicznej, media społecznościowe, edycja tekstu, korzystanie ze stron www. Zajęcia prowadzi Dawid Kosecki – informatyk i koordynator Lokalnego Centrum Kompetencji oraz Magdalena Sieczka – Bibliotekarz. Dodatkowo Miejska Biblioteka Publiczna w roku 2019 kontynuowała udostępnianie seniorom książek z „wielkimi literami”, których ilość znacznie się zwiększyła – co dało możliwość osobom starszym i niedowidzącym korzystanie z rozrastającego się księgozbioru Biblioteki. W ramach Dyskusyjnego Klubu Książki także seniorzy aktywnie uczestniczyli w spotkaniach literackich. Dyskusyjny Klub Książki w 2019r. odbywał się raz w miesiącu, w ostatni wtorek danego miesiąca. Podczas DKK omawiane były ciekawe pozycje wydawnicze. W ramach obchodu 100-lecia Gminy Milanówek Miejska Biblioteka Publiczna zaprezentowała wystawę „Milanówek dawny i obecny”, która na stałe jest dostępna w budynku Urzędu Miasta ul. Spacerowa 4 (obok Sali Konferencyjnej, w której odbywają się spotkania z uczestnikami MU3W i ZEiR.). Miejska Biblioteka Publiczna nieodpłatnie użycza sali Lokalnego Centrum Kompetencji na zajęcia MU3W.

Sprawozdanie z działalności Milanowskiego Centrum Kultury na rzecz realizacji Programu Aktywizacji i Wsparcia Seniorów prowadzonej przez w roku 2019

Milanowskie Centrum Kultury (MCK) to instytucja kreująca życie kulturalne i krzewiącą ruch artystyczny. Głównym celem działalności MCK jest edukacja dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie kultury i sztuki, zarówno profesjonalnej jak i amatorskiej, w projektach i programach o zasięgu lokalnym, miejskim, wojewódzkim i ogólnopolskim. W roku 2019 realizowała różnorodne formy aktywności artystycznej: wystawy, koncerty, festiwale, imprezy plenerowe, warsztaty, przeglądy, a także wieczorki, bale i zabawy, pokazy, spotkania - są wyrazem zaangażowania w tworzenie atrakcyjnego, nowoczesnego ośrodka dostępnego szerokiemu i zróżnicowanemu gronu odbiorców oraz przyjaznemu twórcom i artystom. Oferta działań dla seniorów realizowana w MCK dotyczyła działań z zakresu animacji kultury, dostępu do kultury, edukacji a także sportu. MCK w roku 2019 organizowało dla seniorów następujące wydarzenia:

- Warsztaty (ceramika, malarstwo na jedwabiu, fotografia)
- Dostęp do kultury czyli tanie bilety na spektakle, koncerty realizowane w przestrzeni miejskiej
- Edukacja (spacery historyczne, publikacje książkowe, spotkania autorskie, spotkania z ekspertami różnych dziedzin: zdrowie, podróże)
- Sport (zawody dla seniorów, nordic walking, tenis ziemny, brydż, szachy, scrabble, turnieje sportowe)
- Animacja kultury (wystawa hobbistów, warsztaty z odkrywania
- lokalnych historii)
- Spotkania okolicznościowe.

LP	NAZWA PROGRAMU/ INICJATYWY/ DZIAŁANIA	CEL PROGRAMU/ INICJATYWY DZIAŁANIA	REZULTATY	LICZBA UCZESTNIKÓW ZREALIZOWANYCH DZIAŁAŃ
1.	Koncerty, spektakle, widowiska	Dostępność dla seniorów do różnorodnych form kultury wysokiej i popularnej. Lokalne działania na rzecz rozwoju kulturalnego u seniorów	600	Realizowano kilkadziesiąt spotkań dla grup seniorów. Udało się zachęcić do uczestnictwa w kulturze.
2.	Zajęcia rekreacyjne i sportowe	Zajęcia zachęcające do turystyki rowerowej oraz aktywności fizycznej seniorów	300	Zachęcenie do włączenia się w działania sekcji sportowych działających w mieście
3.	Warsztaty	Integracja, aktywność manualna, nauka sztuk plastycznych. Utrwalanie Estetyki.	150	Kilkanaście aktywności warsztatowych dla grupy seniorów
4.	Spotkania okolicznościowe i patriotyczne	Integracja, pomoc i działania na rzecz seniorów i potrzebujących.	300	Zachęcenie do włączenia się w proponowane aktywności.
	RAZEM		1350	

Źródło: Milanowskie Centrum Kultury

Sprawozdanie z działalności Związku Rencistów Emerytów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Milanówku na rzecz realizacji Programu Aktywizacji i Wsparcia Seniorów prowadzonej przez w roku 2019

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów jest organizacją pozarządową działającą na rzecz poprawy warunków życia osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziałania ich samotności, marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Terenowym ogniwem Związku jest Oddział w Milanówku, który w roku 2019 współdziałał z samorządem terytorialnym w rozwiązywaniu problemów lokalnych społeczności seniorów, prowadził bogatą działalność kulturalną i artystyczną, organizował zajęcia sportowe, rekreacyjne i rehabilitacyjne dostosowane do potrzeb i zainteresowań swoich członków. Celem działania Związku była poprawa warunków socjalno-bytowych i uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez współdziałanie z organami władzy publicznej i administracji samorządowej oraz reprezentowanie interesów rencistów emerytów i inwalidów przed tymi organami. Milanowskie Koło Związku jest największym stowarzyszeniem w mieście, liczy obecnie 467 członków. Członkami Związku są mieszkańcy Milanówka, ale również mieszkańcy z całego powiatu grodziskiego. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe działania Związku w roku 2019.

L.p.	NAZWA PROGRAMU/ INICJATYWY/ DZIAŁANIA	CEL PROGRAMU/ INICJATYWY DZIAŁANIA	REZULTATY	LICZBA UCZESTNIKÓW ZREALIZOWANYCH DZIAŁAŃ
1.	Programy prozdrowotne Wczasy rehabilitacyjne (2 programy /102 uczestników) Zajęcia rehabilitacyjne (4 programy/ 367 uczestników) Wczasy wypoczynkowe (2 programy/95 uczestników/)	Dostępność dla seniorów do różnorodnych form podtrzymywania kondycji zdrowotnej	Wzrost uczestnictwa seniorów w aktywności	564
2.	Aktywność członków Związku na forum publicznym	Udział członków związku w życiu społecznym	Możliwość wpływu poprzez opiniowanie różnych programów społecznych, aktów prawnych itp.	2
3.	Działalność socjalno- bytowa	Podnoszenie jakości życia	Zaspokojenie potrzeb bytowych	1
4.	Imprezy okolicznościowe Międzynarodowy Dzień Seniora (121osób) Spotkania okolicznościowe 380 osób Imprezy taneczne 187 osób Otwarty dzień emeryta (556 osób)	Integracja, aktywność społeczna	Zmniejszenie lub ograniczenie procesów osamotnienia i marginalizacji	1240
5.	Imprezy kulturalne i turystyczno- krajoznawcze	Ruch i aktywizacja. Integracja i zabawa	Wzrost lub utrwalanie wiedzy naukowej, treningi pamięci	1 092

Źródło : Związek Rencistów Emerytów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Milanówku

Sprawozdanie z działalności Związku Zawodowego Nauczycieli – Emerytów i Rencistów MILAN w Milanówku na rzecz realizacji Programu Aktywizacji i Wsparcia Seniorów prowadzonej przez w roku 2019

Związek Zawodowy – Emerytów i Rencistów MILAN powstał na bazie osobowej byłej sekcji emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego działającej w Milanówku. Związek posiada osobowość prawną i zrzesza nauczycieli – emerytów i rencistów, byłych pracowników szkół i placówek wychowawczych zamieszkujących w Milanówku. Jako samodzielna organizacja działa od 12.05.2004 r. Aktualnie liczy 18 członków. W roku 2019 związek realizował następujące główne cele organizacji:

- ochrona warunków socjalnych, kulturalnych i wypoczynku członków związku w ramach obowiązującego prawa,

- sprawowanie nadzoru nad prawidłowym naliczaniem i wykorzystaniem świadczeń socjalnych należnych byłym pracownikom oświaty i wychowania, członkom naszego związku,
- organizowanie czasu wolnego, dostępu do kultury i czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej.

Zadania swoje Związek realizuje poprzez partnerskie współdziałanie z władzami samorządowymi Milanówka. Ze względów demograficznych członków Związku stale ubywa, ponieważ członkami są głównie osoby w podeszłym wieku. Członkowie Związku utrzymują stałe kontakty o charakterze wspierającym. Kilka razy w roku Związek organizuje spotkania wspierająco-integracyjne. Od bieżącego roku rozpoczęto współpracę z psychologiem, który dodatkowo reprezentuje Związek w Radzie Seniorów. Członkowie Związku monitorują sprawy funduszu socjalnego, należnego z mocy ustawy nauczycielom emerytom, przy rozprawdaniu którego, od kilku lat uwzględniane są zgłaszane postulaty. W miarę możliwości członkowie Związku biorą udział w uroczystościach państwowych i kulturalnych organizowanych przez władze samorządowe.

Opieka zdrowotna w roku 2019 nad osobami starszymi w Milanówku.

Funkcjonujący system opieki zdrowotnej nad osobami starszymi w Milanówku nie różnił się od ogólnych tendencji w Polsce i niestety nadal nie jest dostosowany do potrzeb tej grupy społecznej. Szczególnym problemem jest deficyt specjalistów z dziedziny geriatry oraz innych profesjonalistów sprawujących opiekę nad osobami w wieku późno dojrzałym. Umowy na usługi **w zakresie geriatry** były realizowane dla mieszkańców Milanówka (w tym dla osób powyżej 60 r.ż.) w 2019 roku z Mazowieckim OW NFZ przez 16 oddziałów Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim, w tym przez Pododdział Geriatryczny w formie utrzymania 12 łóżek. Usługi medyczne na Poddziale Geriatrycznym świadczyło 2 lekarzy specjalistów geriatrów. Na terenie miasta Milanówka w trzech Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej: Biovena, Milanmed i Awemed, świadczone były **ogólne usługi medyczne w systemie ambulatoryjnym** (wszystkie specjalności) na podstawie kontraktów zawartych z NFZ, przez 35 lekarzy specjalistów różnych specjalności świadczących usługi medyczne także seniorom. Żadna z wymienionych placówek nie realizowała usług medycznych geriatrycznych. Zważywszy na ograniczony dostęp do usług zdrowotnych mieszkańców Milanówka, wynikający z trudnej sytuacji prawno-ekonomicznej służby zdrowia, samorząd lokalny podejmował w roku 2019 doraźne działania mające na celu podniesienie jakości usług zdrowotnych, poprzez finansowanie w ramach własnego budżetu niektórych programów zdrowotnych. Poniższa tabela przedstawia zestawienie takich programów zdrowotnych dedykowanych seniorom i osobom niepełnosprawnym realizowanych w 2019 roku .

Tabela 17: Programy zdrowotne dedykowane seniorom realizowane przez Urząd Miasta Milanówek w roku 2019.

L.p.	NAZWA PROGRAMU/ INICJATYWY/ DZIAŁANIA	CEL PROGRAMU/ INICJATYWY DZIAŁANIA	REZULTATY	LICZBA UCZESTNIKÓW DZIAŁAŃ	KOSZT
1.	Szczepienia ochronne przeciw grypie dla osób w wieku 65 lat i starszych zameldowanych w Milanówku	Zapobieganie zachorowaniem na grypę poprzez szczepienia	Zmniejszenie zachorowalności na grypę	374	16 456,00
2.	Przeprowadzenie akcji profilaktycznych badań densytometrycznych dla osób w wieku 50 lat i starszych zameldowanych w Milanówku	Zapobieganie zachorowaniom na osteoporozę	Badanie gęstości kości jako podstawa diagnostyki osteoporozy, umożliwi szybsze podjęcie leczenia	214	6400,00
3.	Usługi rehabilitacyjne dla mieszkańców Milanówka (w tym seniorów)	Leczenie chorób i urazów	Poprawa stanu zdrowia i kondycji fizycznej mieszkańców	332	150 000,00

Źródło : Referat Oświaty Urzędu Miasta Milanówka

Ogólnopolska Karta Seniora

Inicjatorem przystąpienia Miasta Milanówek do programu Ogólnopolskiej Karty Seniora była Rada Seniorów, której wniosek o przystąpienie do programu otrzymał pozytywną opinię Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej. W listopadzie 2017 roku Gmina Milanówek zawarła porozumienie ze Stowarzyszeniem MANKO prowadzącym program i do chwili obecnej wydano Milanowskim seniorom już 161 (58 karty w roku 2018) takich Karty Seniora, które uprawniają do korzystania z pakietu zniżek i promocji na usługi i towary w sklepach, firmach i instytucjach na terenie całej Polski.

Projekt socjalny pn. „Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora”

W odpowiedzi na potrzeby osób starszych w roku 2019 kontynuowano realizację projektu socjalny pn. „Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora”. Działania realizowane w roku 2019 w projekcie socjalnym działania, opierały się na czterech priorytetach: edukacja, aktywność społeczna, partycypacja społeczna i usługi społeczne dla seniorów w wieku 60+. Łącznie z zajęć skierowanych do seniorów skorzystało dotychczas 85 mieszkańców Milanówka powyżej 60 roku życia. Były to:

- 1) *Zajęcia ruchowe.* Obejmują zakres rozwoju ruchowego odbywają się 3 razy w tygodniu po 2 godziny zegarowe (łącznie 4 grupy ćwiczeniowe), w których udział dotychczas wzięło 68 seniorów. Zajęcia ruchowe dla seniorów prowadzone są w przyjaznej, miłej atmosferze pod okiem wykwalifikowanej rehabilitantki. Poziom i zakres ćwiczeń uzależniony jest od stanu zdrowia oraz samopoczucia uczestników. Zajęcia obejmują m.in.: ćwiczenia wzmacniające kręgosłup, ćwiczenia wzmacniające wszystkie mięśnie, ćwiczenia. Zajęcia te cieszą się dużym zainteresowaniem wśród milanowskich Seniorów.
- 2) *Aktywizacja i integracja.* Ma na celu organizowanie spotkań okolicznościowych np. spotkanie wigilijne) oraz integracyjnych (jak wycieczka edukacyjno-integracyjna).
- 3) *Poradnictwo socjalne.* Seniorzy uczestniczący w grupach wsparcia pozostają w stałym

kontakcie z pracownikiem socjalnym, który udziela porad o uprawnieniach związanych m.in. z niepełnosprawnością.

Rezultaty środowiskowej pracy socjalnej osiągnięte przy realizacji projektu są nieocenione, bowiem umożliwiają seniorom: dostęp do miejsca przyjaznego Seniorom, zwiększenie dostępu do zajęć ruchowych i edukacyjnych dla Seniorów na terenie gminy Milanówek, poprawę kondycji fizycznej osób uczestniczących w zajęciach ruchowych, poprawę aktywności intelektualnej osób uczestniczących w zajęciach językowych, zwiększenie zaangażowania Seniorów w podejmowaniu różnych form aktywności i rozwój kontaktów społecznych wśród osób 60+, zwiększenie świadomości i aktywności społecznej uczestników grupy, poprawa funkcjonowania społecznego i jakości życia seniorów na terenie gminy Milanówek.

Usługi opiekuńcze

W roku 2019 zadanie to realizowano w różnej postaci tj. usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym były realizowane w miejscu zamieszkania osoby w formach tzn. jako

- a) usługi opiekuńcze o charakterze gospodarczym
- b) specjalistyczne usługi opiekuńcze – pielęgnacyjne
- c) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W roku 2019 z tej formy wsparcia skorzystało łącznie 114 osób starszych.

W roku 2019 w placówkach całodobowych przebywało 31 mieszkańców. Gmina Milanówek na uregulowanie części opłat za pobyt w placówce swoich mieszkańców poniosła w roku 2019 łącznie kwotę 1 012 040,17zł

Tabela 18: Struktura wydatków ponoszonych przez Miasto Milanówek na opłacenie pobytu mieszkańców Milanówka po 60-tym roku życia przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2010-2019

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2019
Kwota wydatków (ogółem w zł)	338 139	340 095	369 337	379 534	401 062	448 651	602 172	757605	913688	1012038
Liczba osób przebywających do DPS	19	17	19	18	21	18	23	28	32	31
Średni roczny koszt pobytu jednego mieszkańca w DPS (w zł)	17 797	20 006	19 439	21 005	19 098	24 925	26 181	27057	28533	32646
Średni miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca w DPS (w zł)	1 483	1 667	1 620	1 750	1 591	2 077	2 182	2255	2379	2720

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, koszty utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej finansowanym ze środków budżetu państwa ustala Starosta Powiatu na terenie, którego funkcjonuje DPS. Jak wynika z powyższych statystyk koszty te mają tendencję wzrostową, co przy jednoczesnym starzeniu się społeczeństwa powoduje również wzrost liczby osób korzystających z tej formy wsparcia, a w konsekwencji wzrastającą kwotę środków finansowych, jaką samorząd jest zobowiązany zapewnić na opłaty za pobyt w DPS swoich mieszkańców. Ta forma opieki zdaje się być bardzo kosztowna dla każdego samorządu. Wszystkie działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej służące budowaniu oparcia społecznego dla osób potrzebujących ukierunkowane m.in. na współpracę z innymi

instytucjami (w tym z służbą zdrowia, strażą miejską, policją, prokuraturą, sądami), organizacjami pozarządowymi, środowiskiem lokalnym, a także z rodzinami osób starszych w zakresie aktywizacji, jak też usprawniania funkcjonowania osoby starszej oraz chorej w środowisku jej zamieszkania

9.3. Monitorowanie realizacji zadań gminnych określonych w Powiatowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla powiatu grodziskiego na lata 2019-2020,

Odnosząc się do założeń Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla powiatu grodziskiego na lata 2019-2020, potrzeby osób z zaburzeniami psychicznymi lokuje się w czterech obszarach: medycznym, rodzinnym, wspólnotowym i rehabilitacyjnym”. W Gminie Milanówek w roku 2019 realizowano następujące działania

- w obszarze medycznym: wczesne rozpoznanie, edukacja o chorobie i leczeniu, opieka medyczna i socjalna, hospitalizacja, wsparcie psychologiczne.
- w obszarze rehabilitacyjnym: wsparcie socjalne, edukacja, wsparcie zawodowe, opieka dzienna, opieka długoterminowa, zaspokojenie potrzeb duchowych.
- w obszarze rodzinnym: kształcenie poczucia odpowiedzialności za sprawowanie opieki nad chorą osobą bliską, umacnianie spójności rodziny, wsparcie w sytuacjach kryzysowych, wsparcie finansowe.

Specjalistyczne usługi psychiatryczne.

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do zorganizowania i świadczenia usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zakres specjalistycznych usług określony w § 2 w/w rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych obejmuje przede wszystkim: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza: kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania; rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu; pomoc mieszkaniową; zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi odbywa się w miejscu zamieszkania (tj. w mieszkaniu osoby chorej) i jego najbliższym otoczeniu. Usługi te polegają na pomocy i asystowaniu korzystającemu w zaspokajaniu jego codziennych potrzeb życiowych oraz trenowaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego zaspokajania potrzeb bytowych, wspólnym organizowaniu i spędzaniu czasu, korzystaniu z usług różnych instytucji, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy i wspieraniu w uzyskaniu zatrudnienia, wsparcie i interwencje psychospołeczne. W roku 2019 Ośrodek zlecił wykonywanie tych usług, wybranej w oparciu o przepisy prawa zamówień publicznych, wyspecjalizowanej firmie Agencji Kościelak. Osoby wykonujące te usługi posiadają kwalifikacje określone we właściwym rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej. Procedura przyznania świadczenia pomocy społecznej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi odbywa się na ogólnych zasadach przyznawania pomocy w OPS. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych postępowanie wszczynane jest na wniosek opiekuna prawnego lub z urzędu, za zgodą opiekuna prawnego. Wniosek w sprawie przyznania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy złożyć wraz z załączonym: zaświadczeniem lekarskim kwalifikującym do usług specjalistycznych i orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, o ile osoba takie posiada. Przyznanie świadczenia pomocy społecznej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej, która

określa okres, wymiar godzinowy przyznanej pomocy, zakres usług oraz miesięczną odpłatność za usługi i termin jej wnoszenia. Warunki ponoszenia odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. 2005 nr 189, poz. 1598 z późn. zm.). Specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być udzielane odpłatnie, nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie. Wysokość ponoszonych kosztów ustalana jest w oparciu o obowiązującą tabelę. W poniższych tabelach przedstawiono strukturę osób z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną oraz z autyzmem korzystających w 2019 roku z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

TABELA Nr 19. STRUKTURA OSÓB Z CHOROBA PSYCHICZNĄ

WIEK	Poniżej 15 lat	15 – 17 lat	18 – 30 lat	31 – 45 lat	46 – 60 lat	Powyżej 60 lat	RAZEM
LICZBA OSÓB	0	0	0	0	2	3	5

TABELA Nr 20. STRUKTURA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE

WIEK	Poniżej 15 lat	15 – 17 lat	18 – 30 lat	31 – 45 lat	46 – 60 lat	Powyżej 60 lat	RAZEM
LICZBA OSÓB	0	0	1	1	1	1	4

TABELA Nr 21. STRUKTURA OSÓB Z AUTYZMEM W 2019 ROKU

WIEK	Poniżej 5 lat	5 – 10 lat	11 – 17 lat	18 – 24 lat	25 – 30 lat	Powyżej 30 lat	RAZEM
LICZBA OSÓB	0	0	0	0	0	0	0

TABELA Nr 22. STAN RODZINNY KLIENTA – S.U.O. W 2019 ROKU

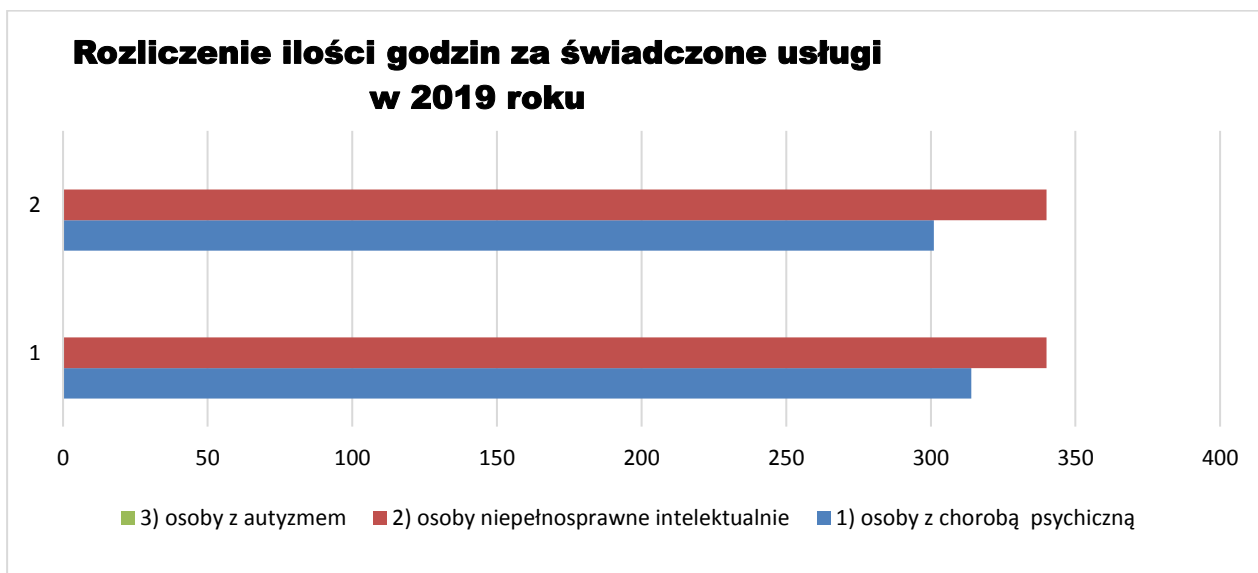
KATEGORIA OSÓB	LICZBA OSÓB
1) samotnie gospodarujące	9
2) pozostające we wspólnym gospodarstwie	0
RAZEM	9

TABELA Nr 23. ROZLICZENIE LICZBY GODZIN ZA ŚWIADCZONE USŁUGI

KATEGORIA OSÓB	LICZBA GODZIN	
	PRZYZNANYCH	ZREALIZOWANYCH
1) osoby z chorobą psychiczną	314	301
osoby niepełnosprawne intelektualnie	340	340

3) osoby z autyzmem	0	0
RAZEM:	654	641

Wykres. Zestawienie liczby godzin przyznanych decyzją i zrealizowanych w 2019r.

Źródło. Materiał własny Ośrodka

Istotnym jest zapewnienie tym osobom różnych form pomocy umożliwiających życie w środowisku rodzinnym i społecznym. Postępująca marginalizacja, powoduje bezradność osoby chorej i jej rodziny w radzeniu sobie w kryzysowych sytuacjach oraz skutkuje nieumiejętnością w poszukiwaniu wsparcia. Brak czasu i akceptacji ze strony rodziny oraz mała dostępność do specjalistycznych placówek świadczących pomoc i wsparcie dla tej grupy osób, przyczynia się do pogorszenia stanu zdrowia, niskiej samooceny, a niekiedy rozpadu więzi rodzinnych. Często nie zrozumienie zachowania osób z zaburzeniami psychicznymi oraz złożonej sytuacji ich rodzin powoduje konflikty z otoczeniem, a także odrzucenie emocjonalne, zaniedbanie i chęć pozbycia się chorego. Osoby objęte wsparciem mają zapewnioną pomoc terapeuty.

Zauważony został również problem braku aktywności zawodowej ww. osób. Mają one niewielkie szanse na zatrudnienie. Pozostają świadczeniobiorcami ZUS-u i OPS-u nadal bez alternatywnej oferty. Powiatowy Urząd Pracy nie oferuje szkoleń dla osób chorych psychicznie. Biorąc pod uwagę społeczność lokalną Milanówka zauważyć należy, że nie odbiega ona od ogółu społeczeństwa, w którym nadal dominującym odczuciem wobec problemów zdrowia psychicznego jest obojętność ewentualnie lęk, przerażenie, bezradność. Związane jest to z niewielką znajomością problemu oraz stereotypowym postrzeganiem osób dotkniętych chorobami psychicznymi. Natomiast piętno społeczne przyczyniające się do braku zintegrowania osób psychicznie chorych powoduje narastanie dystansu lokalnej społeczności do osób z zaburzeniami psychicznymi.

Profilaktyka zdrowia psychicznego Seniorów – trening pamięci, jest realizowana poprzez udział w projekcie unijnym pn. „Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek”

W roku 2019 Seniorzy uczestniczący w ww. projekcie, dla higieny zdrowia psychicznego, chcąc uniknąć kłopotów z pamięcią, podejmowały regularny wysiłek intelektualny. Pamięć

z wiekiem zawodzi, ale można zrobić wiele, aby jak najdłużej zachować ją w dobrej formie. Ważne, aby nie dopuścić do rozleniwienia naszych szarych komórek. Ludzka pamięć zachowuje się podobnie jak mięśnie, dlatego musimy poddawać ją systematycznym ćwiczeniom – i tak jak w sporcie trening umysłu wymaga od nas wysiłku i systematyczności. Ćwiczenia pamięci dla seniorów nie są trudne i przynoszą pozytywne rezultaty. Są również pożytecznym sposobem na wypełnienie wolnego czasu. Ćwiczenia - trening pamięci dla Seniorów prowadzone są w grupach, program ukierunkowany jest na ćwiczenia i poprawę kondycji 5 głównych sfer poznawczych: pamięci, koncentracji uwagi, funkcji językowych, wzrokowo - przestrzennych oraz myślenie abstrakcyjne. Celem jest dostarczenie optymalnej aktywności dla mózgu, po to by zapobiegać i spowalniać proces zaburzeń pamięci. W roku 2019 w treningach pamięci uczestniczyło 36 osób.

Milanowscy Seniorzy mieli również możliwość korzystania z ćwiczeń jogi, które służą także poprawie kondycji zarówno psychicznej jak i fizycznej w wymiarze tak profilaktycznym jak i ratowniczym. W roku 2019 w prowadzonych zajęciach jogi uczestniczyło 20 osób.

Wskazane wyżej usługi będą kontynuowane zgodnie z wymaganiami świadczenia usług społecznych i ogólnoeuropejskimi wytycznymi mającymi na celu zwiększenie udziału społecznego i integrację ze środowiskiem lokalnym uczestników projektu oraz zmniejszenie izolacji mieszkańców i zapewnienie zindywidualizowanego włączającego wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych.

Poniższa tabela przedstawia podsumowanie działań prowadzonych w obszarze zdrowia psychicznego na terenie Gminy Milanówek w roku 2018 przez Ośrodek Pomocy Społecznej .

Tabela nr 24.

L.p.	Rodzaj działań	Liczba działań/świadczeń	Liczba osób
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze		9
2	Treningi pamięci	5 godzin / tydzień - 20 godzin /miesiąc	36
3.	Ćwiczenia jogi	4 godzinne spotkania w miesiącu	20
4	Warsztaty edukacyjne z seniorami dotyczące higieny zdrowia psychicznego	5 godzin/ tydzień – 20 godzin/ miesiąc	36

Źródło. Materiał własny Ośrodka

Zaburzenia psychiczne ciągle kojarzą się z izolacją, zamkniętym zakładem opieki, szpitalem psychiatrycznym, tymczasem osób cierpiących na różnego typu dolegliwości psychiczne jest w społeczeństwie coraz więcej. W dzisiejszych czasach zaburzenia psychiczne, takie jak nerwice, depresje, figuruje na liście chorób cywilizacyjnych, co jest ważnym argumentem do podejmowania działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego. Na zaburzenia psychiczne w narażeni jesteśmy wszyscy , a szczególnie osoby zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym np. osoby bezdomne, żyjące w złych warunkach społeczno-ekonomicznych lub w biedzie, osoby starsze i niepełnosprawne, osoby pozostające pod wpływem stresów społecznych w związku ze zmianami społeczno-politycznymi i ekonomicznymi, rodziny i opiekunowie osób z zaburzeniami psychicznymi, osoby z przewlekłymi chorobami somatycznymi, a także osoby które przechodzą radykalne zmiany życiowe spowodowane np. utratą pracy, śmiercią kogoś bliskiego, rozwodem. Ludzie tacy mają trudności z integracją społeczną, jest im znacznie trudniej znaleźć pracę i dlatego częściej korzystają oni z zasiłków pomocy społecznej przez długi okres czasu. Obciążenie ekonomiczne i społeczne związane z grupami ryzyka jest znaczne i odnosi się między innymi do zwiększania się kosztów opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej, podwyższania się wskaźników przestępczości, rozwodów, a także wielu innych konsekwencji społecznych i ekonomicznych. W tej sytuacji samorządy

powinny mieć świadomość uruchamiania działań profilaktycznych oraz naprawczych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego swoich mieszkańców, nakierowanych w szczególności na grupy zagrożone ryzykiem zachorowań. W roku 2020 Gmina Milanówek będzie kontynuowała działania w obszarze profilaktycznym, edukacyjnym oraz opiekuńczym.

9.4. Monitorowanie przez Ośrodek w roku 2019 Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2019-2021 przyjętego przez Radę Miasta Milanówka

Sprawozdanie z realizacji tego zadania w roku 2019 zostało przedłożone w odrębnym dokumencie i zawiera:

- Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Klubu Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin,
- Sprawozdanie z realizacji Programu „Asystent Rodziny”,
- Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Sprawozdanie z realizacji „Programu działań promujących rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie Miasta Milanówka poprzez wspieranie ich warunków życiowych” (Program Milanowska Karta Rodziny 3+).

9.5. Monitorowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2019 realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Milanówek na lata 2016-2020.

Sprawozdanie z realizacji tego zadania w roku 2019 zostało przedłożone w odrębnym dokumencie i zawiera:

- Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Zjawisko przemocy zdiagnozowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku
- Analiza działań realizowanych przez podmioty w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Milanówek na lata 2016-2020
- Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Milanówek za rok 2019.

10. Projekty europejskie i pozyskiwanie środków zewnętrznych.

W 2019 roku Ośrodek nie ograniczał się wyłącznie do realizowania standardowych działań z zakresu świadczenia pomocy społecznej, które są zapisane w statucie jednostki, ale wykazał się również aktywnością w realizacji 3 projektów unijnych. Dwa projekty pn. „Q-współPRACY” oraz pn. „Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek” były skierowane do osób z grup zagrożenia marginalizacją i wykluczeniem społecznym tj. osób pozostających bez pracy oraz seniorów i osób niepełnosprawnych. Trzeci projekt pn. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku” obejmował kadrę pracowników merytorycznych Ośrodka tj. pracowników socjalnych.

Projekt „Q-współPRACY”.

Dzięki podjętym wysiłkom i zaangażowaniu pracowników Ośrodka, Gminie Milanówek (która

jest beneficjentem środków finansowych) udało się uzyskać środki zewnętrzne z Europejskiego Funduszu Społecznego, na realizację projektu pod nazwą „Q-współPRACY” w ramach Osi Priorytetowej RPO WM 2014-2020, działanie IX Wspieranie włączenia społecznego, Poddziałanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wszystkie szczegóły dotyczące projektu, termin jego realizacji, możliwe do realizacji działania oraz pozostałe kwestie formalno-prawne reguluje umowa ramowa nr RPMA.09.01.00-14-8551/17-00 zawarta dnia 24.10.2017r. w Warszawie pomiędzy Burmistrzem Miasta Milanówka a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych. Uzyskane dofinansowanie wynosi 442 025,00 zł., wkład własny 110 506,25 zł. Całkowita wartość projektu 552 531,25zł.

W roku 2019 na realizację zadań projektowych wykorzystano łącznie 223.626,87zł. Projekt skierowany był do 45 osób pozostających bez pracy zagrożonych ubóstwem / wykluczeniem społecznym, z czego co najmniej 10% stanowiły osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Gminy Milanówek. Wsparcie dla uczestników projektu realizowane było w trzech wymiarach: społecznym, zawodowym i edukacyjnym. W swojej ofercie projekt zawiera usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym, dzięki której wsparcie każdego uczestnika odbywać się będzie na podstawie ścieżki reintegracji z wykorzystaniem kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu. Celem nadrzędnym projektu było zapewnienie jego uczestnikom możliwości skorzystania z różnorodnych form wsparcia, mających na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku społecznym i zawodowym, poprzez zmianę osobistych predyspozycji, wzrost zdolności motywacyjnych oraz wzrost umiejętności praktycznych. Projekt był realizowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku.

W ramach projektu były prowadzone następujące działania :

- 1) Diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników
- 2) Diagnoza została przeprowadzona przez psychologa i pracownika socjalnego dla 25 uczestników projektu w 2019r.. Na podstawie diagnozy przygotowane zostały kontrakty socjalne dla uczestników projektu.
- 3) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym. Aktywna integracja o charakterze społecznym to przede wszystkim praca socjalna realizowana przez pracownika socjalnego zatrudnionego na ½ etatu. Ponadto uczestnicy mieli możliwość uczestnictwa w indywidualnych spotkaniach z psychologiem lub/i coachem. Zrealizowano także warsztaty grupowe: rozwoju umiejętności społecznych, zarządzania sobą w czasie, rozwoju osobistego a także warsztaty dot. zakładania podmiotów ekonomii społecznej, w tym spółdzielni socjalnych.
- 4) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym. W 2019r. zapewniono możliwość ukończenia następujących kursów zawodowych: "Nowoczesny sprzedawca z obsługa kas fiskalnych, komputera (moduł ECDL, BASE) oraz podstawami przedsiębiorczości", "Opiekun osób starszych", "Stylizacja paznokci", prawo jazdy kat. B. W kursach uczestniczyło 14 osób.
- 5) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Usługi o charakterze zawodowym to indywidualne spotkania z doradcą zawodowym i pośrednikiem pracy. Przeprowadzono 150 godzin spotkań, w których uczestniczyło 14 uczestników projektu.
- 6) Wypłata zasiłków dla uczestników projektu zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Wypłata zasiłków stanowiła wkład własny do projektu. Wypłacono zasiłki dla każdego uczestnika projektu.

W latach 2018- 2019 osiągnięto następujące wskaźniki:

1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 45 osób
2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie: 13 osób
3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): 7 osób

4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 20 osób
5. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 14 osób.

Projekt pn. „Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek”

Środki zewnętrzne, na realizację projektu pod nazwą „**Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek**” realizowanego w ramach Osi Priorytetowej RPO WM 2014-2020, działanie IX Wspieranie włączenia społecznego, Poddziałanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Uzyskano w roku 2018. Wszystkie szczegóły dotyczące projektu, termin jego realizacji, możliwe do realizacji działania oraz pozostałe kwestie formalno-prawne reguluje umowa ramowa nr RPMA.09.02.01/14/9328/17, zawarta dnia 23.05.2018 r. w Warszawie pomiędzy kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej upoważnionym przez Burmistrza Miasta Milanówka, a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych.

Uzyskane dofinansowanie wynosi 2 745 303,78 zł.,

Wkład własny wynosi 209 000,00 zł.

Całkowita wartość projektu wynosi 2 954 303,78 zł.

W roku 2019 na realizację zadań projektowych wykorzystano łącznie 843 350,48zł.

Projekt skierowany jest do 185 osób. W roku 2019 w ramach projektu realizowano następujące zadania:

Zadanie 1 Rozwój specjalistycznych usług opiekuńczych usprawniających. W 2019 roku wyłoniono Wykonawcę specjalistycznych usług opiekuńczych usprawniających, który realizował kinezyterapię i masaż w domu Uczestnika projektu. Każdy Uczestnik projektu na podstawie skierowania od lekarza specjalisty, otrzymał nieodpłatnie 12 zabiegów kinezyterapii i 12 zabiegów masażu.

Liczba osób objętych usługami wynosiła 72 osoby.

Zadanie 2 Uruchomienie sąsiedzkich usług opiekuńczych. Na podstawie wydawanych w OPS Decyzji, w 2019 roku z pomocy sąsiedzkiej skorzystało 23 Podopiecznych. Usługi sąsiedzkie polegają na świadczeniu wzajemnej pomocy mieszkańców dobrze funkcjonujących i sprawnych fizycznie na rzecz osób samotnych, w podeszłym wieku, niesamodzielnych i niepełnosprawnych, bez względu na płeć, a mieszkających w sąsiedztwie. Usługi świadczone były nie rzadziej niż raz na dobę. Realizowane były na terenie miasta Milanówka. Zakres sąsiedzkich usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania obejmował w szczególności:

- a) pomoc w dokonywaniu zakupów podstawowych artykułów,
- b) pomoc w przygotowywaniu i podawaniu posiłków,
- c) pomoc w wykonywaniu prac porządkowych w gospodarstwie domowym,
- d) pomoc w praniu odzieży i bielizny,
- e) pomoc w uiszczaniu opłat, w dotarciu do lekarzy, placówek i urzędów, w tym kontaktowanie się w sprawach urzędowych w imieniu osoby objętej usługą, towarzyszenie na spacerach,
- f) informowanie rodziny lub właściwych służb o pogorszeniu stanu zdrowia lub sytuacjach kryzysowych.

Osoba otrzymująca pomoc w ramach przedmiotowego projektu nie ponosi żadnych kosztów z tego tytułu. Pomoc usługowa przyznawana jest na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego i wydanej decyzji. Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku podpisuje z osobą świadczącą sąsiedzkie usługi opiekuńcze umowę zlecenie, gdyż za wykonywanie sąsiedzkich usług opiekuńczych projektodawca przewiduje wynagrodzenie. Animator sąsiedzkich usług opiekuńczych na bieżąco przyjmuje wnioski oraz formularze zgłoszeniowe uczestników projektu.

Zadanie 3. Uruchomienie usługi teleopieki. W 2019 roku z usługi teleopieki skorzystało łącznie 32 Podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku. Animator teleopieki na bieżąco wymienia uszkodzone opaski, monitoruje zapotrzebowanie na kolejne opaski życia oraz analizuje przekazywane przez Wykonawcę comiesięczne raporty z monitoringu.

Zadanie 4. Działanie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. W 2019 roku do wypożyczalni dokupiono dodatkowo 2 łóżka rehabilitacyjne, co było podyktowane potrzebą mieszkańców Milanówka. W dyspozycji mieszkańców w roku 2019 było łącznie 100 sztuk różnorodnego sprzętu rehabilitacyjnego. W całym roku 2019 wypożyczono sprzęt rehabilitacyjny łącznie 38 osobom.

Tabela 20. Wykaz sprzętu rehabilitacyjnego znajdującego się w zasobach wypożyczalni -

Lp.	Nazwa	Ilość
1	Balkonik dla dorosłych	10
2	Balkonik kroczący	2
3	Balkonik kroczący 3 funkcyjny	5
2	Balkonik dla dzieci	2
3	Ciśnieniomierz	3
4	Laska czworonożna	3
5	Laska trójnożna	3
6	Laska anatomiczna prawa	1
7	Laska anatomiczna lewa	1
8	Laska męska	2
9	Laska damska	2
10	Inhalator	1
11	Koncentrator tlenu	1
12	Kule pachowe dla dorosłych	12
13	Kule pachowe dla dzieci	4
14	Kule łokciowe dla dorosłych	16
15	Kule łokciowe dla dzieci	4
16	Krzesełko toaletowe	2
17	Łóżko rehabilitacyjne	6
18	Materac przeciwoślizgowy	4
19	Taboret prysznicowy	4
20	Wózek inwalidzki	9

Zadanie 5 funkcjonowanie Klubu Seniora. W 2019 roku odbywały się zajęcia takie jak: język angielski z lektorem i z native speakerem, język francuski, warsztaty plastyczne, warsztaty psychologiczne, E- Senior, Zdrowy + Zadbany = Zadowolony Senior (dietetyka i wykłady rehabilitacyjne), Nordic Walking, Pilates, Zdrowy kręgosłup, Joga, hortiterapia.

W wynajętych w 4 różnych lokalizacjach lokalach odbywały się zajęcia dostosowane do potrzeb Uczestników Klubu Seniora. Odbywały się również spotkania integracyjne, świąteczne oraz filmowe. Zatrudniono osobę sprząającą we wszystkich 4 lokalizacjach Klubu. W związku z bogatą ofertą zajęć, na bieżąco przyjmowane są formularze rekrutacyjne do Milanowskiego Klubu Seniora, co poskutkowało wzrostem Uczestników projektu aż o 150 % w stosunku do roku 2018.

W czerwcu 2019 powstał również Milanowski Klub Brydża, który współpracuje z milanowskimi Seniorami prowadząc naukę gry w brydża w formie wolontariatu. Na okoliczność współpracy zawarto stosowne porozumienie. Spotkania brydżystów odbywają się

w Klubie Seniora przy ul. Piłsudskiego 33 w piątki i soboty. Udział w zajęciach klubu jest również bezpłatny. Obecnie w Milanowskim Klubie Seniora jest zapisanych 200 uczestników.

Źródło: Materiał własny Ośrodka Pomocy Społecznej – zajęcia w Klubie Seniora

Podsumowanie: W roku 2019 w projekcie wzięło udział łącznie 256 seniorów, co należy uznać za duży sukces, jako że znacznie został przekroczony wskaźnik uczestnictwa określony docelowo na 185 osób w okresie trzech lat przewidzianych na realizację projektu. W realizowanym projekcie nie uruchomiono dotychczas jedynie jednego działania a mianowicie „Męskiej Szopy”. Powodem opóźnień są względy formalno-prawne, które podlegają dalszym wyjaśnieniom, co pozwoli wkrótce na uruchomienie tego zadania.

Projekt pn. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku”

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, wnioskowane dofinansowanie na realizację projektu wynosiło łącznie 404 175,00 zł. Całkowita wartość projektu 404 175,00 zł. W roku 2019 wykorzystano 212.675,92 zł. Projekt był realizowany od maja 2018 roku do kwietnia 2019 roku. Założeniem podstawowym projektu było rozdzielenie postępowań administracyjnych od pracy socjalnej. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono reorganizację polegającą na zmianie systemu organizacyjnego Ośrodka na tę okoliczność wydano zarządzenie Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej zmieniające Regulamin organizacyjny oraz zarządzenie w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do stosowania „Procedur postępowania i narzędzi pracy socjalnej”. Utworzono nowe zespoły (z podziałem na sekcje): pracy socjalnej (sekcja; ds. rodziny, prowadzenia pracy socjalnej, ds. projektów społecznych, profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy z Punktami Informacyjno-Konsultacyjnymi, ds. świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną (sekcja postępowań administracyjnych, ds. realizacji świadczeń i analiz), ds. usług (sekcja ds. usług opiekuńczych i DPS-ów, ośrodek wsparcia dziennego), świadczeń rodzinnych, IODO, samodzielne stanowiska pracy. W ramach projektu zatrudniono 5 pracowników socjalnych na czterech etatach (jeden pracownik przebywa na urlopie macierzyńskim). Obsługę finansowo -księgową oraz kadrową realizował Referat Usług Wspólnych Urzędu Miasta, a obsługę prawną - wydelegowany radca prawny z Urzędu Miasta.

W 2019r. kontynuowano pracę w ramach wydzielonych sekcji i stanowisk, a także zatrudnienie pracowników socjalnych. Wskaźnik trwałości projektu wyznacza dalsze zatrudnienie tych pracowników przez kolejny rok kalendarzowy od zakończenia projektu.

Do końca kwietnia 2019r. kontynuowano obsługę finansowo-księgową oraz kadrową projektu. W ramach projektu pracownicy socjalni Ośrodka ukończyli następujące szkolenia:

- 1) Diagnoza w pracy socjalnej 7h dydaktycznych, 13 pracowników socjalnych (szkolenie zorganizowane w OPS w Milanówku)
- 2) Pierwszy kontakt z klientem 7h dydaktycznych, 13 pracowników socjalnych (szkolenie zorganizowane w OPS w Milanówku)
- 3) Genogram. Narzędzie diagnozy i terapii 8h dydaktycznych, 13 pracowników socjalnych (szkolenie zorganizowane w OPS w Milanówku)
- 4) Praca z osobami borykającymi się z problemem uzależnienia oraz wynikającymi z niego zaburzeniami natury psychicznej 14h dydaktycznych (2 dni szkoleniowe), 13 pracowników socjalnych (szkolenie zorganizowane w OPS w Milanówku)
- 5) Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach Kurs I stopnia (7 dni szkoleniowych), 2 pracowników socjalnych (skierowanie pracowników OPS na szkolenie zewnętrzne)
- 6) Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach Kurs II stopnia (zaawansowany) (13 dni szkoleniowych), 2 pracowników socjalnych (skierowanie pracowników OPS na szkolenie zewnętrzne)
- 7) Mediacje rodzinne 90h dydaktycznych, 6 pracowników socjalnych (szkolenie zorganizowane w OPS w Milanówku)
- 8) Praca z trudnym klientem pomocy społecznej 7h dydaktycznych, 13 pracowników socjalnych (szkolenie zorganizowane w OPS w Milanówku)

- 9) Zarządzanie impasem w procesie zmiany (20 godzin dydaktycznych - 2 dni szkoleniowe), 6 pracowników socjalnych (skierowanie pracowników OPS na szkolenie zewnętrzne)
- 10) "Metoda Kids' Skills Dam Radę, jestem z Ciebie dumny! (30 godzin dydaktycznych - 3 dni szkoleniowe), 3 pracowników socjalnych (skierowanie pracowników OPS na szkolenie zewnętrzne)

Ponadto pracownicy socjalni skorzystali z 128 godzin superwizji, zarówno indywidualnej, jak i grupowej. Zostali również wyposażeni w materiały dydaktyczne w zakresie pracy socjalnej. Obsługę finansowo -księgową oraz kadrową realizował Referat Usług Wspólnych Urzędu Miasta, a obsługę prawną - oddelegowany radca prawny z Urzędu Miasta. Wskaźnik trwałości projektu wyznacza dalsze zatrudnienie tych pracowników przez kolejny rok kalendarzowy tj. do 30 kwietnia 2020 roku

Ponadto Ośrodek wykazał się również aktywnością w pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych z Unii Europejskiej na zadania, rozwijające zakres świadczonych usług i w roku 2018 zgłosił akces realizacji **projektu pn. Rozwój-Aktywność-Praca**, a w roku 2019 podpisano umowę na realizację projektu (Umowa nr RPMA.09.01.00-14-c091/19-00 z dnia 23 września 2019r.)

Kwota dofinansowania 794.190,00zł.

Całkowita wartość projektu 1.003.140,00zł.

Okres realizacji: styczeń 2020 – grudzień 2022.

Projekt skierowany jest do 75 osób (60k/15m) zagrożonych ubóstwem lub/i wykluczeniem społecznym zamieszkałych na terenie Gminy Milanówek. W ramach projektu zapewnione zostaną usługi integracji społecznej i zawodowej, usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym będą realizowane przez podmiot wyspecjalizowany w tym zakresie - partnera Zakład Doskonalenia Zawodowego w Warszawie. Wsparcie każdego UP odbywać się będzie na podstawie ścieżki reintegracji z wykorzystaniem kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu, o którym mowa w ustawie z dnia 12.03.2004 o pomocy społecznej.

W poniższej fiszce przedstawiamy ogólne informacje o projekcie.

INFORMACJE OGÓLNE O PROJEKCIE		
Tytuł i zakres projektu	Zakres projektu	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
	Tytuł projektu	Rozwój-Aktywność-Praca
Uzasadnienie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym	Kompleksowość i wysoka jakość udzielanego wsparcia w woj. mazowieckim. Zgodnie z RPO WM 2014-2020	
Priorytet Inwestycyjny	9i - Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.	
Cel szczegółowy RPO WM	Zwiększenie szans na zatrudnienie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa.	
Działanie / Poddziałanie	Działanie 9.1 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	
Typ projektu przewidziany do realizacji	Integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowana na aktywizację społeczno-zawodową	
Podmiot zgłaszający projekt	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie - Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich	
Podmiot, który będzie Wnioskodawcą	Wnioskodawca: Gmina Milanówek Realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku	
Uzasadnienie wyboru podmiotu, który będzie Wnioskodawcą	Zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020	

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie?	TAK	☒	NIE	☐
Informacja o podmiotach, które będą partnerami w projekcie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	Zakład Doskonalenia Zawodowego – partner spoza sektora finansów publicznych zostanie wybrany zgodnie z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania			
Przewidywany okres realizacji projektu	Data rozpoczęcia (miesiąc i rok)	I.2020	Data zakończenia (miesiąc i rok)	XII.2022
Miejsce realizacji projektu				
	Wnioskodawca	Partner nr 1	Partner nr 2	Partner nr 3
Województwo	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie
Powiat	Grodzisk Maz.	Grodzisk Maz.		
Gmina	Milanówek	Milanówek		
	Partner nr 4	Partner nr 5	Partner nr 6	Partner nr 7
Województwo	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie	Mazowieckie
Powiat				
Gmina				
SZACOWANY BUDŻET PROJEKTU				
Szacowana kwota wydatków ogółem w projekcie w podziale na lata (PLN)				
2019	2020	2021	2022	Ogółem
-	350 000,00zł.	350 000,00zł.	350 000,00zł.	1 050 000,00zł.
Montaż finansowy projektu (w PLN i %)				
dofinansowanie z UE		dofinansowanie z BP		wkład własny
840 000,00 zł.		0		210 000,00 zł.
80%		0%		20%
OPIS PROJEKTU				
Przedmiot projektu				
Usługi aktywnej integracji polegające na objęciu UP wsparciem dostosowanym do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb i potencjałów UP. beneficjent oświadcza, że zostanie osiągnięty wymagany poziom efektywności społecznej i zatrudnieniowej, zarówno w stosunku do osób z niepełnosprawnościami, jak i pozostałych uczestników projektu.				
Zakres działań przewidzianych do realizacji oraz orientacyjny czas ich prowadzenia				
III – IV. 2020 II – III.2021 II – III.2022	<i>Diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu przeprowadzona przez pracownika socjalnego oraz psychologa</i>			
V-XII.2020 IV – XII.2021 IV – XII.2022	<i>Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym będą obejmowały m.in.: pracę socjalną, indywidualne poradnictwo psychologiczne, warsztaty rozwoju umiejętności społecznych, warsztaty zarządzania sobą w czasie, i inne.</i>			
V-XII.2020 IV – XII.2021 IV – XII.2022	<i>Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym, czyli kursy i szkolenia zawodowe umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych</i>			
V-XII.2020 IV – XII.2021 IV – XII.2022	<i>Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym obejmujące doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy</i>			
V-XII.2020 IV – XII.2021 IV – XII.2022	<i>Wyplata zasiłków dla UP zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Wyplata zasiłków będzie stanowiła wkład własny.</i>			
Adresaci działań podejmowanych w ramach projektu				
Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:				
<ul style="list-style-type: none"> osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. członkowie gospodarstw domowych sprawujących opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością; osoby niesamodzielne, 				

- osoby korzystające z PO PŻ

Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie niezbędnym dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu.

Preferowane do objęcia wsparciem w ramach projektu będą osoby lub rodziny korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) – kryterium dostępu nr. 5

Preferowane do objęcia wsparciem będą osoby lub rodziny korzystające z PO PŻ, a zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie będzie powielał działań, które dana osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ;

Preferowane do objęcia wsparciem w ramach projektu będą osoby z jednej lub kilku niżej wymienionych grup:

- osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia,
- osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- kryterium dostępu nr. 6

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU	
Cele projektu (cel główny i cele szczegółowe)	
Cel główny	Podniesienie aktywności, kompetencji społeczno – zatrudnieniowych oraz zatrudnienia wśród 75 (60K,15M) mieszkańców zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w wieku 18 – 65 z terenu Gminy Milanówek w latach 2020 - 2022
Cele szczegółowe	<ol style="list-style-type: none"> Zapewnienie zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia dla 75 osób (60K,15M) w latach 2020 - 2022 Nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności 75 osobom (60K.15M) w latach 2020 - 2022 Zwiększenie samooceny i wiary we własne możliwości wśród 75 osób (60K,15M) w latach 2020 - 2022 Wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na lokalnym rynku pracy lub dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji 60 (55K,5M) UP w latach 2020 - 2022

11. Współpraca z innymi służbami i instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz firmami w zakresie realizacji zadań statutowych

Współpraca z policją i strażą miejską obejmowała w szczególności obszary wsparcia osób bezdomnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie; wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych; działań opiekuńczo-wychowawczych na rzecz dzieci i młodzieży; wsparcia dla rodzin dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem, organizację wypoczynku oraz możliwości spędzania wolnego czasu dla dzieci. W roku 2019 pracownicy socjalni Ośrodka 35 razy podejmowali wspólne działania z pracownikami Straży Miejskiej i Policji, na rzecz mieszkańców Milanówka polegające na interwencjach lub asyście podczas wizyt w środowisku. W okresie sprawozdawczym Ośrodek podpisał porozumienia o współpracy z następującymi organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Milanówek: Polskim Czerwonym Krzyżem (PCK), Polskim Komitetem Pomocy Społecznej (PKPS), ale również współpracował na zasadach istniejących dobrych kontaktów wieloletniej współpracy (Caritas-em, Związkiem Emerytów i Rencistów, Radą Seniorów,). W ramach porozumienia zawartego z Polskim Czerwonym Krzyżem z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim, Ośrodek kontynuował objętą patronatem zbiórkę tekstyliów, prowadzoną przez PCK Na terenie Ośrodka Pomocy były umieszczone specjalnie oznaczone pojemniki, do których można przynosić rzeczy, które już nam są niepotrzebne, z których nie korzystamy. Co ważne nie muszą one być w dobrym stanie, gdyż zostaną wykorzystane do celów przemysłowych. Zostawiając ubrania, pomagasz potrzebującym w swojej okolicy. Dodatkowo projekt ten wspiera ekologię i pomaga utrzymać czystość w naszym mieście. W zamian za monitorowaną zbiórkę otrzymaliśmy od PCK dwa nowe rowery dla niepełnosprawnych mieszkańców Milanówka. Kontenery są zlokalizowane przy ul. Spacerowej 4, ale nadal pozostają w monitoringu OPS. Mając na uwadze szlachetność akcji Ośrodek prowadzi na bieżąco segregację przynieszonej przez mieszkańców odzieży, zabawek i obuwia, które są ogólnie

dostępne i każdy może wybrać sobie te, których aktualnie potrzebuje. Natomiast odzież zużytą czy zniszczoną i tę, która nie znalazła nabywcy wrzucamy do kontenera PCK. W Roku 2019 nawiązano również współpracę z nieformalną grupą samopomocową „Klub Mam”, z inicjatywy której została uruchomiona otwarta akcja wymiany odzieży początkowo w holu dworca kolejowego Milanówek, a ostatecznie w pomieszczeniu Straży Miejskiej przy ul. Warszawskiej. Mieszkańcy Milanówka mogą przynieść odzież jak również wybrać coś dla siebie z odzieży pozostawionej przez innych. Z prowadzonego przez Ośrodek działania wyniknęło wiele pożytecznych efektów: po pierwsze edukacja dotycząca utrzymania czystości w środowisku, a po drugie pomoc w formie zaspokojenia potrzeb w zakresie ubrania osobom najbardziej potrzebującym. Prowadzona akcja cieszy się uznaniem mieszkańców Milanówka. W celu realizacji działań środowiskowych na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych zawarto również porozumienie z Grodzką Spółdzielnią Mieszkaniową, która w 2019r. udostępniała nieodpłatnie salę, na zajęcia fitness dla seniorów realizowane w ramach Milanowskiej Szkoły Aktywnego Seniora. W uzasadnionych przypadkach, po łącznym spełnieniu następujących warunków: działania prowadzone przez organizacje wchodzą w skład sfery zadań publicznej, zgodnej ze statutowym zakresem działania Ośrodka, działania nie były prowadzone w ramach działalności gospodarczej i realizowane były nieodpłatnie dla mieszkańców gminy Milanówek. W roku 2019 wspólnie z 7 współorganizatorami oraz z 21 partnerami (na mocy zawartych porozumień prowadzono) współpracę w realizacji Programu Milanowskiej Karty Rodziny 3+. Współrealizatorzy Programu, udzielając rodzinom wielodzietnym pomocy w formie zniżek i ulg, które rekompensowały ponoszone koszty utrzymania, przyczynili się do podnoszenia jakości życia tych rodzin, a tym samym do aktywizacji społeczności lokalnej. Współpraca z placówkami edukacyjnymi in. ze szkołami, przedszkolami, placówkami służby zdrowia, ośrodkami szkolno - wychowawczymi, Pogotowiem Opiekuńczym, Zakładami Karnymi, Urzędami Pracy, Sądami, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską oraz Miejską Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Miejską Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podsumowanie

Pomoc społeczna w odniesieniu do lokalnej polityki społecznej Miasta Milanówka oznacza zadania dla OPS ukierunkowane na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu oraz ponownemu włączeniu najsłabszych grup mieszkańców do aktywnego życia społecznego. Nawiązując do dokumentów strategicznych Miasta Milanówka, w których określone zostały kierunki rozwoju Gminy Milanówek, Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku w zakresie merytorycznej odpowiedzialności jednostki za realizację zadań w zakresie lokalnej polityki społecznej wskazuje na następujące istotne elementy w zakresie przygotowania i realizacji projektów oraz programów w obszarze rozwiązywania lokalnych problemów społecznych, które obejmują m. in. :

Budowanie lokalnego systemu wsparcia społecznego. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki należy do zadań własnych gminy. Ośrodki wsparcia (zgodnie z ideą pomocy do samopomocy) stanowią silne ogniwo integracji ludzi marginalizowanych z resztą społeczności lokalnej. Aktualnie w Gminie Milanówek z pobytu w domach pomocy społecznej (usytuowanych poza Milanówkiem) korzysta 31 mieszkańców. Udział Gminy Milanówek w ponoszeniu odpłatności za pobyt tych mieszkańców w DPS to łącznie ponad 1mln zł rocznie. Alternatywą na zmniejszenie tych kosztów może być rozważenie utworzenia na terenie Milanówka placówki publicznej o zasięgu gminnym - domu pomocy społecznej lub miejsc finansowanych ze środków publicznych w działającej placówce prywatnej. Utrzymanie takiej placówki lub miejsc finansowanych ze środków publicznych zrównoważyłoby w znacznej części tak wysokie koszty ponoszone obecnie przez gminę Milanówek, na opłacenie za pobyt swoich

mieszkańców w DPS-ach na terenie całej Polski. Realizowaną już obecnie alternatywą jest rozwijanie w Gminie Milanówek infrastruktury w formie ośrodków wsparcia dziennego dla seniorów. OPS od sierpnia 2018 roku w Milanówku prowadzi placówki wsparcia dziennego dla seniorów tj. cztery filie Klubu Seniora. Do czerwca 2021 roku usługi realizowane w klubach są nieodpłatne i będą finansowane ze środków zewnętrznych EFS w ramach realizacji projektu „Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek”, zaś na kolejne lata powinny zostać zaplanowane w budżecie własnym Gminy Milanówek. Tworzenie klubów seniora dla osób starszych z uwzględnieniem mapy potrzeb i usytuowanie tego typu placówek w czterech różnych punktach miasta uwzględnia pierwszej kolejności teren, gdzie występuje duża liczba osób starszych. Oferta zagospodarowania czasu wolnego przeznaczona specjalnie dla osób starszych spełnia oczekiwania i jednocześnie zabezpiecza potrzeby tych ludzi, a ponadto w wymierny sposób przeciwdziała pogłębianiu się ich marginalizacji i wykluczeniu. Z powodzeniem realizowaną ofertą jest także wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, na prowadzenie której są w budżecie pozyskane z EFS, środki zewnętrzne i zapewniają funkcjonowanie placówki do czerwca 2021 roku. Docelowo należałoby zdecydować o zabezpieczeniu środków w budżecie miasta na ten cel. Równie ważną ofertą będzie dalsza realizacja niestandardowych usług opiekuńczych realizowanych w środowisku zamieszkania osoby (niepełnosprawnej lub długotrwale chorej) wymagającej wsparcia (poza obowiązkowo realizowanymi usługami opiekuńczymi z mocy ustawy), w tym: sąsiedzkich usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych usprawniających – masaż, kinezyterapia: e-usług – monitoring zdrowia za pomocą opaski monitorującej. Usługi te mają znaczący wpływ na podniesienie jakości życia mieszkańców Milanówka.

Praca socjalna i tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Praca socjalna stawia przed pracownikami socjalnymi wymagania stałego doskonalenia się pracowników socjalnych, którego potrzeba wynika nie tylko z tradycyjnie stosowanych metod pracy socjalnej, ale także rozwoju tych metod na organizowanie środowiska lokalnego oraz wprowadzaniu metod nowatorskich opartych na mediacji środowiskowej i organizowaniu rodzinnych grup dyskusyjnych. Pracę socjalną realizowaną jest w dwóch obszarach tj. praca socjalna jako działanie skierowane na osobę lub rodzinę, której należy pomóc w usamodzielnieniu się oraz jako praca środowiskowa służąca tworzeniu i realizacji programów mających na celu rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych. Ustawa o pomocy społecznej obowiązuje pracowników socjalnych do stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności pracy z klientem. W związku z kontynuacją w 2019 roku realizacji projektu współfinansowanego z EFS w ramach działania 2.5 skuteczna pomoc społeczna, pracownicy OPS korzystali nieodpłatnie z możliwości szkoleniowych i podnoszenia kwalifikacji.

W zakresie usług na rzecz wsparcia rodziny w strukturach OPS działała w roku 2019 placówka wsparcia dziennego dla dzieci i ich rodzin (do której uczęszcza rotacyjnie w ciągu roku ok 50 dzieci). Istnieje jednak potrzeba rozwoju takich form pomocy (np. specjalistycznego ośrodka wsparcia) na rzecz rodzin z różnymi dysfunkcjami w tym z dysfunkcjami zdrowotnymi (w szczególności z rodzinami osób niepełnosprawnych jako ścisłej współpracy terenowych prac. socjalnych, specjalistów na rzecz wzbogacania poziomu usług służących wspieraniu rodziny, aby stała się ona aktywnym uczestnikiem życia społeczności lokalnej). Realizowana nadal reorganizacja OPS umożliwi stosowanie nowatorskich metod pracy z dzieckiem i rodziną

Potrzeby mieszkańców Milanówka należących do grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W Gminie Milanówek brak jest stacjonarnych placówek publicznych oferujących usługi społeczne :

- dla osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych takiej jak: stacjonarny ośrodek usług

usprawniających oraz **środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, dla 25-30 osób. Na utworzenie takiej placówki publicznej o zasięgu gminnym można pozyskać środki zewnętrzne z programu rządowego, a następnie na realizację tego zadania, jako zadania zleconego (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (obecnie jest to kwota ok. 2000zł miesięcznie na każdego uczestnika);

- **dla seniorów**, takiej jak **dzienny ośrodek wsparcia dla seniorów** przeznaczony dla 30 osób. Na utworzenie takiej placówki publicznej o zasięgu gminnym można pozyskać środki zewnętrzne (przy udziale środków własnych gminy pod warunkiem określenia i przygotowania lokalizacji dla takiej placówki), a następnie na realizację tego zadania, jako zadania zleconego (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (obecnie jest to kwota ok. 300zł miesięcznie na każdego uczestnika). Pobyt w takim ośrodku jest częściowo odpłatny zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- **usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych**, na te usługi istnieje duże zapotrzebowanie a środki na utworzenie takiej sieci transportowej można pozyskać ze środków zewnętrznych (EFS).
- **usługi naprawcze tzw. „złota rączka”** czy **usługi fryzjersko-kosmetyczne i usługi pralnicze** w sytuacji starzejącego się społeczeństwa są również bardzo pożądane w lokalnej społeczności Milanówka, na realizację ww. usług również można pozyskać środki zewnętrzne (EFS).

Potrzeby lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku. Aktualna trudna sytuacja lokalowa OPS stała się asumptem do działań mających na celu ustabilizowania lokalizacji jednostki. Dla usprawnienia pracy oraz w związku z koniecznością podnoszenia jakości życia mieszkańców OPS w roku 2020 wystąpi z wnioskiem o udział w programie pilotażowym realizowanym przez MRPiPS pozwalającym na przekształcenie OPS w Centrum Usług Społecznych w Milanówku, co spowoduje, że realizowane przez gminę działania w obszarze lokalnej polityki społecznej będzie można połączyć w jednym miejscu, a jednocześnie osadzić na wiele lat w stałym miejscu jednostkę OPS, jako głównego realizatora tych działań. Udział w projekcie pozwoli na uzyskanie 100% dofinansowania na działania przekształceniowe i znacznie obniży koszty związane z utrzymaniem wszystkich działających już w Milanówku oraz powstających placówek o charakterze wsparcia socjalnego.

Sporządził: Remigiusz Waclawek, starszy inspektor

Akceptacja: Krystyna Kott, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku